

**MYKOLO ROMERIO UNIVERSITETAS
VIEŠOJO VALDYMO IR VERSLO FAKULTETAS**

ANASTASIJA JODKO

**COVID-19 POVEIKIO VERTINIMAS AUKŠTOJO
MOKSLO SISTEMAI**

Magistro baigiamasis darbas

**Vadovė
Prof. dr. Gintarė Giriūnienė**

**Konsultantė
Prof. dr. Asta Valackienė**

VILNIUS, 2022

**MYKOLO ROMERIO UNIVERSITETAS
VIEŠOJO VALDYMO IR VERSLO FAKULTETAS**

**COVID-19 POVEIKIO VERTINIMAS AUKŠTOJO
MOKSLO SISTEMAI**

**Finansų valdymo magistro baigiamasis darbas
Studijų programa 6211LX065**

**Vadovė
Prof. dr. Gintarė Giriūnienė**

**Konsultantė
Prof. dr. Asta Valackienė**

VILNIUS, 2022

TURINYS

ĮVADAS.....	7
1. TEORINIS SĄSAJŲ TARP COVID-19 POVEIKIO IR AUKŠTOJO MOKSLO SISTEMOS PAGRINDIMAS	9
1.1. Covid-19 krizės sukelti pokyčiai aukštojo mokslo sistemoje.....	9
1.2. Aukštojo mokslo ir ekonomikos sąsajos.....	12
1.3. Finansinis Covid-19 poveikis aukštajam mokslui	17
2. TYRIMO „COVID-19 POVEIKIO AUKŠTOJO MOKSLO SISTEMAI LIETUVOJE“ METODOLOGIJA	22
3. EMPIRINIO TYRIMO REZULTATAI. AUKŠTOJO MOKSLO ĮSTAIGŲ FINANSINĖ ANALIZĖ.....	26
3.1. Įstaigų charakteristikos	26
3.2. Finansinių ataskaitų horizontalioji ir vertikalioji analizė	27
3.2.1 Horizontalioji turto, kapitalo ir išipareigojimų analizė.....	27
3.2.2 Vertikalioji turto, kapitalo ir išipareigojimų analizė.....	36
3.2.3 Horizontalioji pelno (nuostolių) analizė	47
3.3. Aukštųjų mokyklų santykinų veiklos rodiklių analizė	52
3.3.1 Pelningumo rodiklių analizė.....	52
3.3.2 Mokumo rodiklių analizė.....	59
3.3.3 Veiklos efektyvumo rodiklių analizė	66
IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS	74
LITERATŪROS SĄRAŠAS.....	76
ANOTACIJA	80
ANNOTATION	81
SANTRAUKA.....	82
SUMMARY.....	84
PRIEDAI.....	86

LENTELĖS

1 lentelė. Pelningumo, mokumo ir veiklos efektyvumo vertinimo rodikliai	24
2 lentelė. Tyrimo „Covid-19 poveikio vertinimas aukštojo mokslo sistemai“ instrumentarijus ..	24
3 lentelė. Mykolo Romerio universiteto ilgalaikio materialiojo turto sudėties lyginamųjų svorių dinamika 2017 – 2020 metais.....	38
4 lentelė. Vilniaus universiteto ilgalaikio materialiojo turto sudėties lyginamųjų svorių dinamika 2017 – 2020 metais	39
5 lentelė. Vilniaus kolegijos ilgalaikio materialiojo turto sudėties lyginamųjų svorių dinamika 2017 – 2020 metais.....	39
6 lentelė. Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos ilgalaikio materialiojo turto sudėties lyginamųjų svorių dinamika 2017 – 2020 metais	40
7 lentelė. Aukštųjų mokyklų pelningumo rodikliai.....	53
8 lentelė. Aukštųjų mokyklų mokumo rodikliai.....	60
9 lentelė. Aukštųjų mokyklų veiklos efektyvumo rodikliai	67

PAVEIKSLAI

1 pav. Empirinio tyrimo eiga.....	22
2 pav. Ilgalaikio ir trumpalaikio turto pokyčiai 2017-2020 metais.....	28
3 pav. Ilgalaikio materialiojo turto pokyčiai 2017-2020 metais	29
4 pav. Trumpalaikio turto pokyčiai 2017-2020 metais	31
5 pav. Kapitalo pokyčiai 2017-2020 metais	32
6 pav. Įsipareigojimų pokyčiai 2017-2020 metais.....	33
7 pav. Po vienerių metų mokėtinų sumų ir ilgalaikių įsipareigojimų pokyčiai 2017-2020 metais	34
8 pav. Per vienerius metus mokėtinų sumų ir trumpalaikių įsipareigojimų pokyčiai 2017-2020 metais.....	35
9 pav. Turto sudėties lyginamųjų svorių dinamika 2017-2020 metais	37
10 pav. Trumpalaikio turto sudėties lyginamųjų svorių dinamika 2017-2020 metais.....	41
11 pav. Nuosavo kapitalo, finansavimo sumų ir įsipareigojimų lyginamųjų svorių dinamika 2017-2020 metais	42
12 pav. Nuosavo kapitalo sudėtinų dalių lyginamųjų svorių dinamika 2017-2020 metais.....	43
13 pav. Mokėtinų sumų ir įsipareigojimų sudėtinų dalių lyginamųjų svorių dinamika 2017-2020 metais.....	44
14 pav. Trumpalaikių mokėtinų sumų ir įsipareigojimų sudėtinų dalių lyginamųjų svorių dinamika 2017-2020 metais	46
15 pav. Bendrojo pelno pokyčiai 2017-2020 metais	48
16 pav. Grynojo pelno (nuostolių) kitimas 2017-2020 metais	48
17 pav. Bendrojo pelno ir sąnaudų kitimas 2017-2020 metais.....	50
18 pav. Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos grynojo pelningumo rodiklių dinamika 2018-2021 m. laikotarpiu.....	54
20 pav. Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos turto pelningumo rodiklių dinamika 2018-2021 m. laikotarpiu	56
21 pav. Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos nuosavybės pelningumo rodiklių dinamika 2018-2021 m. laikotarpiu.....	58

22 pav. Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos bendrojo mokumo koeficientų dinamika 2018-2021 m. laikotarpiu.....	60
24 pav. Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos kritinio mokumo rodiklio dinamika 2018-2021 m. laikotarpiu	63
25 pav. Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos įsiskolinimo rodiklio dinamika 2018-2021 m. laikotarpiu	64
26 pav. Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos finansinio svėro dinamika 2018-2021 m. laikotarpiu	65
28 pav. Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino trumpalaikio turto apyvartumo dinamika 2018-2021 m. laikotarpiu	69
30 pav. Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino apyvartinio kapitalo ir turto santykio dinamika 2018-2021 m. laikotarpiu	72

IVADAS

Darbo aktualumas. Covid-19 pandemija sukūrė pasaulį iš įvairių pusių – sveikatos, socialinės, psichologinės, finansinės, pakeitė verslo ir mokslo kasdienybę. Aukštasis mokslas Covid-19 pandemijos kontekste patyrė tam tikrų pokyčių – įvairiose studijų programose besimokantys studentai iš auditorijų, kompiuterinių klasių ir laboratorijų persikėlė studijuoti nuotoliniu būdu. Šie pokyčiai atnešė tiek naudos, tiek sukėlė papildomų grėsmių. Siekiant tokiu neapibrėžtu laikotarpiu išlikti ir toliau klestėti aukštosioms mokykloms yra svarbu operatyviai reaguoti į pokyčius. Finansinė analizė yra vienas iš objektyviausių būdų tinkamai įvertinti turimą informaciją ir reaguoti į ekonomikoje vykstančius sudėtingus reiškinius bei procesus, darančius įtaką veiklai.

Finansiniai įvairių institucijų rezultatai yra svarbūs šaltiniai, informuojantys apie jų veiklą. Todėl finansinė analizė padeda įvairiems vartotojams priimti optimalius sprendimus, suprasti esamą finansinę padėtį, įvertinti ateities perspektyvas bei imtis reikalingų veiksmų, likviduojant neigiamus požymius. Finansinę analizę atlikus laiku ir objektyviai yra priimami racionalūs valdymo sprendimai, garantuojantys sėkmingus veiklos rezultatus. Rodiklių stebėjimas ir jų kaitos vertinimas gali užkirsti kelią apyvartinių lėšų trūkumui, tiekėjų ir partnerių neigiamai reakcijai nevykdant sutarčių sąlygų bei veiklos tęstinumo grėsmei.

Problema. Prasidėjus Covid-19 pandemijai mokslininkai inicijavo įvairius tyrimus šia tema. Be abejo, aukštųjų mokyklų finansinė padėtis krizių laikotarpiais buvo tiriama ir seniau – Christophersona ir kt. (2014), Geiger (2010), Oreopoulos ir kt. (2012) nagrinėjo jų padėtį 2008 metų krizės akivaizdoje. Friga (2020), Dolton (2020), Hurley ir Dyke (2020) tyrė užsienio aukštojo mokslo įstaigų finansinę būklę prasidėjus Covid-19. Streso poveikį studentų psichologinei sveikatai analizavo Al-Rabiaahab ir kt. (2020), Kazlauskas, Kunevičienė ir kt. (2021). Blankenberger ir Williams (2020), Schapiro (2020), Čiegis (2022) nagrinėjo, kokių priemonių imsis aukštosios mokyklos, norėdamos vykdyti veiklą pandemijos pakeistame pasaulyje. Pastebėta, jog moksliniai tyrimai analizuojamoje tematikoje daugiau atliekami užsienio šalyse, tuo tarpu Lietuvoje aukštojo mokslo institucijų finansinės padėties iširtumo laipsnis Covid-19 laikotarpiu nėra pakankamas. Pastebėta, kad finansinių rodiklių analizė turi reikšmingos įtakos vertinant esamą aukštojo mokslo įstaigų būklę ir veiklos rezultatus, užtikrinančius jų veiklos tęstinumą. Atsižvelgiant į aukščiau pateiktus argumentus, **mokslinė problema formuluojama tokiu klausimu: koks yra Covid-19 pandemijos poveikis aukštojo mokslo įstaigų finansiniams rezultatams ir veiklos tęstinumui Lietuvoje?**

Tyrimo objektas. Aukštasis mokslas Covid-19 pandemijos metu.

Šio tyrimo tikslas yra įvertinti Covid-19 pandemijos poveikį aukštojo mokslo veiklai ir finansinei aukštųjų mokyklų būklei.

Tikslui pasiekti keliami **uždaviniai:**

1. Aptarti teorines sąsajas tarp Covid-19 ir aukštojo mokslo sistemoje sukeltų pokyčių.
2. Teoriškai pagrindus ekonomikos ir aukštojo mokslo ryšį, išanalizuoti sąsajas tarp pandemijos ir jos poveikio aukštojo mokslo finansavimui.
3. Atlikus horizontalią bei vertikalią finansinių ataskaitų analizę, įvertinti aukštojo mokslo įstaigų veiklos rezultatus ir tęstinumo galimybes pandemijos metu.
4. Apskaičiavus santykinus finansinius rodiklius, įvertinti finansinę aukštojo mokslo įstaigų būklę Covid-19 pandemijos metu bei veiklos tęstinumo galimybes ir perspektyvas ateityje.

Metodai. Darbe taikomi sisteminės mokslinės literatūros analizės, finansinės analizės, duomenų grupavimo, lyginimo, grafinio vizualizavimo ir apibendrinimo metodai. Empiriniam tyrimui atlikti pasitelkiamas santykinų finansinių rodiklių skaičiavimas bei horizontali ir vertikali finansinė analizė, pasinaudojant Lietuvos universitetų ir kolegijų duomenimis, pateikiamais viešai skelbiamose finansinėse ataskaitose. Rodikliai padėjo nustatyti, kaip kito aukštųjų mokyklų finansiniai rezultatai pandemijos metu bei leido atlikti lyginamąją analizę iki pandemijos bei tarp skirtingų aukštojo mokslo institucijų. Finansinių dokumentų duomenims apdoroti naudojamas Microsoft Excel paketas.

Darbo struktūra. Magistro baigiamąjį darbą sudaro trys dalys. Pirmojoje dalyje yra išnagrinėtos ir pagrįstos teorinės sąsajos tarp Covid-19 krizės ir aukštojo mokslo, aptartos sąsajos tarp aukštojo mokslo ir šalies ekonomikos lauko bei taikomieji tyrimai, susiję su finansiniu Covid-19 poveikiu aukštojo mokslo įstaigoms. Antrojoje dalyje pagrįsta tyrimo metodologija. Trečiojoje empirinėje dalyje, taikant horizontaliosios ir vertikaliosios analizės metodus, atlikta keturių aukštųjų mokyklų – Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos veiklos analizė, apskaičiuoti ir išanalizuoti pelningumo, mokumo ir veiklos efektyvumo rodikliai. Magistro darbas baigiamas išvadomis ir rekomendacijomis. Darbą sudaro 85 puslapiai. Paruoštos 9 lentelės, 30 paveikslų ir 24 priedai.

1. TEORINIS SAŠAJŲ TARP COVID-19 POVEIKIO IR AUKŠTOJO MOKSLO SISTEMOS PAGRINDIMAS

2019 metų gruodį Wuhane, Kinijoje, įvyko nežinomos kilmės virusinis pneumonijos protrūkis. Po mėnesio Pasaulio Sveikatos Organizacija (PSO) oficialiai paskelbė naujai atsiradusį koronavirusą SARS-CoV-2. Šis virusas sukelia infekcinę kvėpavimo takų ligą, vadinamą Covid-19. Virusas gana greitai pasklido tarp šalių ir 2020 metų kovo 11 dieną PSO paskelbė pasaulinę pandemiją (Marinoni et al., 2020).

Covid-19 pandemija ir viruso plitimas žmonėms sukėlė sveikatos problemas, pavojų gyvybei bei didžiules išlaidas, o visuomenės sveikatos sistemoms kovojant su iškilusiais sunkumais, šios išlaidos ir toliau auga. Pandemijos padariniai lėmė didelį nedarbo ir nepakankamo užimtumo lygio padidėjimą ir toliau kels grėsmę daugelio įmonių ir įstaigų išlikimui visame pasaulyje (Al-Samarrai et al., 2020). Taip pat ir aukštojo mokslo sistema patiria didžiausią paskutinių laikų iššūkį dėl Covid-19 pandemijos. Yra svarbu suprasti pandemijos sukeltos finansavimo problemos šaltinį (Dolton, 2020), norint efektyviai kovoti su galimais finansavimo trūkumais.

1.1. Covid-19 krizės sukelti pokyčiai aukštojo mokslo sistemoje

2020 metai įeis į istoriją dėl pasaulinės pandemijos, atsiradusios dėl SARS-CoV-2 viruso, kuris sukelia ligą Covid-19. Covid-19 virusinė pandemija paveikė žmones visame pasaulyje, padarė įtaką tiek asmeniui, tiek visai visuomenei. Sveikatos krizė greitai peraugo į ekonominę, kultūrinę ir socialinę krizes. Neatidėliotini veiksmai pirmiausia buvo vykdomi, siekiant sukontroliuoti ir sustabdyti infekcijos plitimą, todėl buvo uždarytos visos šalys (Marinoni et al., 2020). Milijonai žmonių užsidarė namuose, daugelis šalių iki šiol patiria tam tikro masto apribojimus. Vienas iš plataus spektro priemonių buvo aukštojo švietimo centrų – kolegijų ir universitetų, uždarymas (Garcia-Penalvo et al., 2020), kuris paveikė beveik 91,3% viso pasaulio studentų – daugiau nei 1,5 mlrd. žmonių negalėjo lankytis tiesioginėse paskaitose, seminaruose, pratybose bei laboratoriniuose darbuose. Didžiausio masto ribojimai, UNESCO (2022) duomenimis, buvo pasiekti 2020 metų balandžio 20 dieną, kai 151 pasaulio šalyje buvo uždarytos mokyklos ir kitos mokymo įstaigos (UNESCO, 2022).

Dėl pasaulinės Covid-19 pandemijos daugelyje šalių buvo sustabdyta mokymo veikla. Žinoma, globalizacija jau iki pandemijos pasireiškė atstumo nykimu, transformuojančiu aukštųjų mokyklų veiklą, kai nuotolinis mokymasis padėjo aukštąjį mokslą paversti eksporto industrija (Čiegis ir kt., 2022). Pavyzdžiui, 2019 metais tarptautinis švietimas buvo ketvirta pagal dydį Australijos eksporto šaka, įnešusi į ekonomiką 40,4 mlrd. Australijos dolerių (Ross, 2020). Nepaisant to, didžiosios universitetų ir kolegijų tiesioginių užsiėmimų dalies pavertimas internetine forma buvo įvykdytas dėl skubos, o ne iš anksto planuojant dalykus dėstyti naudojant tik internetinę metodiką. Tiek dėstytojais, tiek studentais

turėjo priimti tam tikrus metodologinius bei technologinius sprendimus ir naujoves, taip užtikrindami teisingumą, teisinį tikrumą ir skaidrumą. Sunkumai iškilo todėl, kad daliai studentų ir dėstytojų ši patirtis tapo visiškai nauja (Dubey ir Tripathi, 2020). Be to, ši, iš anksto nenumatyta situacija, aukštojo mokslo institucijas padalino į dvi dalis. Viena dalis, apimanti humanitarinius ir socialinius mokslus, kuri yra dėstoma virtualiu būdu, galimai sulauks mažiau išlaidų. Kita dalis, apimanti mediciną, farmaciją, slaugą, gyvybės mokslus, inžineriją ir architektūrą, dėl praktikos būtinybės, bent dalinai vis tiek turės būti dėstoma auditorijose ir laboratorijose, tačiau tai gali pareikalauti daugiau išlaidų, norint užtikrinti studentų ir dėstytojų saugumą (Gurukkal, 2020).

Vieni iš internetinio švietimo sprendimo variantų yra turinio skaitmeninimas, tiesioginės paskaitos pakeitimas paskaita virtualiame kambaryje, naudojantis vaizdo konferencijos įrankiu bei skaitymo medžiagos siuntimas (Garcia-Penalvo et al., 2020). Be abejo, mokymasis naudojantis tik interneto pagalba suteikė studentams naudos – atsirado galimybė studijuoti neišvykstant iš savo namų, jeigu pasirinkta aukštoji mokykla nėra tame pačiame mieste ar šalyje. Tokiu būdu asmeninės santaupos nėra išleidžiamos bendrabučiui ar nuomojamam būstui, nesusiduriama su gyvenimo svetimuose namuose nepatogumais. Iš kitos pusės, kenčia psichologinė būseną dėl lūkesčių pakeisti aplinką ir gyventi nepriklausomai nuo tėvų, sukurti artimą ryšį su kurso draugais ir dėstytojais. Tai gali sukelti pavojų universitetams ir kolegijoms sulaukti mažiau studentų, jeigu bus renkamosi atidėti studijas (Adkins et al., 2005).

Kas yra aktualu nuotoliniam mokymuisi, technologijos, palaikančios švietimą internete, egzistuoja jau daugelį metų. Žinoma, yra reikalinga praplėsti jų galimybes, o prasidėjus pandemijai, atsiranda vis naujų technologinių sprendimų, kuriais naudojasi vis daugiau žmonių. Pagal nacionalinio švietimo statistikos centro duomenis, nuo 2012 m. rudens iki 2017 m. rudens studentų, besimokančių bent vieną dalyką internete, išaugo 26,4% (National Center for Education Statistics, 2013, 2018). Nežinomybės baimė yra priežastis to, kad daugelis žmonių nėra linkę išbandyti naujų technologijų, tačiau galima tikėtis, kad studentai išbandę nuotolinį mokymąsi, norės jį tęsti. Be abejo, kai kurios aukštojo mokslo disciplinos privalės užsiėmimus vykdyti tiesioginio kontakto būdu, kaip antai medicinos ar gyvybės mokslai dėl praktikos būtinybės (Blankenberger ir Williams, 2020, p. 410-411).

Žinoma, technologijos kol kas dar negali išspręsti visų kylančių nuotolinio mokymosi iššūkių. Viena didžiausių problemų, su kuria susiduria internetinis mokymasis tai – objektyvus įvertinimas (Adkins et al., 2005). Vertinimo procesas apima tikslų ir žinių tikrinimą, tobulinamą siekiant patarti, reguliuoti, persiorientuoti ir išdėstyti mokymąsi norint pagerinti mokymo procesą. Vertinant mokymosi pasiekimus yra remiamasi į autentiškas užduotis, kurias turi atlikti studentai, ir yra teikiamas grįžtamasis ryšys studentui (Garcia-Penalvo et al., 2020). Iššūkis, su kuriuo susiduriama vykdant mokymąsi nuotoliniu būdu, tai – testą atliekančio asmens tapatybės patikrinimas bei fizinio konteksto – aplinkos, kurioje asmuo atlieka minėtą testą, kontrolės užtikrinimas (Adkins et al., 2005). Kontrolės būdų gali būti

įvairių – vaizdo kameros įjungimas, asmens tapatybės dokumento pateikimas prieš atsiskaitymą, praktinio pobūdžio klausimų pateikimas ir kiti. Suvaldyti sąžiningumą ir išlaikyti akademinę etiką tapo dar sunkiau, kai studentai egzaminus rašo iš savo namų, o ne auditorijoje stebint dėstytojui. Šiuo atveju padidėjusi sukčiavimo tikimybė galimai paveiks tinkamą studentų paruošimą įžengti į darbo rinką ir tapti savo sritį išmanančiais specialistais. Tačiau yra dar vienas svarbus aspektas, kadangi ne visus laboratorinius tyrimus ar praktinius testus galima atlikti internetu – tam tikrais atvejais yra reikalinga speciali įranga ar fizinė aplinka, kurioje testas atliekamas. Be to, studentai neturintys sklandžios interneto prieigos, atsiduria nepalankioje padėtyje, vykdant vertinimo procesą, o tai gali neigiamai paveikti jų pažymių vidurkius (Alruwais et al., 2018).

Įvykusi pandemija sukėlė ne tik sukčiavimo valdymo sunkumus. Pats studijų perkėlimo į nuotolį žingsnis buvo planuojamas skubiai, neturint laiko išsamiai pertvarkyti kai kuriuos dalykus bei negalint užtikrinti, kad visi studentai turėtų minimalias reikalingas technologines priemones, būtinus skaitmeninius įgūdžius ir polinkį priimti pokyčius. Ši nepaprasta padėtis atskleidė ir padidino trijų spragų egzistavimą (Garcia-Penalvo et al., 2020):

- Prieigos spraga, susijusi su prieiga prie elektroninių prietaisų ir/arba internetinio ryšio;
- Naudojimo spraga, susijusi su naudojimo laiku ir jo kokybe, kadangi egzistuoja namų ūkiai, turintys prietaisus, kuriais dalinasi keli šeimos nariai;
- Įgūdžių spraga, susijusi su dėstytojų ir studentų skaitmeniniais įgūdžiais tinkamai naudoti skaitmenines platformas švietimo tikslais ir gebėjimu jomis naudojantis kurti ar teikti turinį, skirtą švietimo veiklai.

Nepaisant kylančių iššūkių, nuotolinį mokymąsi galima būtų sieti su sėkmingu bei pilnu studijų užbaigimu. Autoriai Lee ir Choi (2011) nustatė, kad demografiniai veiksniai, tokie kaip amžius ir lytis, nėra labai susiję su žemu studijų baigimo rodikliu. Tačiau kiti veiksniai, kaip akademiniai gebėjimai ir patirtis mokytis internete, yra susiję su sėkmingu internetinių studijų baigimu (Lee ir Choi, 2011). Mažesniu kompiuteriniu raštingumu pasižymintiems studentams atsiranda didesnė grėsmė studijų nebaigti arba jų baigimą nukelti neribotam laikui (Blankenberger ir Williams, 2020, p. 404-405). Iš kitos pusės, fizinis buvimas auditorijoje ir tiesioginis kontaktas yra aukštojo mokslo dalis, kurio virtuali mokymosi aplinka visiškai pakeisti negali. Taip yra todėl, kad aukštojo mokslo įstaigos siekia ne tik suteikti žinių, bet ir išlavinti bendravimo ir elgesio su kitais žmonėmis įgūdžius (Garcia Carrizo et al., 2020, p. 11).

Be to pasaulyje sparčiai daugėjantis užsikrėtimų atvejų skaičius sukėlė netikrumo ir nerimo jausmus dėl ateities. Moksliniai tyrimai atskleidžia, kad akademinė patirtis ir iki Covid-19 buvo vienas iš pagrindinių veiksnių, darančių įtaką žmonių nerimui dėl akademinio pasiekimo, spaudimo būti sėkmingu, planų po studijų, finansinių rūpesčių, miego kokybės, santykių, sveikatos, kūno vaizdo ir savivertės (Beiter et al., 2015). Sukeltas didžiulis stresas universitetų bei kolegijų bendruomenėse dėl

Covid-19 netikrumo gali šį nerimą tik dar labiau padidinti. Stresas gali turėti neigiamą poveikį studentų mokymuisi ir psichologinei sveikatai (Al-Rabiaahab et al., 2020). Pavyzdžiui, lietuvių mokslininkai, apklausę 498 VU studentus ir įvertinę jų stresines patirtis, susijusias su COVID-19 pandemija bei kitus psichikos sveikatos rodiklius, išsiaiškino, kad pakitęs studijų procesas ir apribotos judėjimo galimybės neigiamai paveikė daugiau nei pusę universiteto studentų (Kazlauskas ir kt., 2021). Taigi, svarbu įvertinti ir socialines pandemijos pasekmes, o universitetų ir kolegijų valdžia turėtų paskatinti studentus ir dėstytojus palaikyti ryšį internetu bet kurioje socialinės žiniasklaidos platformoje. Studentams turėtų būti teikiamos kursų mokymo ir kitos paslaugos internetu, kad būtų palaikomas akademinis tęstinumas (Gewin, 2020).

Apibendrinant, virusinė Covid-19 pandemija, paveikė daugumą gyvenimo sričių, įskaitant aukštąjį mokslą, kuris buvo perkeltas į internetinę erdvę. Universitetinės ir koleginės studijos šios krizės metu susidūrė su sąžiningumo užtikrinimo, taip pat studentų bei dėstytojų technologinio raštingumo iššūkiais. Šie veiksniai bei tiesioginio kontakto praktinių užsiėmimų trūkumas kelia grėsmę kokybiško mokymosi ir kvalifikacinių įgūdžių kėlimo užtikrinimui.

1.2. Aukštojo mokslo ir ekonomikos sąsajos

Analizuojant pandemijos įtaką aukštojo mokslo sektoriaus finansams, pirmiausia reikėtų įvertinti, kokia yra aukštojo mokslo įstaigų padėtis šalies rinkoje, kokia yra aukštojo mokslo įstaigų (universitetų ir kolegijų) pridėtinė vertė ir kokia jų įtaką ekonomikai.

Visų pirma reikėtų išnagrinėti rinkos aplinką, kurioje aukštojo mokslo sistema egzistuoja. Anot Blankenberger ir Williams (2020) aukštasis mokslas veikia rinkos nepakankamumo sąlygomis. Tuo tarpu esant rinkos nepakankamumui yra patartinas vyriausybės įsikišimas. Pirmiausia, studentai lyginant su aukštosiomis mokyklomis patiria didžiulį informacijos trūkumą. Studentai pasirašydami studijų sutartį, sutaria dėl kreditų ir žinių, kurias jiems turi suteikti programa. Tačiau studijų turinys, studentų rezultatai, tai ką ir kiek turi žinoti studentai, įvertinimas, ar studentas pakankamai išmoko, kad jam būtų suteiktas kreditas, visa tai priklauso nuo institucijos ir jos dėstytojų. Taigi, aukštasis mokslas veikia pasitikėjimo rinkoje, kurioje studentai gali būti smarkiai pažeisti nesąžiningumo ir turi patikėti pardavėju. Šią situaciją pablogina tai, kad norint gauti laipsnį, reikalinga investuoti daug laiko, pastangų ir pinigų (Blankenberger ir Williams, 2020, p. 406). Anot Birnbaum, studentai tiksliniai nežino, ką perka, ir to vertės gali neaptikti daugelį metų (Birnbaum, 2001, p. 216).

Be informacijos asimetrijos, aukštasis mokslas ir kitais būdais neatitinka grynosios rinkos sąlygų. Pirma, aukštasis mokslas sukuria reikšmingą išorinį poveikį tiems, kurie nėra tiesiogiai įtraukti į rinkos mainus, pavyzdžiui, vertę visuomenei, turinčiai išsilavinusią darbo jėgą, vartotojus ir piliečius. Tai yra viena iš priežasčių, kodėl vyriausybė investuoja į aukštąjį mokslą. Antra, universitetai teikia ir kitas viešąsias gėrybes, kaip moksliniai tyrimai (Blankenberger ir Williams, 2020, p. 407). Trečia, aukštasis

mokslas sulaukia kritikos, kad jam nėra daromas spaudimas veikti efektyviai, kaip tai daro privatus sektorius, kadangi jis sulaukia valstybės paramos ir nepasikliauja vien tik savo paties kuriamo produkto pardavimu. Tačiau universitetai yra atskaitingi politikams ir valdybai, darantiems jiems spaudimą ir kritikuojantiems jų efektyvumą. Taip pat universitetus skatina ne tik finansinė nauda, bet ir idealizmas, tobulumo ir prestižo siekimas (Birnbaum, 2001).

Aukštojo mokslo sistema taip pat veikia ir kaip rinka, kuri tam tikru mastu remiasi valstybės finansavimu ir mokesčiais pajamomis – mokesčių mokėtojai yra perkeliama našta mokėti už švietimo gavėjo naudą. Aukštąjį mokslą finansuojant valstybės lėšomis, didėja ir jos vaidmuo nustatant aukštojo mokslo institucijų struktūrą, darbuotojų ir studentų skaičių, apibrėžiant mokslinių tyrimų sritis ir jų poreikį (Pūraitė, 2011). Tokiu būdu valstybė patenkina savo poreikius, užsitikrindama reikalingų specialistų skaičių. Valstybės vyriausybės taip pat gali keisti ir darbo jėgos sudėtį, reguliuodamos studijų įmokos dydį (Stange, 2013). Tačiau universitetai naudojami ir tam tikra institucine autonomija. Aukštojo mokslo įstaigos nėra tiesiogiai valdomos valstybės, jos pačios gali nustatyti savo misijas ir jas įgyvendinti. Tokiu būdu tarp valstybinių institucijų, turinčių įtakos universitetams ir kolegijoms, bei pačių aukštųjų mokyklų susidaro prieštaravimai ir trintis. Tuo tarpu tyrimų duomenimis yra nustatyta, kad akademinė laisvė ir institucinė autonomija didina aukštųjų mokyklų veiklos efektyvumą (Spurga ir Žalėnienė, 2021).

Aukštojo mokslo rinka turi savus padarinius, kaip švietimo pavertimas preke, konkurencija, biurokratizacija ir vadybiškumas, kokybė ir standartai. Švietimo pavertimas preke – tai yra aukštųjų laipsnių traktavimas kaip prekių ir studentų kaip klientų, kas paskatino nuvertinti mokymosi principus ir prieštarauja švietimo filosofijai ir etosui. Yra manančiųjų, kad švietimo ir mokymosi negali suteršti pinigai ir kainos. Tačiau pinigai, finansuojantys aukštąjį mokslą, negali būti išleidžiami, pavyzdžiui, sveikatos priežiūros paslaugoms. Žinoma, nebent visi turėtų mokėti didesnius mokesčius, arba bent jau tie, kurie baigė studijas. Žmonės sutinka su tuo, kad valstybės išlaidos tokioms reikmėms turi būti didesnės, tačiau ne tada, kai tai kainuoja jiems patiems.

Kalbant apie aukštųjų mokyklų konkurenciją, ją ne tik skatina, bet ir remia mokslinių tyrimų sistema ir mokymosi kokybės vertinimas. Egzistuoja įvairūs reitingai, pagal kuriuos studentai gali pasirinkti aukštąsias mokyklas ir gauti reikalingos informacijos, tačiau šios pastangos, reikalaujančios laiko ir finansavimo, pasiekti studentus gali būti skiriamos mokymui ir tyrimams – dėstytojų ir mokslininkų atlyginimams, auditorijų ir laboratorijų atnaujinimui, naujos kompiuterinės įrangos įsigijimui, skatinamųjų stipendijų studentams skyrimui. Galima manyti, kad ši universitetų konkurencijos forma iš tikrųjų nėra produktyvi ir lemia savo kolegų tyrimų sumenkinimą, siekiant iškelti savo reputaciją. Tačiau, anot šiai minčiai oponuojančių autorių, konkurencija palaiko veiklos kokybę, skatindama iniciatyvą ir įvairovę, lavina skeptišką požiūrį į pasiekimų limitus (Trow, 1996).

Biurokratizacija ir vadybiškumas pasireiškia tada, kai aukštosios mokyklos moka didesnius atlyginimus savo vadovams, vertinamiems pagal tokius kriterijus kaip, pavyzdžiui, žiniasklaidos populiarumo rezultatai. Universitetai samdo daugiau aukštesnio lygio vadovų bei administratorių ir išleidžia didesnę savo išteklių dalį administravimui, o ne dėstymui ir tyrimams (Dolton, 2020).

Kalbant apie kokybę ir standartus, yra kilusių diskusijų dėl aukštojo mokslo rinkodaros, kuriems ilgą laiką kairieji politiniai sumetimai priešinasi (Brown ir Carasso, 2003), o dešinieji – pritaria (Willetts, 2017). Būtina neutraliai vertinti argumentus dėl to, kokį visuomenės finansavimo modelį reikėtų pritaikyti aukštojo mokslo finansavimui.

Brown ir Carasso (2003) savo veikle teigia, kad aukštojo mokslo rinkodara yra viso pasaulio tendencija, o rinkos valdymas keičia ir papildo vyriausybės valdymą. Be to, mokestis už studijas yra įvedamas ir didinamas dažnu atveju valstybės dotacijų šioms įstaigoms sąskaita. Dotacijos paremti studentus, anot autorių, yra pakeičiamos paskolomis. Taip pat daugėja komercinių aukštųjų mokyklų reitingų, aukštojo mokslo įstaigos skiria vis daugiau išteklių rinkodarai, savo prekės ženklo kūrimui ir klientų aptarnavimui (Brown ir Carasso, 2003).

Tuo tarpu Willetts (2017) teigia, kad universitetams tenka lemiamas vaidmuo šiuolaikiniame pasaulyje, o stojimas į aukštąsias mokyklas vyksta visos šalies mastu, kas daro didžiulę įtaką mokykloms. Autoriaus nuomone, universitetas kaip institucija lydi asmenį kelerius jo gyvenimo metus, transformuoja jo patirtį ir žinias, taip pat bendradarbiauja su verslu bei skatina inovacijas. Dėl šių priežasčių, aukštasis mokslas turėtų siekti galimybės plėstis ir kelti savo vertę (Willetts, 2017).

Šitoks nuomonių išsiskyrimas galimai atsirado dėl prizmės, per kurią yra vertinamas aukštasis mokslas. Iš vienos pusės, kolegijos bei universitetai į prekybą išleisdami savo prekės ženklo atributiką didina žinomumą, taip pat yra keliamos teigiamos emocinės ir dvasinės asociacijos su įstaigomis, puoselėjančiomis ir kuriančiomis tradicijas. Šis emocinis ryšis ir prestižo rodiklis abituriento atveju gali nulemti jo sprendimą ir aukštosios mokyklos pasirinkimą, kas šiai įstaigai suteiks finansavimą privačiomis ar valstybės lėšomis. Tuo tarpu, universiteto bei kolegijos pinigai, skiriami rinkodarai gaminant atributiką ir pan., yra panaudojami konkuruojant su kitomis tokio pat pobūdžio įstaigomis,. Tas pačias lėšas galima efektyviai panaudoti atnaujinant studijų programas, auditorijas, įrangą, naudojamą studentų apmokymui, padedant socialiai remtiniams studentams įsigyti mokymuisi reikalingų priemonių ir kitoms reikmėms, būtinoms kokybiškai įvykdyti studijų procesą. Taigi, studentas, pasirinkdamas aukštąją mokyklą, kurios pagrindinė taktika yra reklamuoti savo įstaigą ir didinti prestižą, gali susidurti su rizika nusivilti studijų patirtimi, pamatęs, kaip iš tikrųjų yra vykdomos studijos. Dėl šios priežasties, aukštosioms mokykloms yra būtina racionaliai paskirstyti lėšas žinomumo didinimui ir veiklos, nematomos iš išorės, kokybės gerinimui.

Realybė tokia, kad tam tikra aukštųjų mokyklų konkurencija yra būtina bent jau siekiant apsaugoti studentų interesus. Tai neturėtų būti neproduktyvi išteklių, reikalingų reklamai, viešumui,

konsultantų samdymui, tuštybės kapitalo projektams ir per dideliems vadovų atlyginimams, panaudojimas. Visuomenė neturėtų regresyviai subsidijuoti vidurinės ir aukštesnės klasės studentų dalyvavimo aukštojo mokslo įstaigose, dirbančių šeimų, kurioms ši sistema nesuteikia naudos, sąskaita. Be to, studentai neturėtų mokėti palūkanų, kurios gerokai viršija rinkos palūkanas, už savo studijų paskolas (Dolton, 2020).

Siejant aukštąjį mokslą su dabartine krize ir vadovaujantis Lietuvos profesijų klasifikatoriumi (Lietuvos Respublikos ūkio ministro įsakymas, 2013), universitetų sistema rengia gydytojus ir slaugytojus, tačiau jų nėra pakankamai. Be to, pandemija žmones išmokė to, kad būtų geriau apmokyti svarbiausius specialistus remiantis filosofija „dėl visa ko“. Tai paruoštų visuomenę galimiems kritiniams atvejams, kaip pasaulinė pandemija (Dolton, 2020). Taigi, yra labai svarbu, kad kolegijos ir universitetai siūlytų patrauklias slaugos bei medicinos studijų programas bei neapibrėžtais Covid-19 pandemijos laikais sugebėtų užtikrinti savo studentų saugumą nuo ligos plitimo, suteiktų galimybę praktikuoti įgytas žinias ir paruoštų pakankamą kiekį būtinų specialistų. Didesnis daktarų ir slaugytojų skaičius taip pat užtikrintų norą nekeisti specialybės po studijų baigimo dėl mažesnio vienam darbuotojui tenkančio krūvio ir nuovargio.

Be to, galima sakyti, kad universitetai greičiausiai sureagavo į Covid-19 krizę. Aukštosios mokyklos varžosi tarpusavyje, kurdamos vakcinas, suteikia galimybes darytis šios ir kitų ligų testus, tiria priemones viruso plitimui nustatyti ir apriboti bei, modeliuodami šios pandemijos eigą, nurodo, kaip reikia vadovauti vyriausybės politikai. Universitetai taip pat bus pirmieji, kurie bandys suprasti ir paaiškinti pandemiją, atsižvelgdami į jos padarinius, išplitimą bei slopinimą. Atlikdami šias funkcijas universitetai tarnauja tautai ir šalies ekonomikai. Aukštojo mokslo sistema parodė, kad yra greitai reaguojanti, objektyvi, informuota, susitelkusi ir nepaprastai darbšti. Vertingų tyrimų šalims reikia tiek dabar, tiek ateityje, o universitetams reikia saugesnio tyrimų ir plėtros finansavimo (Muscatelli, 2020).

Svarbu akcentuoti, kad pagrindinis aukštojo mokslo sistemos „produktas“ – kiekvienais metais tūkstančiai paruošiamų absolventų įvairiose specialybose. Daugelis šių absolventų visą savo darbinį gyvenimą uždirba dideles pajamas ir moka mokesčius į valstybės biudžetą. Tai duoda ne tik privačią grąžą absolventams, bet ir didelę socialinę grąžą visuomenei. Išsilavinęs asmenys rečiau serga, kadangi supranta modernios medicinos reikšmę ir naudą, daro mažiau nusikaltimų, tampa geresniais tėvais ir prie visuomenės gerovės prisideda daugybe kitų būdų (Leslie ir Brinkman, 1993). Tad, natūralu yra ir tai, kad tarp ekonominės padėties yra glaudi sąsaja su išsilavinimo lygiu (Kučaidze ir kt., 2020).

Be to, aukštųjų mokyklų dėstytojų veikla prisideda prie daugelio prekių tiekimo ekonomikai, jos yra privačiai suteikiamos išsilavinusiems studentams, bet tuo pačiu yra ir visuomenės viešosios gėrybės. Akivaizdu, kad, jei universiteto išsilavinimą turintis asmenys labiau linkę prisidėti prie šalies kultūrinio gyvenimo rašydami knygas, eilėraščius ar pjeses, kurdami muziką ar prisideddami prie vaizduojamojo meno, tai daugiausia yra viešosios gėrybės. Tuo tarpu tie patys asmenys tampa atsakingais tėvais, rečiau

daro nusikaltimus, prisideda prie savanoriškų organizacijų ir daugybe kitų būdų jų įgytas aukštasis išsilavinimas gali būti naudingas visuomenei, bet tai savaime nepaverčia aukštojo mokslo viešuoju gėriu (Dolton, 2020).

Kalbant ne tik apie šviečiamąją, bet ir tiriamąją aukštojo mokslo dalį, yra svarbu paminėti, kad universitetai yra mokslinių tyrimų ir plėtros varomoji jėga. Akademinė aukštųjų mokyklų veikla visuomenei yra naudinga dėl aukšta kokybe pasižyminčių taikomojo pobūdžio mokslinių tyrimų organizavimo (Peeke, 1994). Daugelis sričių, tokių kaip chemija, biologija, psichologija, medicina, aviacija, automobilių inžinerija, žemės ūkis ir daugelis kitų, remiasi būtent universitetų tyrimais. Daugelis šių mokslinių tyrimų projektų yra finansuojami bendradarbiaujant su privataus sektoriaus pramonės įmonėmis, kurioms šie tyrimai yra naudingi, tačiau be universitetų kapitalo infrastruktūros tyrimai apskritai nebūtų įmanomi.

Universitetuose bei kolegijose taip pat yra apmokomi pagrindiniai darbuotojai. Šiose įstaigose yra rengiami mokytojai, vaistininkai, slaugytojai, gydytojai, teisininkai ir kt. Be jų visų būtų neįmanoma išlaikyti šalies ekonomikos. Yra svarbu, kad aukštosios mokyklos ir toliau ruošų šiuos specialistus tam, kad jie tarnautų ekonomikai ir visuomenei pačiais esminiais būdais. Deja, galima susidurti su atvejais, kai minėtas specialybes baigę studentai, po studijų nusprendžia dirbti kitokią darbą. To priežastys gali būti nedidelės karjeros perspektyvos, žemas darbo užmokestis, aukštas darbo krūvis, profesijos nepripažinimas kaip prestižinės visuomenės akyse ir kt. Tad, aukštųjų mokyklų indėlis nėra vienintelis rodiklis, kad svarbiausi įvairių sričių specialistai tarnaus šalies ekonomikai likdami savo pirminio pasirinkimo profesijos atstovais. Tai taip pat priklauso ir nuo valstybės lėšų paskirstymo, privataus verslo savininkų prioritetų, visuomenės požiūrio ir kitų faktorių.

Visuomenės pažangai ir ekonomikos plėtrai nemažiau svarbus yra ir aukštojo mokslo studijų prieinamumas bei jo didinimas (Bucharest Communiqué, 2012). Tam nemažos įtakos turėjo globalizacija ir aukštojo mokslo masifikacijos reiškinys, kai studijos aukštosiose mokyklose tapo nebe elitiniu, o masiniu siekiu. Masifikacijai yra būdinga aukštojo mokslo institucijų įvairovė; yra atliekamos kuriamosios, taikomosios ir žinių platinimo funkcijos; atsiranda aukštojo mokslo kokybės vertinimas (Gudaitytė, 2002). Tad didėjantis studijų prieinamumas yra sietinas su valstybės parama renkantis aukštąjį mokslą (Kučaidze ir kt., 2020). Šis reiškinys ne tik skatina ekonomikos pažangą, bet ir mažina socialinės atskirties riziką (Veugelers, 2011). Ir nors valstybės parama ir paskolos studentams yra tapusi normalia praktika daugelyje šalių, ne visur yra vienodai stebimas to efektyvumas. Tai priklauso nuo kelių veiksnių, kaip palūkanų normos, grąžinimo laikotarpio, netgi sąskaitų aptarnavimo išlaidų (Johnstone et al., 1998). Be abejo, didėjant aukštojo mokslo prieinamumui, neturi kristi studijų kokybė, kadangi į aukštąją mokyklą įstoję studentai, turi atitikti akademinio pasirengimo lygį ir gebėti studijuoti.

Tad aptarę universitetų ir kolegijų suteikiamą naudą visuomenei, apžvelkime ir tai, kokias būdais šios institucijas generuoja savo pajamas. Aukštosios mokyklos gali būti finansuojamos iš kelių vidinių šaltinių (Kučaidze ir kt., 2020):

- dalininkų, pajininkų įnašų, kurių statusas priklauso nuo universiteto ar kolegijos veiklos formos ir jai taikomo teisinio reguliavimo;
- pajamų iš finansinio turto, kai aukštosios mokyklos pasirinktame banke ar kitoje Finansų įstaigoje laiko savo pinigines lėšas ir gali dalyvauti vertybinių popierių rinkoje, pasinaudoti investiciniais fondais, atlikti finansines operacijas su indėliais ir gauti pajamų iš palūkanų;
- pajamų gautų iš veiklos, kuri tiesiogiai susijusi su studijų paslaugų teikimu arba kitų paslaugų, kurias aukštoji mokykla gali teikti vadovaudamasi savo statutu ir įstatais;
- pajamų iš turto, nuomojant kilnojamąjį turtą, kaip, pavyzdžiui, mokslo įrenginius, bei nekilnojamąjį, kaip, pavyzdžiui, konferencijų ir sporto sales, žemę.

Apibendrinant aukštojo mokslo įstaigų ir ekonomikos sąsajas, galima teigti, kad aukštojo mokslo įstaigų svarba kiekvienos šalies ekonomikai yra didžiulė. Universitetai ir kolegijos rengia svarbiausius darbuotojus – gydytojus, slaugytojus, mokytojus, asmenis, prisidedančius prie šalies kultūrinio gyvenimo. Išsilavinę žmonės po studijų baigimo dirba kvalifikuotus darbus, uždirba dideles pajamas ir moka mokesčius į valstybės biudžetą, daro mažiau nusikaltimų, savo vaikus užaugina pilietiškais žmonėmis. Be to, mokslinė šių įstaigų veikla užtikrina vakcinas nuo Covid-19 tyrimus ir pandemijos suvaldymo veiksmų paieškas, kas yra svarbu ir aptariamose virusinės pandemijos kontekste.

1.3. Finansinis Covid-19 poveikis aukštajam mokslui

Pandemija kelia didelius fiskalinės politikos iššūkius. Kadangi daugelyje šalių fiskalinė erdvė jau yra ribota, kyla pavojus, kad politikos atsakas į krizę bus nepakankamas arba pablogės makroekonominės sąlygos. Be to, yra didžiulis poreikis teikti pirmenybę reagavimui į ekstremalias visuomenės sveikatos situacijas, tad saugumo stiprinimas gali sumažinti kitų viešųjų investicijų, įskaitant švietimą, finansavimą (Al-Samarrai et al., 2020). Tokiu būdu gali sumažėti valstybės finansuojamų studijų programose vietų, kas galėtų sukelti abejonių dėl stojimo į aukštąsias mokyklas potencialiems studentams, nenorintiems arba neturintiems galimybių mokėti už mokslą iš savo asmeninių lėšų. Kita galima sumažėjusio finansavimo pasekmė – dėstytojų pajamų sumažėjimas bei, greičiausiai, dėstytojų, kurie ir yra pagrindiniai asmenys, teikiantys aukštojo mokslo sistemos paslaugas, atleidimas.

Universitetai ir kolegijos susiduria su neapibrėžtumu, kadangi pačioje pandemijos pradžioje dar nebuvo aišku, ar artimiausiu metu jie galės atsidaryti kontaktinėms paskaitoms, ar jie išgyvens

finansiskai, kokios bus pasekmės prireikus atleisti darbuotojus (Dolton, 2020). Covid-19 krizė lėmė ir trumpalaikių nuostolių atsiradimą. Pavyzdžiui, Viskonsino universitetas 2020 metais buvo paskelbęs, kad neteks 170 mln. JAV dolerių dėl apgyvendinimo, maitinimo ir automobilių stovėjimo pajamų grąžinimo studentams ir kitų netikėtų išlaidų (Friga, 2020). Yra didelis netikrumas dėl galimo bendro Covid-19 pandemijos ekonominio poveikio. Jo trukmė ir sunkumas priklausys nuo sėkmingo viruso plitimo sustabdymo priemonių ir nuo to, kaip greitai gali atsinaujinti ekonominė veikla, atsigauti prekyba, taip pat stabilizuotis finansų rinkos ir žaliavų kainos. Akivaizdu, kad betarpiškas poveikis bus ekonomikos augimo sulėtėjimas ir skurdo mažinimas. Tačiau ilgalaikė perspektyva neaiški (Al-Samarrai et al., 2020).

Stebėdami praeities krizių atvejus, kaip pavyzdžiui 2008 metų recesija, autoriai sutaria, kad prestižiniai universitetai, prioretizuojantys mokslinius tyrimus, yra labiau apsaugoti nuo krizės padarinių. Elitinius universitetus apskritai krizė paveikė mažiau, nes jie gauna didesnes lėšas iš daugybės pajamų šaltinių. Ir nors jų valdomi fondai 2008 metais ir laikinai nukentėjo, jie atsigavo kartu su akcijų birža (Christophersona et al., 2014).

Aukštojo mokslo įstaigos turės būti pasiruošusios prisitaikyti prie galimo nuotolinio švietimo augimo. Visų pirma, bus reikalinga įsigyti naujas ar išplėsti esamų technologijų galimybes – sukurti ar patobulinti sistemas, padėsiančias valdyti pokyčius. Taip pat bus svarbu priimti pokyčius socialinėse technologijose, reikalingose modifikuoti ar sukurti naujas priėmimo, konsultavimo, finansinės pagalbos, rinkodaros ir registracijos procedūras. Priklausomai nuo tendencijų pasikeitimo lygio, visa tai gali reikšti investicijas į infrastruktūrą ir įrangą bei patalpų pakeitimus. Be to, institucijos turės prisitaikyti ir prie platesnio interneto naudojimo (Blankenberger ir Williams, 2020, p. 410-411).

Neapibrėžtumai dėl Covid-19 pandemijos aukštojo mokslo institucijoms kelia ir tam tikras finansines rizikas – tam tikrais atvejais gali nepakakti lėšų moksliniams tyrimams, mokymo procesui įgyvendinti, jį stebėti ir plėtoti. Blogiausiu atveju gali ištikti bankrotas, reiškiantis institucijos uždarymą arba esant geresniam scenarijui – įstaigos reorganizaciją (Raanan, 2009).

Dabartinę aukštojo mokslo sistemą finansuoja skirtingi šaltiniai: studentai; valstybė ir visuomenė, kuriai yra naudingi moksliniai tyrimai; privataus sektoriaus įmonės; labdaros organizacijos; mokslinius tyrimus finansuojančios organizacijos, užsakančios konkrečius projektus (Dolton, 2020). Vyriausybės, namų ūkiai ir vystymosi partneriai, atitinkama tvarka, yra pagrindiniai švietimo finansuotojai. Jų įmokos labai skiriasi skirtingų šalių pajamų grupėse. Pavyzdžiui, šalies vyriausybės yra didžiausi švietimo finansuotojai visose pajamų grupėse, o tiesioginis namų ūkių indėlis į švietimo išlaidas paprastai yra didesnis skurdesnėse šalyse. Kiekvienos grupės gebėjimus finansuoti švietimą Covid-19 paveiks skirtingai. Tačiau, yra sunku įvertinti Covid-19 poveikį kiekvienam finansavimo šaltiniui ir kiekvienai šaliai (Al-Samarrai et al., 2020). Sutariama, kad iš valstybės biudžeto subsidijuojami universitetai daug geriau susidoros su finansiniu Covid-19 poveikiu nei privatūs

universitetai. Nerimą kelia tai, kad makroekonominė situacija galimai paveiks universitetų finansus ateityje. Dėl šios priežasties dalis valstybės finansuojamų universitetų perėjo į „taupymo“ režimą (Carrizo et al., 2020, p. 34).

Bendrai pasaulyje yra padaryta didelė pažanga didinant investicijas į švietimą žemo ir žemovidutinio lygio šalyse bei didinant prieinamumą naudotis švietimo galimybėmis. Bus sunku toliau daryti pažangą šioje srityje dėl Covid-19 pandemijos. Covid-19 pandemija sukels ir didžiulį pajamų bei sveikatos šoką daugeliui namų ūkių. Tikėtina, kad daugelio šeimų namų ūkio pajamos mažės didėjant nedarbo ir nepakankamo užimtumo lygiui. Daugelyje namų ūkių, ypač gyvenančių vargingai, pajamų sumažėjimas lems sumažėjusias investicijas į išsilavinimą ir švietimą (Al-Samarrai et al., 2020). Studentai įstoję į valstybės nefinansuojamas vietas, studijų įmokas gali mokėti iš trijų šaltinių – studijas gali apmokėti studento tėvai, galima pasitelkti valstybės parama arba mokėti nuosavomis pajamomis tokiu atveju, jeigu studentas dirba. Pačių studentų finansuojamas aukštasis mokslas pandemijos gali būti paveiktas neigiamai, dėl asmeninių finansų sumažėjimo. Šiuo atveju valstybės parama yra labai svarbi studentams besimokantiems ne valstybės finansuojamose vietose. Iš kitos pusės, mokėjimas už studijas privačiomis lėšomis, didina studento suinteresuotumą gaunamų paslaugų kokybe, kas daro tiesioginę įtaką aukštosios mokyklos teikiamų paslaugų kokybei ir skatina progresą (Kraujutaitytė, 2002).

Tuo tarpu privataus verslo investicijos į fakultetus, kuriuose yra vykdomi moksliniai darbai, susiję su viruso kilmės tyrimais ir vakcinų kūrimu, gali išaugti dėl atitinkamai padidėjusio poreikio suvaldyti esamą sveikatos krizę. Taip pat privatus verslas yra linkęs apmokėti aukštojo mokslo studijas, nes yra švietimo paslaugų naudos gavėjas – kaip darbdavys jis gauna kvalifikuotą personalą (Kučaidze ir kt., 2020).

Universitetai, priimančys užsienio studentus, susiduria su papildomais iššūkiais, kadangi iš kitų šalių atvykstančių studentų įmokos padeda mažinti centrinės valdžios investicijas į mokslinius tyrimus. Kai kurie universitetai tikisi blogiausio scenarijaus, kas gali apimti apie 75% užsienio studentų praradimą ir 20% vietinių studentų sumažėjimą. Tokiu atveju praktiškai visus universitetus, ypač pasikliaunančius užsienio studentais, ištiks rimta finansinė krizė. Be abejo, reikia turėti omeny, kad didesnė dalis bakalauro studentų bus tęsiantys antrus ar trečius studijų metus. Tikėtina, kad dauguma jų tęs savo studijas bet kokia pasiūlyta forma – tiesioginio kontakto būdu ar nuotoliniu, taigi, net ir tokiu atveju jeigu ir negalės atvykti į, pavyzdžiui, Jungtinę Karalystę (Dolton, 2020).

Britų tarybos atliktoje apklausoje buvo pastebėta, kad iki 50% antrosios pakopos studentų, kurie ketino atvykti į Jungtinę Karalystę, ketina atvykimą atidėti, o maždaug 20% greičiausiai nebevyks iš viso dėl Covid-19 pandemijos. Tokiu atveju, vienu metų magistro kursai daugumoje universitetų gali nepasiekti reikalingo studentų skaičiaus. Vadinasi, aukštosios mokyklos turi nuspręsti, ar studijų programą sustabdyti metams ar ją atkurti. Be to, studijų programos sustabdymas yra galimas reputacijos

praradimas ateityje. Iš kitos pusės, studentams besimokant nuotoliniu būdu, universitetai viso labo rizikuoja prarasti apgyvendinimo pajamas (Dolton, 2020).

Kalbant konkrečiai apie Didžiosios Britanijos universitetus, tai jie yra nepriklausomos savarankiškos institucijos, gaunančios dalinį centrinės valdžios finansavimą. Nepaisant šios dalinės priklausomybės nuo viešojo finansavimo, techniškai jie laikomi privačiu sektoriumi, turinčiu savo įstatymus ir valdymo organus. Kitos Europos šalys neturi tokio masto priklausomybės nuo pajamų iš užsienio studentų mokesčių kaip Didžioji Britanija, kad išlaikytų savo veiklą. Tik JAV ir Australijos padėtis yra panaši į Didžiosios Britanijos, nes tik šios šalys turi didesnę užsienio studentų dalį nei JK. Pavyzdžiui, Australijos universitetai galimai susiduria su galimybe prarasti iki 19 mlrd. Australijos dolerių iki 2023 metų dėl to, kad jie yra priklausomi nuo studijų įmokų iš užsienio studentų, kurių daugelis į Australiją atvykti negali (Hurley ir Dyke, 2020). Taip pat mokslininkai prognozuoja, kad Australijos universitetuose gali sumažėti iki 37 tūkst. darbuotojų dėl Covid-19 pandemijos (Thatcher et al., 2020). Taigi, šalys, nesusiduriančios su dideliu užsienio studentų kiekiu priėmimu, galimai nepatirs tokio masto finansinio nuostolio dėl uždarytų valstybių sienų, kaip Didžioji Britanija, JAV ir Australija (Dolton, 2020).

Suprantama, kad įvairios aukštojo mokslo institucijos turėjo imtis skirtingų priemonių reaguojant į krizę. Pavyzdžiui, Šiaurės Vakarų Universitetas (angl. Northwestern University) skelbė, kad stabdys projektus, įgyvendins įdarbinimo apribojimus ir ribos išlaidas (Schapiro, 2020). Tuo tarpu Kolorado Universitetas (angl. The University of Colorado) skelbė, kad panaikins tikslines programos investicijas, pagrįstas stojančiųjų skaičiumi, sumažins investicijas į techninę priežiūrą, auditorių technologijas ir infrastruktūrą, vykdys galimus darbuotojų atleidimus ir ankstyvą išleidimą į pensiją. Žmonių atleidimas kriziniu laikotarpiu gerokai sumažintų išlaidas, kadangi anot Geiger (2010) atlyginimai sudaro maždaug tris ketvirtadalius universitetų išlaidų (Geiger, 2010). Finansinį poveikį pajus bendruomenės, kuriose veikia universitetai. Kai kurie miestai, tai labai būdinga JAV, ypač pasikliauna kolegijomis ir universitetais, kaip pagrindiniais ekonominiais varikliais. Biudžeto mažinimas ir užsidarymas namuose gali ypatingai varginti šiuos regionus (Inside Higher Ed, 2020).

Lietuvoje nėra toks didelis užsienio studentų skaičius, kaip Didžiojoje Britanijoje, JAV ar Australijoje, tačiau ji susiduria su kitais iššūkiais. Lietuvos universitetuose ir kolegijose dar iki pandemijos sparčiai mažėjo stojančiųjų skaičius. To priežastys, anot Lietuvos valstybinių universitetų tinklo optimizavimo plane akcentuojamų punktų, yra mažėjantis gimstamumas, didelė emigracija ir nepakankamas studijų programų skaičius užsienio kalbomis. Dėl mažėjančios konkurencijos į studijas yra priimami vis mažesnį konkursinį balą turintys abiturientai, o kai kurias programas apskritai nesusirenka pakankamas skaičius norinčiųjų (Lietuvos Respublikos Seimo nutarimas 2017). Studijuoti norinčiųjų Lietuvos aukštosiose mokyklose gali sumažėti dar labiau prasidėjus tokioms krizėms kaip

Covid-19 pandemija, kuri kelia neapibrėžtumą dėl pajamų, motyvacijos ar galimybių stoką mokytiis nuotoliniu būdu.

Neabejotina, kad didelė Covid-19 pandemijos našta teks ir ką tik baigusiems absolventams ir studentams, baigiantiems bakalaurą ar magistrantūrą, kuriems bus daug sunkiau įsidarbinti, kadangi jie pateks į tokią darbo rinką, kurią išliko didžiausia recesija per pastaruosius metus. Konkrečiai kalbant apie doktorantus, jiems galimai bus labai sunku rasti akademinį darbą, kai dauguma universitetų išaldo įdarbinimą, skatina savanorišką išėjimą iš darbo ir neatnaujina sutarčių (Dolton, 2020). Taip pat anot autorių, absolventai, pradėję savo profesinį gyvenimą recesijos metu, 10-15 metų uždirba mažiau nei tie, kurie baigia palankiomis sąlygomis (Oreopoulos et al., 2012)

Kita grupė, kuri nukenčia yra studentai, kurie šiuo metu yra įstoję į universitetus ir turi grįžti rugsėji. Šių studentų paskaitos ir seminarai bei egzaminų tvarkaraščiai jau buvo pertraukti pandemijos. Gali būti, kad jiems nebuvo suteiktas permokos gražinimas už apgyvendinimą, bei ir toliau galimai reikės mokytis su kurso pertraukomis (Dolton, 2020). Skirtingos studentų grupės – tiek, stojantys į pirmą kursą, tiek tęsiantys antrus ar trečius metus, tiek baigiantys aukštąją mokyklą, susiduria su iššūkiais. Šie iššūkiai gali būti: finansiniai – pajamų ir, atitinkamai, galimybės mokėti už mokslą netekimas; lūkesčių neatitikimo – delsimas stoti į aukštąją mokyklą pandemijos ir kt. Visa tai, daro įtaką ir aukštųjų mokyklų veiklai, kadangi tam tikros studijų programos gali nesurinkti reikiamo studentų skaičiaus ir negauti finansavimo dėstymo bei tyrimų veikloms.

Atlikus mokslinės literatūros analizę, galima teigti, kad valstybėms, reaguojant į sveikatos krizę, pagrindinis dėmesys ir finansai yra skiriami visuomenės saugumui ir gydymo paslaugoms, todėl aukštajam mokslui kyla grėsmė susidurti su finansavimo trūkumu, o potencialiems studentams – su sumažėjusia galimybe mokytis valstybės finansuojamose vietose. Privačių šeimų pajamų sumažėjimas taip pat prisideda prie žemesnio prieinamumo prie aukštojo mokslo, o tai atitinkamai sukuria ir finansavimo trūkumo grėsmę aukštojo mokslo įstaigoms. Papildomas iššūkis tenka universitetams, priimantiems didelę dalį studentų iš užsienio šalių, kadangi studentų srautas gali sumažėti dėl valstybių sienų uždarymo. Visgi, galutinis Covid-19 pandemijos poveikis aukštajam mokslui nėra aiškus, tai priklausys nuo to, kaip greitai bus suvaldyta krizė ir atsistatys ekonominė veikla.

Aptarti aspektai leidžia teigti, kad universitetų ir kolegijų veikla yra glaudžiai susijusi su šalies ekonomika, o aukštojo mokslo įstaigose įvykę pokyčiai, padedantys apsaugoti studentų ir dėstytojų sveikatą, turi tam tikrą poveikį švietimo paslaugos teikimui ir pasirinkimui stoti į aukštąją mokyklą. Sveikatos krizė paveikė tiek valstybės, tiek privačių asmenų finansus, kas gali sutrukdyti siekti išsilavinimo dėl pajamų trūkumo. Remiantis atlikta literatūros analize, tolesniame tyrime bus siekiama išsiaiškinti, kokį finansinį poveikį Covid-19 virusinė pandemija sukėlė Lietuvos aukštajam mokslui nagrinėjant finansines ataskaitas bei vertinant santykinius finansinius rodiklius ir lyginant jų pokyčius per kelerius metus.

2. TYRIMO „COVID-19 POVEIKIO AUKŠTOJO MOKSLO SISTEMAI LIETUVOJE“ METODOLOGIJA

Empirinis tyrimas, skirtas išanalizuoti Covid-19 poveikį Lietuvos aukštojo mokslo sistemai yra atliekamas taikant vidinių finansinių dokumentų analizės metodą. Pirmiausia suformuluojama problema, atliekama mokslinės literatūros analizė, konstruojama tyrimo metodologija, taikant kiekybinio tyrimo strategiją, pritaikant antrinių statistinių duomenų analizės metodą, analizuojant aukštųjų mokyklų finansines ataskaitas, apdorojami duomenys ir atliekama jų analizė bei pateikiamos išvados (žr. 1 pav.).

Šaltinis: parengta darbo autorės

1 pav. Empirinio tyrimo eiga

Tyrimo pradžioje yra iškeliami problema – koks yra Covid-19 pandemijos poveikis aukštojo mokslo įstaigų finansiniams rezultatams ir veiklos tęstinumui Lietuvoje?

Empiriniams duomenimis surinkti yra naudojami kiekybiniai metodai atliekant finansinę aukštųjų mokyklų analizę. Toks tyrimo metodas pasirinktas todėl, kad, anot Tidikio (2003), kiekybinis tyrimo metodas padeda atskleisti atskirų parametrų loginius ryšius.

Atrankos pagrindimas. Kadangi Lietuvos aukštąjį mokslą sudaro tiek universitetai, tiek kolegijos, yra svarbu į tyrimą įtraukti abi mokymo įstaigas. Kad tyrimo duomenys būtų objektyvesni, reikalinga neapsiriboti tik vienu universitetu ar viena kolegija. Tad, empirinio tyrimo metu yra analizuojamos keturios aukštosios mokyklos, **pasirinktos paprastos atsitiktinės atrankos būdu:** Mykolo Romerio universitetas, Vilniaus universitetas, Vilniaus kolegija ir Vilniaus technologijų ir

dizaino kolegija. **Atrankos kriterijai** renkantis aukštojo mokslo įstaigas: 1) Lietuvoje veikianti valstybinė aukštoji mokykla; 2) studentų skaičius nuo 2000 Kolegijų atveju ir nuo 7000 – Universitetų.

Analizuojant aukštųjų mokyklų finansines ataskaitas yra taikomi duomenų lyginimo, grupavimo, vizualizavimo metodai, vertikalioji ir horizontalioji analizė, taip pat santykinų finansinių rodiklių, tokių kaip pelningumo, mokumo, veiklos efektyvumo, analizė. Baigiamajame darbe finansinė analizė yra atliekama remiantis aukštųjų mokyklų 2017-2021 metų balanso, pelno nuostolių ir pinigų srautų ataskaitomis. Remiantis šiais duomenimis, yra siekiama įvertinti, kokią įtaką Covid-19 pandemija turėjo aukštųjų mokyklų finansiniams rezultatams lyginant juos tarp skirtingų aukštųjų mokyklų ir su praėjusiais metais.

Horizontali analizė padėjo nustatyti rodiklių, kurie yra apskaičiuoti absoliučiais ir procentiniais dydžiais, dinamiką. Šios analizės metu išryškėjo finansinių rodiklių pokyčiai per kelis periodus, iš kurių galima spręsti ir apie pasikeitimų tendencijas ateityje. Tačiau ši analizės rūšis nepadaeda įvertinti rodiklių pasikeitimo priežasčių. Tuo tarpu vertikali analizė yra naudojama palyginti tą patį rodiklį su baziniu ataskaitos rodikliu, išreiškiant jį procentais. Šis analizės būdas palygina bent porą procentinių santykių ir rodo sudėtinių dalių visumos pokytį.

Finansinės analizės metu surinktiems duomenims apdoroti yra naudojama programa – Microsoft Excel. Naudojantis Microsoft Excel programa yra apdorojami finansinių ataskaitų duomenys atliekant horizontalią ir vertikalią analizę. Pirmiausia, duomenys iš balanso ir pelno (nuostolio) ataskaitų yra suvedami į Excel lentelę, sugrupuojami pagal straipsnius. Naudojantis skaičiuokle yra randamas skirtumas – pasikeitimo dydis eurais ir procentais lyginant dvejus metus. Programos pagalba, apskaičiuoti skirtumai yra vizualizuojami, daugiausiai, stulpelinėse diagramose.

Finansinių santykinų rodiklių panaudojimas yra reikalingas norint įvertinti aukštųjų mokyklų veiklą, palyginti rezultatus su ankstesniais laikotarpiais bei analogiškos veiklos įstaigų rezultatais. Tokio pobūdžio analizė yra svarbi siekiant suvokti vidinius įstaigos reiškinius ir procesus bei sužinoti vertingos informacijos apie pagrindinių rodiklių tendencijas, priklausomybes, veiklos pajamas ir sąnaudas (Mackevičius 2007). Pelningumo rodikliai apibūdino universitetų ir kolegijų gebėjimą uždirbti pelną vykdant tiesioginę savo veiklą teikiant švietimo paslaugas. Mokumo rodikliai padėjo įvertinti aukštųjų mokyklų stabilumą ir patikimumą, ar šios institucijos sugeba įvykdyti įsipareigojimus ir apmokėti skolas. Pagaliau, veiklos efektyvumo rodikliai padėjo pamatyti, ar aukštosios mokyklos efektyviai naudoja savo turimą turtą pajamoms uždirbti.

Analizuojant santykinus finansinius rodiklius taip pat yra pasitelkiama Microsoft Excel programos pagalba. Naudojantis skaičiuokle ir duomenimis iš balanso, pelno (nuostolio) ataskaitos ir pinigų srautų ataskaitos yra apskaičiuojami finansiniai rodikliai pagal formules pateiktas 1 lentelėje. Apskaičiuoti rodikliai yra vizualizuojami Microsoft Excel programos dėka, gautus duomenis atvaizduojant stulpelinėse diagramose.

1 lentelė. Pelningumo, mokumo ir veiklos efektyvumo vertinimo rodikliai

Rodiklis	Rodiklio apskaičiavimo formulė
Pelningumo	
Grynasis pelningumas	Grynasis pelnas (nuostoliai)/Pardavimo pajamos
Veiklos pelningumas	Tipinės veiklos pelnas/Pardavimo pajamos
Turto pelningumas (ROA)	Grynasis pelnas (nuostoliai) /Turtas iš viso
Nuosavybės pelningumas (ROE)	Grynasis pelnas (nuostoliai)/Nuosavas kapitalas
Mokumo	
Bendrojo mokumo koeficientas	Nuodavas kapitalas/Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai
Benrdasis likvidumo rodiklis	Trumpalaikis turtas/Per vienerius metus mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai
Kritinis mokumas	(Trumpalaikis turtas-Atsargos)/Per vienerius metus mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai
Įsiskolinimo rodiklis	Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai/Turtas iš viso
Finansinis svertas	Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai/Nuosavas kapitalas
Veiklos efektyvumo	
Viso turto apyvartumas	Pardavimo pajamos/Turtas
Trumpalaikio turto apyvartumas	Pardavimo pajamos/Trumpalaikis turtas
Ilgalaikio turto apyvartumas	Pardavimo pajamos/Ilgalaikis turtas
Apyvartinio kapitalo ir turto santykis	(Trumpalaikis turtas-Per vienerius metus mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai)/Turtas iš viso

Šaltinis: parengta darbo autorės pagal Mackevičius, 2005

Empirinio tyrimo logika pristatoma **tyrimo instrumentarijuje**, kurio dizainas aprašomas 2 lentelėje. Tyrimo instrumentarijus sukonstruotas išskiriant **dvi tyrimo dimensijas**:

1. Pokyčių, atsiradusių aukštojo mokslo sistemoje Covid-19 pandemijos metu, identifikavimas;
2. Covid-19 sukeltų pokyčių poveikio aukštojo mokslo įstaigų finansiniams rodikliams nustatymas.

2 lentelė. Tyrimo „Covid-19 poveikio vertinimas aukštojo mokslo sistemai“ instrumentarijus

Tyrimo etapai	Tyrimo kriterijai/Indikatoriai	Tyrimo metodai
1 etapas. Pokyčių atsiradusių aukštojo mokslo sistemoje Covid-19 pandemijos metu identifikavimas	Analizuojami aukštosiose mokyklose atsiradę pokyčiai Covid-19 metu: <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Aukštojo mokslo sistemoje atsiradę pokyčiai dėl pandemijos</i> 2. <i>Aukštųjų mokyklų ekonominė reikšmė ir Covid-19 finansinis poveikis</i> 	Mokslinės literatūros analizė Duomenų apibendrinimas

2 lentelės tęsinys kitame puslapyje

2 lentelės tęsinys

2 etapas. Covid-19 sukeltų pokyčių poveikio finansiniams rodikliams nustatymas	Covid-19 laikotarpiu pakitusių Lietuvos aukštųjų mokyklų finansinių ataskaitų rodiklių dinamikos ir sudedamųjų dalių bei pelningumo, mokumo ir veiklos efektyvumo įvertinimas: <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Duomenų iš balanso, pelno (nuostolių) ataskaitos apdorojimas ir paruošimas analizei</i> 2. <i>Rodiklių apskaičiavimas, pokyčių, išreikštų santykiu, procentais ir eurai vizualizavimas</i> 3. <i>Veiklos rezultatų įvertinimas horizontalia ir vertikalioje analize</i> 4. <i>Pelningumo, mokumo, veiklos efektyvumo rodiklių analizavimas</i> 	Duomenų grupavimas, lyginimas, apibendrinimas Duomenų grafinis vizualizavimas Finansinė analizė
---	---	---

Šaltinis: parengta darbo autorės

Tiriamosios magistro baigiamojo darbo dalies pabaigoje yra nepasiribojama vien tik gautų rezultatų apibendrinimu, nemažiau svarbu yra numatyti tendencijas ir perspektyvas. Gauti rezultatai yra ne tik apibendrinti, bet jie yra svarbūs padedant aukštosioms mokykloms numatyti galimus panašius krizių, kaip Covid-19 pandemija, poveikius jų veiklos rezultatams. Taip pat remiantis teorinėmis nuostatomis ir išvalgomis šiame darbe yra praktiškai įvertinama aukštųjų mokyklų padėtis ir pasiūlyti sprendimai, kaip gerinti savo finansinius rezultatus ateityje.

3. EMPIRINIO TYRIMO REZULTATAI. AUKŠTOJO MOKSLO ĮSTAIGŲ FINANSINĖ ANALIZĖ

3.1. Įstaigų charakteristikos

Šiame skyriuje bus nagrinėjamos keturios aukštosios Lietuvos mokyklos. Tarp jų 2 universitetai – Mykolo Romerio universitetas (MRU), Vilniaus universitetas (VU), ir 2 kolegijos – Vilniaus kolegija (VK) ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegija (VTDK).

Kalbant apie aukštąsias mokyklas, kurios bus nagrinėjamos darbe, Mykolo Romerio universitetas yra valstybinė aukštoji mokykla, kurioje yra vykdomos studijos, plėtojamas mokslinis pažinimas ir rengiami mokslininkai. Šioje įstaigoje yra įgyjamas aukštasis universitetinis išsilavinimas. Šį universitetą sudaro keturi akademiniai padaliniai – tai teisės mokykla, viešojo saugumo akademija, žmogaus ir visuomenės studijų fakultetas bei viešojo valdymo ir verslo fakultetas.

Kitas darbe aptariamas universitetas – tai Vilniaus universitetas, turintis padalinių Vilniuje ir Kaune yra svarbiausias klasikinis mokslo universitetas Lietuvoje. Šioje įstaigoje yra vykdomos pirmosios, antrosios ir trečiosios pakopų humanitarinių, socialinių, fizinių, biomedicinos ir technologijos sričių studijos. Vilniaus universitetas skatina pažintines ir kūrybines galias, puoselėja akademinės, dvasinės ir socialines vertybes bei ugdo aktyvius ir atsakingus piliečius, visuomenės lyderius.

Taip pat baigiamajame darbe bus analizuojama ir kolegijų veikla – viena iš įstaigų yra Vilniaus kolegija. Vilniaus kolegija yra Lietuvos Respublikos valstybinė aukštoji mokykla, kurioje studentams yra siūlomos koleginės studijos. Kolegija pagal savo veiklą yra priskiriama švietimo segmentui. Čia taip pat yra plėtojami taikomieji moksliniai tyrimai ir profesionalusis menas. Baigus studijas Vilniaus kolegijoje, studentams yra suteikiamas aukštasis koleginis išsilavinimas ir aukštojo mokslo kvalifikacija. Kolegijos struktūrą sudaro šie padaliniai: elektronikos ir informatikos fakultetas, ekonomikos fakultetas, verslo vadybos fakultetas, sveikatos priežiūros fakultetas, agrotechnologijų fakultetas, pedagogikos fakultetas, menų ir kūrybinių technologijų fakultetas.

Antroji kolegija, kurios finansinė veikla bus nagrinėjama – tai Vilniaus technologijų ir dizaino kolegija. Tai yra viešoji įstaiga, kurioje įgyjamas aukštasis koleginis išsilavinimas inžinerijos ir meno studijų kryptyse. Šioje kolegijoje yra rengiami tvarios visuomenės nariai. Kolegiją sudaro keturi fakultetai – statybos, dizaino, technikos fakultetai ir profesinio mokymo skyrius.

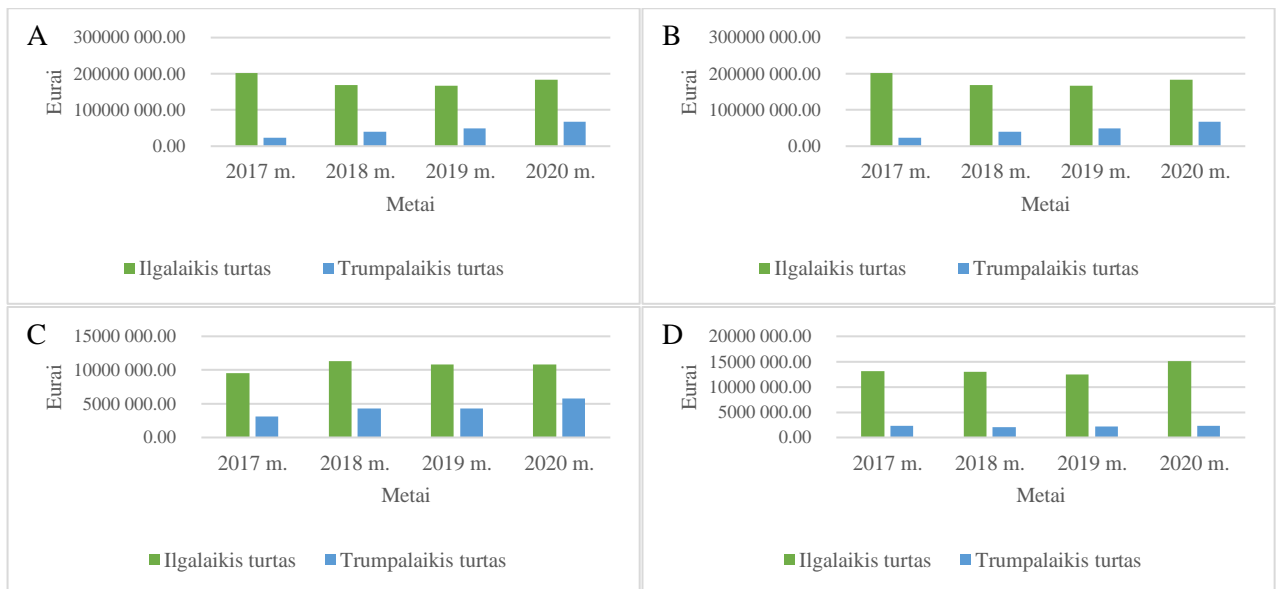
Atliekant universitetų ir kolegijų finansinę analizę bus remiamasi pagrindiniais finansinės atskaitomybės dokumentais – Balansu ir Pelno (nuostolio) ataskaitomis. Šios ataskaitos yra viešai skelbiamos aukštojo mokslo įstaigų internetinėse svetainėse ir jų pagrindinis tikslas teikti teisingą finansinę informaciją apie veiklai naudojamą turtą, nuosavo kapitalo pokyčius, turimus išipareigojimus bei per ataskaitinius metus uždirbtas pajamas ir patirtas sąnaudas.

3.2. Finansinių ataskaitų horizontalioji ir vertikalioji analizė

3.2.1 Horizontalioji turto, kapitalo ir įsipareigojimų analizė

Šiame darbe buvo atlikta keturių aukštojo mokslo įstaigų horizontali analizė. Tokio pobūdžio analizė padeda nustatyti atitinkamų rodiklių dinamiką. Šie rodikliai yra apskaičiuojami absoliučiais ir procentiniais dydžiais norint nustatyti nukrypimus nuo bazinių rodiklių. Tačiau horizontalioji analizė nėra tobula, vienas pagrindinių jos trūkumų yra tai, kad lyginant rezultatus su praėjusiais metais nėra objektyvu vertinti absoliučius pasiektus rezultatus. Tai reiškia, kad vienais ar kitais metais pasiektas geresnis rezultatas neleidžia daryti išvadų, kurias galima būtų pateikti lyginant pasiektus rezultatus su išsikeltais tikslais (Mackevičius ir Poškaitė, 1997, p. 215) 1-4 prieduose pateikiamos 2017-2020 metų Mykolo Romerio ir Vilniaus universitetų bei Vilniaus ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegų horizontaliosios turto analizės, užpildytos pagal turimus balansų duomenis. Atsižvelgiant į darbo temą ir turint omeny tai, kad Covid-19 sukelta pandemija prasidėjo 2020 metų kovą, analizei svarbiausi bus pokyčiai atsiradę būtent per 2020 metų ataskaitinį laikotarpį.

Iš 2 paveiksle pateiktų diagramų matome, kaip kito ilgalaikis ir trumpalaikis nagrinėjamų aukštojo mokslo įstaigų turtas. Mykolo Romerio universiteto (žr. 2 pav. A) ilgalaikis turtas nuo 2017 iki 2019 metų mažėjo, o 2020 metais paaugo 1,76 proc. lyginant su praeitis metais, kadangi per 2020 buvo įsigyta tiek nematerialaus, tiek materialaus ilgalaikio turto. Taip pat buvo neatlygintai gautas ir gyvenamasis pastatas iš nacionalinės švietimo agentūros. Tuo tarpu trumpalaikis turtas padidėjo, ypač per 2020 metus, kai pokytis siekė 43,87 proc., kai trumpalaikio turto vertė pakilo nuo 6817245,38 eurų iki 9808035,22 eurų. Tam įtakos turėjo tai, kad didėjo per vienerius metus gautinos sumos, kurias sudaro gautinos finansavimo sumos, gautinos sumos už turto naudojimą, gautinos sumos už suteiktas paslaugas, sukauptos ir kitos gautinos sumos. Taip pat didėjo ir piniginių lėšų likutis banko sąskaitose.

Šaltinis: parengta darbo autorės pagal Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos 2017-2020 m. finansinių ataskaitų duomenis

2 pav. Ilgalaikio ir trumpalaikio turto pokyčiai 2017-2020 metais. A – Mykolo Romerio universitetas; B – Vilniaus universitetas; C – Vilniaus kolegija; D – Vilniaus dizaino ir technologijų kolegija

Vilniaus universiteto (žr. 2 pav. B) atveju nuo 2017 metų ilgalaikio turto vertė mažėjo, o 2020 metais paaugo 9,5 proc. lyginant su 2019 metais. Ilgalaikis turtas padidėjo, kadangi per 2020 metus buvo nupirkta nematerialiojo turto: programinės įrangos ir jos licencijų, patentų, nebaigtų projektų. Taip pat buvo gauta ir nematerialiojo turto neatlygintinai pagal paramos sutartį iš UAB „Būtenta“ – programinės įrangos licencijų. Buvo nupirkta bei gauta neatlygintinai ir materialiojo turto – neatlygintinai gautas negyvenamasis pastatas-transformatorinė, mašinos ir įrenginiai pagal paramos sutartis, baldai ir biuro įranga. Šio universiteto atveju taip pat matome ir trumpalaikio turto vertės padidėjimą kiekvienais metais, o lyginant 2019 ir 2020 metus matome netgi 34,95 proc. padidėjimą. Per 2020 metus taip pat buvo pirkti ir pasigaminti atsargų, be to jų buvo gauta ir nemokamai. Per šį laikotarpį padidėjo ir pinigų likutis banko sąskaitose.

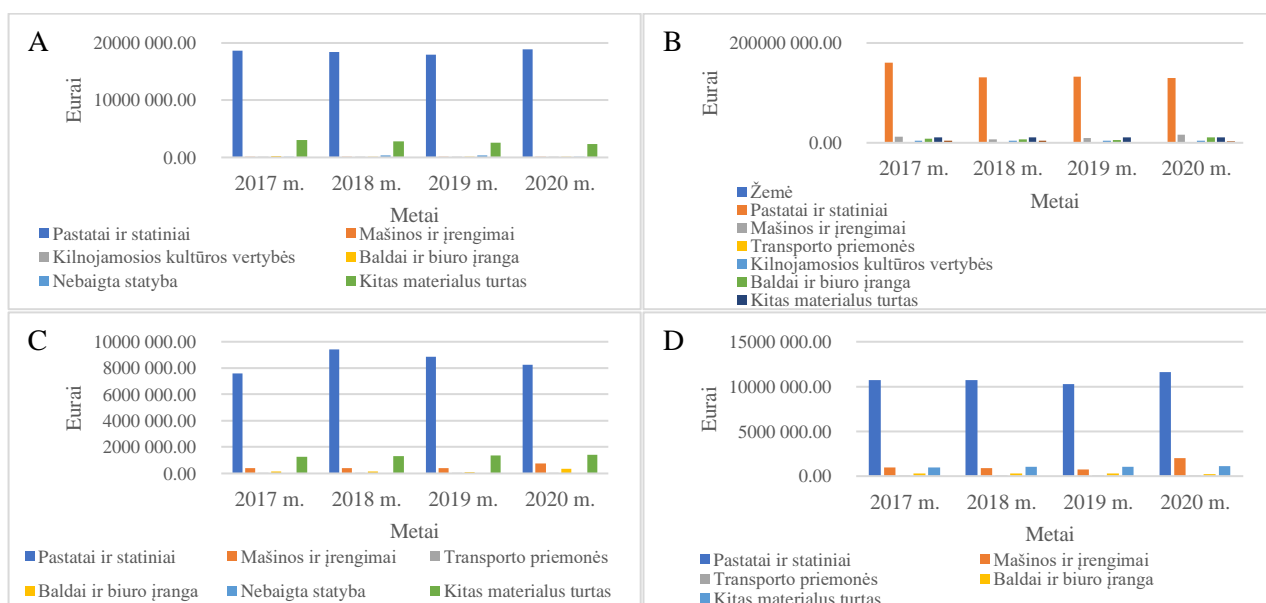
Vilniaus kolegijos (žr. 2 pav. C) ilgalaikis turtas didėjo 2018 metais lyginant su 2017 metais – 18,76 proc., kadangi buvo įsigyta nematerialaus ir materialaus turto, padidėjo investicijų į Viešąją įstaigą „Visorių informacinių technologijų parką“ ir Viešąją įstaigą „Vilniaus kolegijos edukacijos centrą“ vertė, o 2020 metais kito nežymiai lyginant su 2019 metais – padidėjo 0,41 proc. Tuo tarpu šios kolegijos trumpalaikio turto vertė didėjo kiekvienais metais, o 2020 metais padidėjo netgi 34,88 proc. arba 1502542,45 eurų, kadangi buvo įsigyta atsargų, taip pat jų gauta ir neatlygintinai – spaudinių ir knygų, baldų, serverių, taip pat buvo įvykdyti išankstiniai mokėjimai tiekėjams už prenumeratą, prekes ir paslaugas; pervestos lėšos vykdomų projektų partneriams už projektų veiklų užtikrinimą, už nario

mokestį Lietuvos aukštųjų mokyklų asociacijos bendrajam priėmimui organizuoti bei nario mokestis Lietuvos akademinės elektroninės bibliotekos konsorciui.

Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos (žr. 2 pav. C) tiek ilgalaikis, tiek trumpalaikis turtas mažėjo arba kito nežymiai 2018 ir 2019 metais, o 2020 metais matome abiejų turto rūšių padidėjimą, atitinkamai, 21,47 proc. ir 8,50 proc. lyginant su 2020 metais. Toks padidėjimas buvo todėl, kad 2020 metais buvo įsigyta nematerialiojo turto – programinės įrangos ir jos licencijų, materialiojo turto – mašinų ir įrengimų, baldų ir biuro įrangos, atnaujinti gyvenamieji pastatai (studentų bendrabučiai). Padaugėjo per vienerius metus gautinų sumų bei pinigų banko sąskaitose.

Taigi, pastebime, kad tiek trumpalaikis, tiek ilgalaikis turtas analizuojamose aukštosiose mokyklose nagrinėjamu laikotarpiu turėjo didesnę polinkį augti, o ne mažėti. Ypatingai pastebimas, abiejų turto rūšių padidėjimas pandemijos pradžios laikotarpiu, kai visose nagrinėjamose aukštosiose mokyklose didėjo materialusis turtas ir per vienerius metus gautinos sumos.

Analizuojamu laikotarpiu pasirinktų aukštojo mokslo įstaigų didžiąją dalį ilgalaikio turto sudaro materialusis turtas. Žemiau esančiame 3 paveiksle matome ilgalaikio materialiojo turto dinamiką analizuojamose aukštosiose mokyklose. Galime pastebėti, kad abiejų nagrinėjamų universitetų ir kolegijų atveju, didžiąją dalį materialiojo ilgalaikio turto sudaro pastatai ir statiniai – tai akademinės paskirties pastatai, bendrabučiai ir kita.

Šaltinis: parengta darbo autorės pagal Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos 2017-2020 m. finansinių ataskaitų duomenis

3 pav. Ilgalaikio materialiojo turto pokyčiai 2017-2020 metais. A – Mykolas Romeris universitetas; B – Vilniaus universitetas; C – Vilniaus kolegija; D – Vilniaus dizaino ir technologijų kolegija

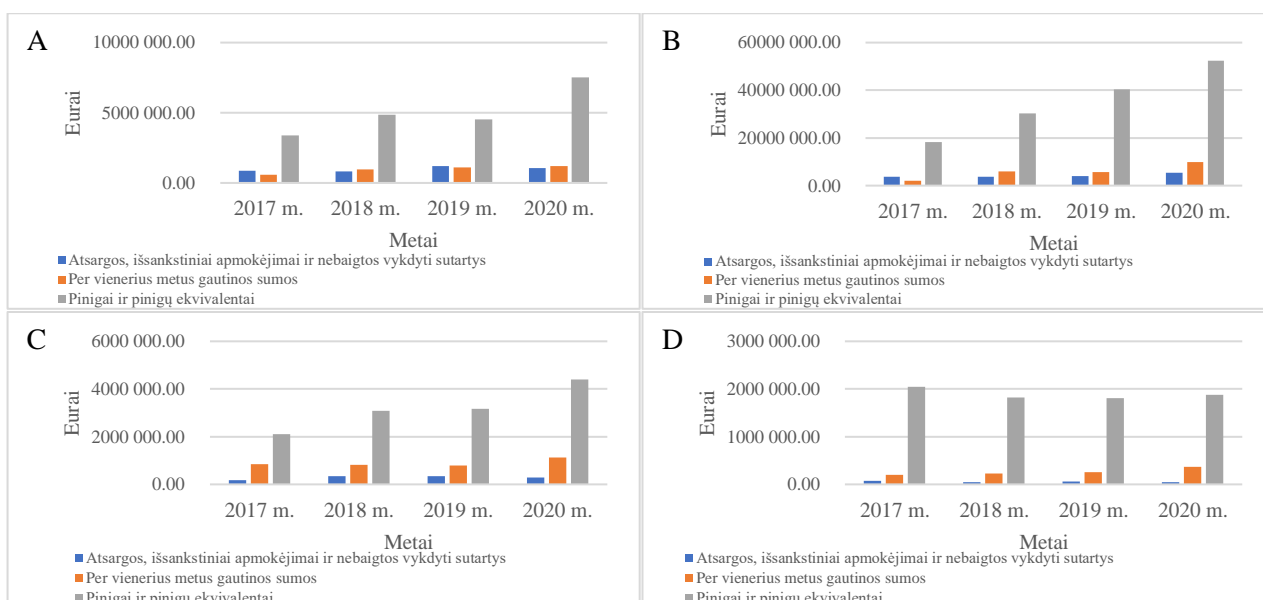
Iš diagramų matome, kad bendros tendencijos nėra – MRU (žr. 3 pav. A) ir VTDK (žr. 3 pav. D) atvejais 2020 metais buvo didžiausias šios rūšies turto vertės padidėjimas, atitinkamai, 5,48 proc. ir 13,44 proc. lyginant su praėjusiais metais. MRU 2020 metų padidėjimui įtakos turėjo neatlygintinai gautas gyvenamasis pastatas iš nacionalinės švietimo agentūros, o VTDK – gyvenamųjų pastatų – studentų bendrabučių, atnaujinimas. Tuo tarpu VU (žr. 3 pav. B) ir VK (žr. 3 pav. C) atvejais 2020 metais pastatų ir statinių vertė mažėjo, atitinkamai, 1,42 proc. ir 6,47 proc. lyginant su 2019 metais dėl gyvenamųjų pastatų nusidėvėjimo.

Mykolo Romerio universiteto atveju matome, kad visos kitos negu pastatų ir statinių materialiojo turto rūšys 2020 metais mažėjo lyginant su praėjusiais dėl nusidėvėjimo ir nurašymo – mašinos ir įrengimai, baldų ir biuro įranga, nebaigta gamyba bei kitas materialusis turtas.

VU atveju 2020 metais labiausiai sumažėjo transporto priemonių vertė – 11,81 proc., o tokio turto, kaip mašinos ir įrengimai vertė didėjo keliasdešimt procentų lyginant su 2019 metais, kadangi pagal paramos sutartis iš kitų ne VSS organizacijų buvo gautas lazeris, femtosekundinė lazerinė sistema, projektorius, naudota dirbtinė danga su smėliu ir granulėmis. Taip pat didėjo baldai ir biuro įranga, nes jų buvo gauta pagal paramos sutartis bei nebaigta gamyba įsigijus rekonstrukcijos darbų. Panašiai buvo VK ir VTDK atvejais, kai transporto priemonės sumažėjo, atitinkamai, 36,64 proc. ir 38,42 proc., o kitos ilgalaikio materialiojo turto rūšys didėjo 2020 metais, išskyrus baldus ir biuro įranga VTDK.

Taigi, pastebime, kad visoms aukštosioms mokykloms buvo bendras transporto priemonių vertės sumažėjimas 2020 metais, tačiau tokį patį reiškinį pastebime ir kitais analizuojamais laikotarpiais. Tokio pobūdžio mažėjimas labiausiai yra nulemtas transporto priemonių nusidėvėjimo. Nusidėvėjimas taip pat lėmė ir pastatų vertės mažėjimą nagrinėjamose mokymo įstaigose.

4 paveiksle yra pavaizduota trumpalaikio turto sudedamųjų dalių dinamika aukštosiose mokyklose 2017-2020 metais. Visų keturių aukštųjų mokyklų atvejais matome, kad pinigai ir pinigų ekvivalentai sudaro didžiąją trumpalaikio turto dalį. Atlikus skaičiavimus, pinigai sudaro 70,67 proc. Mykolo Romerio universiteto (žr. 4 pav. A), 76,44 proc. Vilniaus universiteto (žr. 4 pav. B), 67,42 proc. Vilniaus kolegijos (žr. 4 pav. C) ir 88,13 proc. Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos (žr. 4 pav. D) trumpalaikio turto. Visų mokymosi įstaigų atvejais pinigų ir pinigų ekvivalentų vertė padidėjo 2020 metais lyginant su 2019 metais, ypač Mykolo Romerio Universiteto, kurio pokytis siekė netgi 66,11 proc. arba 3002109,13 eurus, kurių didžioji dalis atėjo iš valstybės biudžeto, įskaitant ir Europos Sąjungos paramą. Per vienerius metus gautinos sumos taip pat paaugo abiejų universitetų ir kolegijų atvejais.

Šaltinis: parengta darbo autorės pagal Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos 2017-2020 m. finansinių ataskaitų duomenis

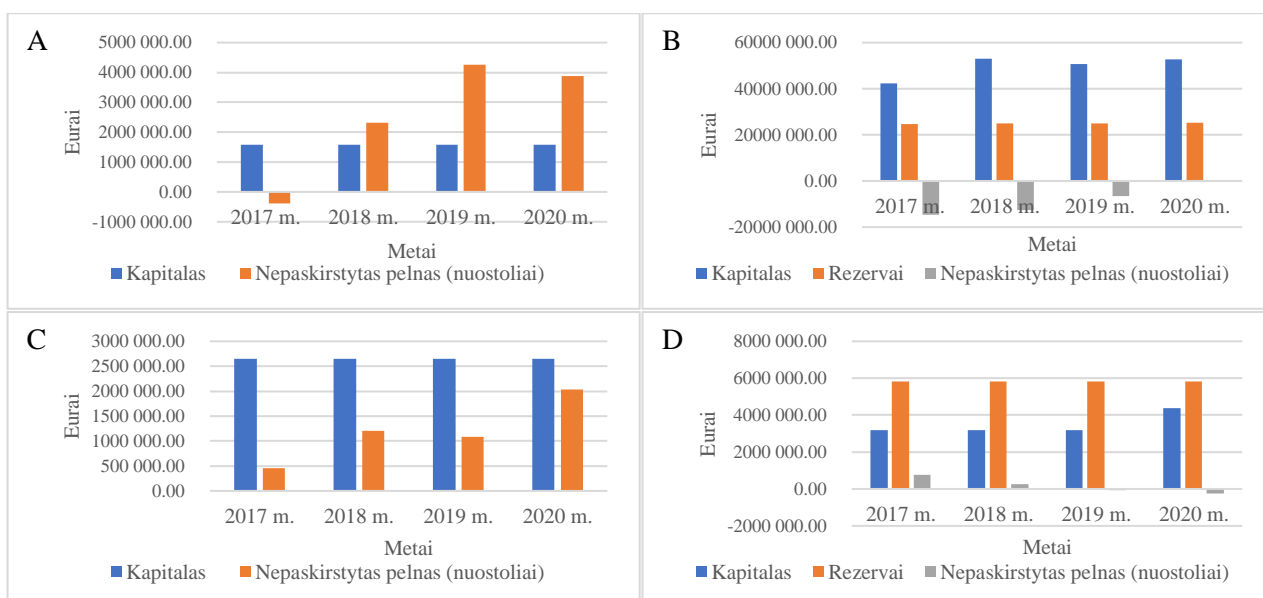
4 pav. Trumpalaikio turto pokyčiai 2017-2020 metais. A – Mykolas Romeris universitetas; B – Vilniaus universitetas; C – Vilniaus kolegija; D – Vilniaus dizaino ir technologijų kolegija

Tuo tarpu tik atsargos, išsankstiniai apmokėjimai ir nebaigtos vykdyti sutartys sumažėjo 2020 metais lyginant su 2019 metais MRU – 10,68 proc. dėl atsargų sunaudojimo ir VK – 10,98 proc. dėl atsargų pardavimo – maisto produktų valgyklose, gyvūnų maisto, taip pat dėl atsargų perdavimo kitiems subjektams, įskaitant ir paramą maisto produktais, skirtais koronaviruso patikros punkтам bei atsargų nurašymo pagrindinei kolegijos veiklai užtikrinti.

Taigi, matome, kad pandemijos pradžios metais visose analizuojamose aukštosiose mokyklose padidėjo pinigų ir jų ekvivalentų – tai yra likvidaus turto, kurį institucijos galėtų skubiai panaudoti prireikus staigiai apmokėti įsipareigojimus, o tai didina užtikrintumą ir stabilumą kriziniu laikotarpiu.

Toliau bus atliekama horizontalioji kapitalo pokyčių analizė Vilniaus universitetui, Mykolas Romeris universitetui, Vilniaus kolegijai ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijai. Ši analizė yra pavaizduota 5-8 prieduose. Iš čia matome, kad nuosavo kapitalo dydis yra augantis kiekvienais analizuojamais metais Vilniaus universitete. Mykolas Romeris universitete matome jo sumažėjimą 6,35 proc. būtent 2020 metais. Tuo tarpu abejose nagrinėjamose kolegijose buvo matomas kapitalo sumažėjimas 2019 metais Vilniaus kolegijoje ir 2018-2019 metais Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijoje, o 2020 metais buvo stebimas kapitalo paaugimas.

5 paveiksle galime matyti grafinį kapitalo dinamikos atvaizdavimą. Iš grafiškų matome, kad tik VU rezervai kito bėgant metams – kasmet jie paaugdavo, kitos įstaigos jų arba neturėjo, arba rezervai liko nepakitę nuo 2017 iki 2020 metų, kaip VTDK atveju.

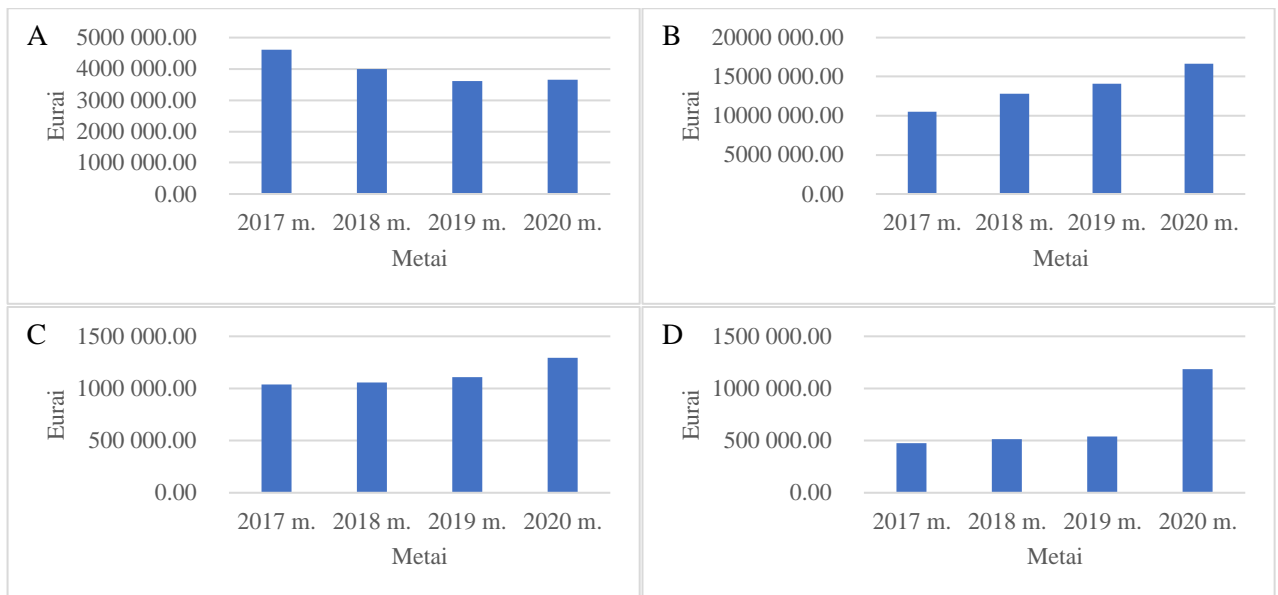

Šaltinis: parengta darbo autorės pagal Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos 2017-2020 m. finansinių ataskaitų duomenis

5 pav. Kapitalo pokyčiai 2017-2020 metais. A – Mykolas Romeris universitetas; B – Vilniaus universitetas; C – Vilniaus kolegija; D – Vilniaus dizaino ir technologijų kolegija

Kapitalas taip pat kito palyginus nedaug, MRU (žr. 5 pav. A) nesikeitė iš viso, VTDK (žr. 5 pav. D) padidėjo 37,08 proc. tik 2020 metais. VK (žr. 5 pav. C) galima buvo pastebėti nedidelius -0,18 – 0,08 proc. svyravimus į vieną ar kitą pusę. Tuo tarpu VU (žr. 5 pav. B) įstatinis kapitalas buvo padidintas 2018 metais 26,65 proc., ir iki 2020 metų padidėjo viso 4,18 proc. Ryškiausi pokyčiai kiekvienoje įstaigoje yra matomi būtent iš nepaskirstyto pelno (nuostolių). 2020 metais matome, kad tik Vilniaus kolegijoje ir Vilniaus universitete nepaskirstytas pelnas padidėjo, atitinkamai, 88,12 proc. ir 106,66 proc. lyginant su 2019 metais. Kitose įstaigose, tai yra, MRU ir VTDK, jis sumažėjo, atitinkamai, 8,69 proc., 355,23 proc. VTDK netgi išliko neigiamas.

Horizontalioji įsipareigojimų pokyčių analizė aukštojo mokslo įstaigose yra pavaizduota 9-12 prieduose. Įsipareigojimų dinamika 2017-2020 metais yra pavaizduota 6 paveiksle. Iš čia matome, kad įsipareigojimai tolygiai augo kiekvienais metais visose įstaigose išskyrus Mykolas Romeris universitetą (žr. 6 pav. A). Šiame universitete nuo 2017 metų įsipareigojimai mažėjo, tačiau 2020 metais paaugo 1,54 proc. lyginant su 2019 metais, ką lėmė trumpalaikių įsipareigojimų padidėjimas.

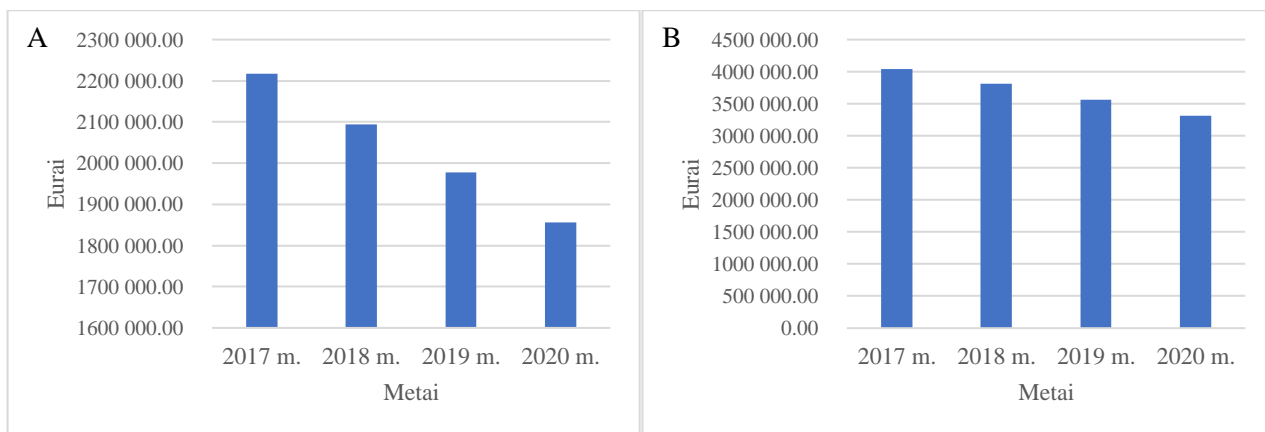

Šaltinis: parengta darbo autorės pagal Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos 2017-2020 m. finansinių ataskaitų duomenis

6 pav. Įsipareigojimų pokyčiai 2017-2020 metais. A – Mykolo Romerio universitetas; B – Vilniaus universitetas; C – Vilniaus kolegija; D – Vilniaus dizaino ir technologijų kolegija

Ryškus įsipareigojimų padidėjimas būtent 2020 metais matomas ir kitose aukštosiose mokyklose. Vilniaus universiteto (žr. 6 pav. B) įsipareigojimai padidėjo 18,36 proc. lyginant su 2019 metais, Vilniaus kolegijoje (žr. 6 pav. C) 16,68 proc., o Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos (žr. 6 pav. D) įsipareigojimai 2020 metais paaugo netgi 119,32 proc. lyginant su praėjusiais metais. Bendrų mokėtinų sumų padidėjimas visose nagrinėjamose aukštosiose mokyklose buvo nulemtas trumpalaikių įsipareigojimų prieaugio per 2020 metus.

Mokėtinoms sumoms ir įsipareigojimams priklauso ilgalaikiai ir trumpalaikiai įsipareigojimai. 7 paveiksle galime matyti, kaip kito po vienerių metų mokėtinų sumos ir ilgalaikiai įsipareigojimai Mykolo Romerio (žr. 7 pav. A) ir Vilniaus (žr. 7 pav. B) universitetuose 2017-2020 metais. Svarbu paminėti, kad Vilniaus ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijose ilgalaikių įsipareigojimų neužfiksuota, todėl tokie duomenys diagramose neatvaizduoti.

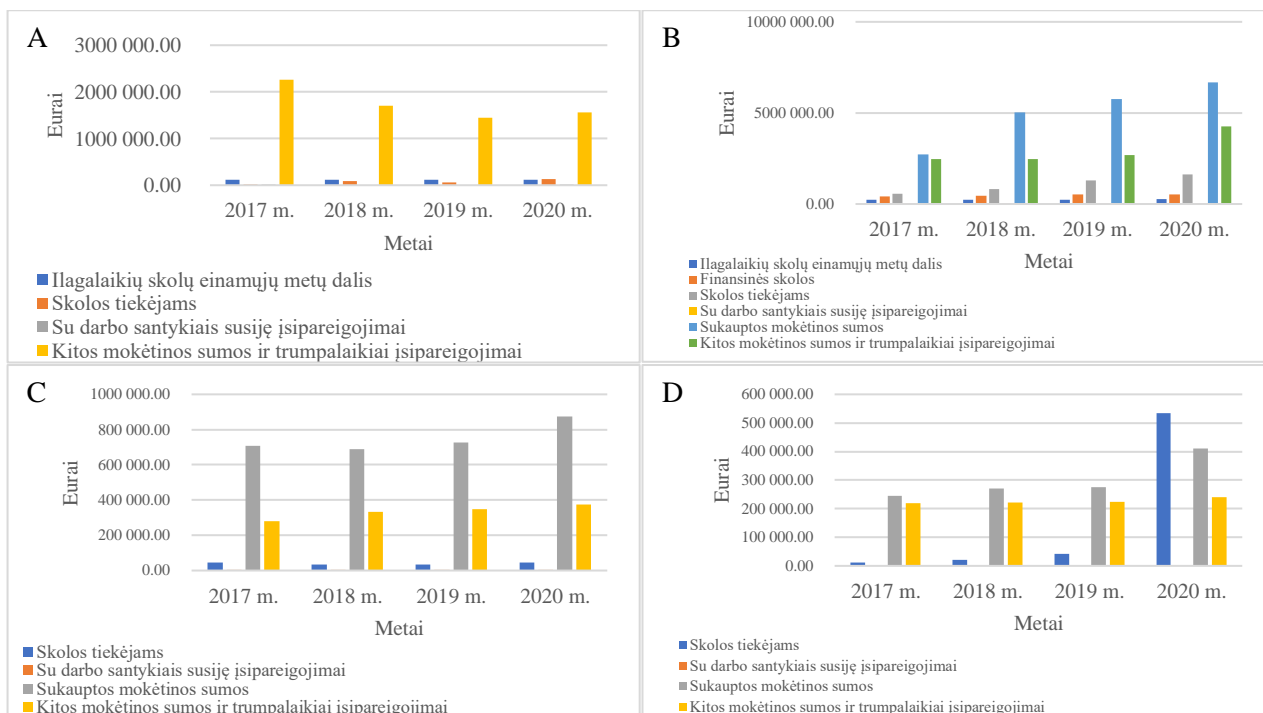

Šaltinis: parengta darbo autorės pagal Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos 2017-2020 m. finansinių ataskaitų duomenis

7 pav. Po vienerių metų mokėtinų sumų ir ilgalaikių įsipareigojimų pokyčiai 2017-2020 metais. A – Mykolo Romerio universitetas; B – Vilniaus universitetas

MRU ir VU atvejais matome bendrą tendenciją, kad ilgalaikiai įsipareigojimai stabiliai mažėja kasmet po apytiksliai 5-7 proc., ne išimtis yra ir 2020 metai. Beje, būtent šiais metais yra fiksuojamas didžiausias procentinis šios rūšies įsipareigojimų sumažėjimas lyginant su praėjusiais – Mykolo Romerio universitete jie sumažėjo 6,10 proc., kadangi buvo išmokama lengvatinė paskola bendrabučiams atnaujinti. Vilniaus universiteto ilgalaikiai įsipareigojimai, tuo tarpu per 2020 metus sumažėjo 7,08 proc., kadangi buvo išmokama ilgalaikė paskola, gauta studentų bendrabučiams renovuoti.

Taip pat labai didelę dalį įsipareigojimų sudaro ir per vienerius metus mokėtinų sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai (žr. 8 pav.). Mykolo Romerio universitete (žr. 8 pav. A) matome, kad daugiausiai šią balanso sąskaitą sudaro kitos mokėtinų sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai. Iki 2019 metų matome, kad šie įsipareigojimai mažėjo, o tuo tarpu 2020 metais išaugo 7,03 proc. lyginant su 2019 metais, gavus išankstinių apmokėjimų. 2020 metais išaugo ir kiti trumpalaikiai MRU įsipareigojimai – ilgalaikių skolų einamųjų metų dalis išaugo 3,19 proc., o skolos tiekėjams netgi 113,10 proc., t.y. nuo 60354,63 eurų iki 128617,21 eurų per vienus finansinius metus.

Šaltinis: parengta darbo autorės pagal Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos 2017-2020 m. finansinių ataskaitų duomenis

8 pav. Per vienerius metus mokėtinų sumų ir trumpalaikių įsipareigojimų pokyčiai 2017-2020 metais. A – Mykolas Romeris universitetas; B – Vilniaus universitetas; C – Vilniaus kolegija; D – Vilniaus dizaino ir technologijų kolegija

Visi trumpalaikiai įsipareigojimai tiek 2019, tiek 2020 metais augo ir Vilniaus universitete (žr. 8 pav. B). Šioje aukštojo mokslo įstaigoje matome, kad didžiausią trumpalaikių įsipareigojimų dalį sudaro sukauptos mokėtinės sumos, jos per 2020 metus išaugo 16,19 proc., jas didele dalimi sudaro sukauptos atostoginių sąnaudų, kurias galima susieti su darbuotojų atostogų atidėjimu dėl 2020 metais pandemijos ribojamų kelionių į užsienį. 2020 metais didelį procentinį augimą matome ir kitose mokėtinose sumose ir trumpalaikiuose įsipareigojimuose – tai padidėję gauti išankstiniai apmokėjimai už prekes ir paslaugas, ateinančių laikotarpių pajamos, mokėtinės kompensacijų išmokos projektų dalyviams, bylinėjimosi išlaidos. Be to padidėjimą matome ir su darbo santykiais susijusiuose įsipareigojimuose (t.y. mokesčiai, atlyginimai, socialinis draudimas ir pan.), kurie lyginant su 2019 metais išaugo, atitinkamai, 59,21 proc. ir 53,82 proc. Šiame universitete nemažai užaugo ir skolos tiekėjams – 23,26 proc.

Abejose nagrinėjamosiose kolegijose visus įsipareigojimus sudaro trumpalaikiai įsipareigojimai. Iš diagramų matome, kad iki 2019 metų jie kito nedaug, o 2020 – augo. Vilniaus kolegijoje (žr. 8 pav. C) didžiausią trumpalaikių įsipareigojimų dalį sudaro sukauptos mokėtinės sumos, kurios per 2020 metus išaugo 20,13 proc. – tai daugiausiai užregistruotos sukauptos atostogų išmokų sąnaudų ir projektų partneriams mokėtinės projekto vykdymo išlaidos. Taip pat VK atveju matome, kad 2020 metais augo ir iki tol mažėję įsipareigojimai – skolos tiekėjams, kurios per 2020 metus užaugo 42,18 proc. – tai skola

už tiekėjų suteiktas paslaugas bei tiekias prekes, kurių buvo numatoma sumokėti 2021 metų I ketvirtį, ir su darbo santykiais susiję įsipareigojimai, kurie išaugo netgi 87,94 proc. – tai mokėtinos socialinio draudimo įmokos. Tuo tarpu kitos mokėtinos sumos tolygiai augo kiekvienais analizuojamais metais po maždaug 4-18 proc. kasmet.

Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijoje (žr. 8 pav. D) taip pat matome ryškius pokyčius. Labiausiai į akis krenta 2020 metais ypatingai stipriai išaugusi skolos tiekėjams vertė, kuri lyginant su 2019 metais padidėjo 1149,61 proc. – nuo 42766,21 eurų iki 534411,03 eurų. Šios skolos yra už ryšių, komunalines ir kitas paslaugas. Sukauptos mokėtinos sumos taip pat augo kiekvienais metais, tačiau 2020 metais jos padidėjo procentaliai daugiausiai – 49,66 proc. Taip pat 2020 metais stipriau išaugo ir sukauptos mokėtinos sumos, kurioms priklauso sukauptos atostoginių sąnaudos, mokėtinos sumos už audito paslaugas, ir kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai, kurių didžiąją dalį sudaro gauti išankstiniai apmokėjimai, atitinkamai, 49,66 proc. ir 7,93 proc. lyginant su 2019 metais.

Taigi, augantis įsipareigojimų dydis, ypač trumpalaikių įsipareigojimų padidėjimas prasidėjęs pandemijai, signalizuoja apie tai, kad susidūrus su tokio pobūdžio krize, kaip Covid-19, trumpėję atsiskaitymo terminai su tiekėjais ir kitais kreditoriais. Todėl yra būtina turėti likvidaus turto, kuriuo galima būtų tuos įsipareigojimus padengti. Tačiau trumpalaikiai aukštųjų mokyklų įsipareigojimai analizuojamu laikotarpiu auga kartu su trumpalaikiu turtu, kas suteikia aukštosios mokykloms finansinio stabilumo ir veiklos tęstinumo galimybes susidūrus su švietimo veiklos apribojimais.

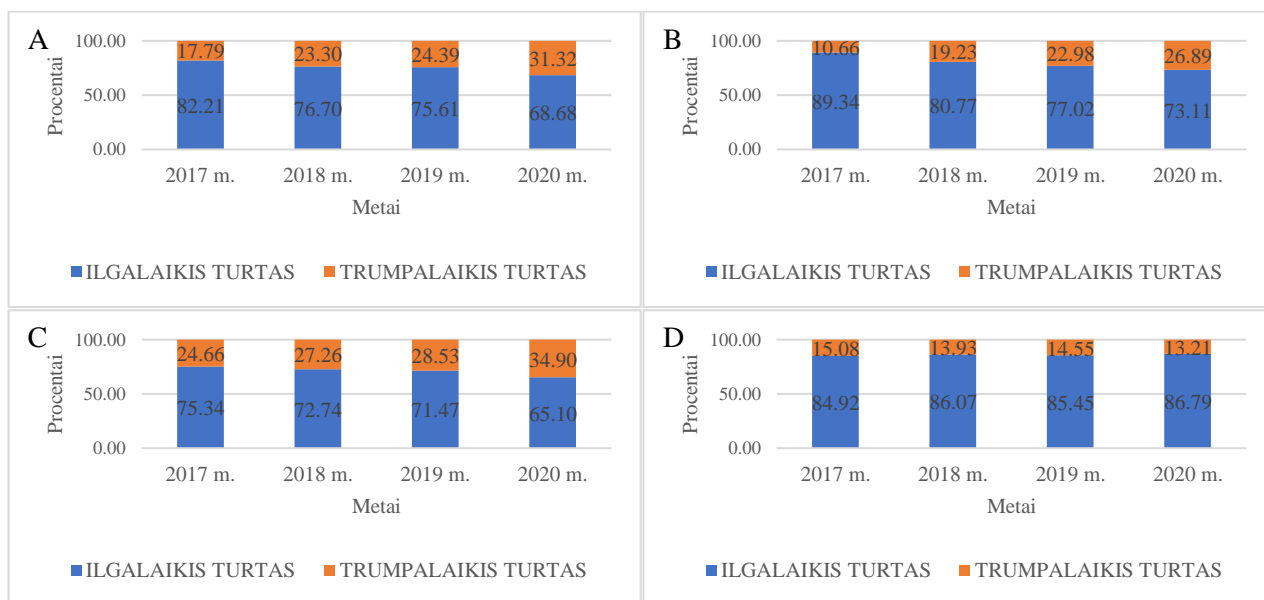
Apibendrinami horizontaliąją turto, kapitalo ir įsipareigojimų duomenų analizę, matome, kad nagrinėjami universitetai ir kolegijos turi ilgalaikio ir trumpalaikio turto, kurie yra dengiami finansiniais įsipareigojimais – ilgalaikiais ir trumpalaikiais įsipareigojimais universitetų atveju bei trumpalaikiais įsipareigojimais kolegijų atveju. Iš atliktos analizės galima daryti bendrą išvadą, kad 2020 metais augo tiek turto, tiek įsipareigojimų vertė visų įstaigų atveju, tačiau didžiausias augimas yra pastebimas trumpalaikių įsipareigojimų kategorijoje.

3.2.2 Vertikaloji turto, kapitalo ir įsipareigojimų analizė

Atliekant aukštųjų mokyklų vertikaliąją analizę yra siekiama kiekvieną finansinės ataskaitos rodiklį palyginti su bendru baziniu tos ataskaitos rodikliu, išreiškiant jį procentais. Vertikaloji analizė padeda suvokti visumos struktūrą, tačiau yra ne mažiau svarbu ją palyginti su praėjusių laikotarpių duomenimis. Be to, remiantis šios analizės pagrindu galima prognozuoti rodiklių dydį ateityje, jeigu yra įžvelgiama vienoda tendencija (Kačergienė ir Martirosianienė, 2006, p. 75). Vertikalios analizės metu nagrinėjant 2017-2020 metų finansines ataskaitas nustatoma, kaip keitėsi daliniai rodikliai ir kokios šių pasikeitimų priežastys. Atliekant šios rūšies analizę balanso straipsniai yra lyginami su bendra turto arba nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų suma. 13-16 prieduose yra pateikiamos, atitinkamai, Mykolo

Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos vertikaliosios turto analizės, apskaičiuotos pagal balanso duomenis.

Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos turto struktūros analizė yra pavaizduota 9 paveiksle. Iš šio paveikslo matome, kad 2017-2020 metais visų nagrinėjamų aukštųjų mokyklų didžiausias dalis turto sudaro ilgalaikis turtas.

Šaltinis: parengta darbo autorės pagal Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos 2017-2020 m. finansinių ataskaitų duomenis

9 pav. Turto sudėties lyginamųjų svorių dinamika 2017-2020 metais. A – Mykolo Romerio universitetas; B – Vilniaus universitetas; C – Vilniaus kolegija; D – Vilniaus dizaino ir technologijų kolegija

2020 metais MRU (žr. 9 pav. A), VU (žr. 9 pav. B) ir VK (žr. 9 pav. C) atvejais stebimas ilgalaikio turto lyginamojo svorio sumažėjimas. MRU ilgalaikis turtas sumažėjo 6,93 punktais, tam įtakos turėjo ilgalaikio materialiojo turto lyginamosios dalies mažėjimas bei pinigų banko sąskaitose didėjimas.

VU ilgalaikis turtas sumažėjo 3,91 punktais per 2020 metus. Tam daugiausiai įtakos turėjo pastatų ir statinių vertės sumažėjimas dėl sukaupto nusidėvėjimo ir nuvertėjimo tuo pačiu mažinantis ilgalaikio turto lyginamąjį svorį ir pinigų banko sąskaitose didėjimas tokiu būdu padidinantis trumpalaikio turto lyginamąjį svorį.

VK ilgalaikis turtas sumažėjo 6,37 punktais per 2020 metus. Tam daugiausiai įtakos turėjo pastatų ir statinių lyginamosios dalies sumažėjimas, kuris sumažino ilgalaikio turto lyginamąjį svorį, ir pinigų banko sąskaitose didėjimas, kuris, atitinkamai, padidino trumpalaikio turto svorį.

Tuo tarpu VTDK (žr. 9 pav. D) ilgalaikio turto lyginamoji dalis padidėjo 2020 metais 1,35 punkto lyginant su 2019 metais. Šį pokytį labiausiai lėmė mašinų ir įrengimų vertės didėjimas dėl įsigytos

filmavimo ir įgarsinimo įrangos, mobilus bevielio tarnybinio ryšio komplektas, 3D spausdintuvas, kietųjų dalelių skaičiuoklė, mokymams skirtas roboto paketas ir motorinė šluota, kas reikšmingai padidino ilgalaikio turto dalį.

Kaip jau buvo minėta horizontaliosios analizės skyrelyje, materialusis turtas sudaro didžiąją dalį visų analizuojamų aukštųjų mokyklų turto 2017-2020 metais. Mykolo Romerio universiteto materialiojo turto sudėtyje labiausiai dominuoja pastatai ir statiniai (žr. 3 lent.). Per nagrinėjamą laikotarpį jo lyginamais svoris sumažėjo 4,28 punktais, nors jo vertė pinigais ir padidėjo. Mašinos ir įrengimai, kilnojamosios kultūros vertybės, baldai ir biuro įranga bei nebaigta gamyba praktiškai nekito. Tuo tarpu, kitas materialusis turtas per analizuojamą laikotarpį mažėjo 3,03 procentiniais punktais, ką sąlygojo ir kito materialiojo turto vertės sumažėjimas daugiausiai dėl sukaupto nusidėvėjimo. Taigi, matome bendrą materialiojo turto lyginamojo svorio mažėjimo tendenciją.

3 lentelė. Mykolo Romerio universiteto ilgalaikio materialiojo turto sudėties lyginamųjų svorių dinamika 2017 – 2020 metais

	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.	Pokytis 2017-2020 m.
<i>Materialus turtas</i>	100,00	100,00	100,00	100,00	0,00
Pastatai ir statiniai	84,48	84,88	85,31	88,77	4,28
Mašinos ir įrengimai	0,37	0,23	0,11	0,08	-0,29
Kilnojamosios kultūros vertybės	0,01	0,01	0,01	0,01	0,00
Baldai ir biuro įranga	0,93	0,43	0,63	0,39	-0,55
Nebaigta statyba	0,46	1,51	1,88	0,04	-0,42
Kitas materialusis turtas	13,74	12,94	12,06	10,72	-3,03

Šaltinis: parengta darbo autorės pagal Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos 2017-2020 m. finansinių ataskaitų duomenis

Vilniaus universiteto materialiojo turto sudėtyje, kaip ir Mykolo Romerio universitete, dominuoja pastatai ir statiniai (žr. 4 lent.). Per nagrinėjamą 2017-2020 metų laikotarpį jų lyginamais svoris sumažėjo 6,07 punktai mažėjant ir jų vertei pinigais dėl pastatų nusidėvėjimo. Žemės VU turi palyginti labai mažą dalį, todėl ji pateikiamoje lentelėje parodoma, kaip 0,00. Iš lentelės matome, kad žemė, transporto priemonės, kilnojamosios kultūros vertybės, kitas materialusis turtas bei nebaigta statyba ir išankstiniai mokėjimai praktiškai nekito. Dvejuose materialiojo turto grupėse – mašinų ir įrengimų bei baldų ir biuro įrangos, matome nedidelį padidėjimą, atitinkamai, 3,22 ir 1,95 procentiniais punktais. Mašinų ir įrengimų bei baldų ir biuro įrangos lyginamasis svoris didėjo didėjant jų vertei, kai universitetas jų gavo pagal įvairias paramos sutartis. Taigi, šio universiteto atveju pastebimiausias yra pastatų ir statinių lyginamojo svorio sumažėjimas.

**4 lentelė. Vilniaus universiteto ilgalaikio materialiojo turto sudėties lyginamųjų svorių dinamika
2017 – 2020 metais**

	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.	Pokytis 2017-2020 m.
<i>Materialus turtas</i>	100,00	100,00	100,00	100,00	0,00
Žemė	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pastatai ir statiniai	80,59	79,71	80,40	74,42	-6,17
Mašinos ir įrengimai	5,83	4,48	5,68	9,05	3,22
Transporto priemonės	0,12	0,11	0,08	0,06	-0,06
Kilnojamosios kultūros vertybės	1,89	2,32	2,35	2,20	0,30
Baldai ir biuro įranga	4,07	3,94	3,34	6,02	1,95
Kitas materialus turtas	5,57	6,85	6,89	6,48	0,91
Nebaigta statyba ir išankstiniai mokėjimai	1,93	2,59	1,26	1,77	-0,16

Šaltinis: parengta darbo autorės pagal Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos 2017-2020 m. finansinių ataskaitų duomenis

Vilniaus kolegijoje taip pat didžiąją dalį materialiojo turto sudaro pastatai ir statiniai (žr. 5 lent.). Per 2017-2020 metų laikotarpį pastatų ir statinių lyginamais svoris sumažėjo 3,73 punktais, nors vertė ir padidėjo. Iš žemiau pateiktos lentelės matome, kad transporto priemonės, nebaigta statyba ir kitas materialusis turtas praktiškai nekito. Nedidelį padidėjimą matome mašinų ir įrengimų bei baldų ir biuro įrangos grupėse, atitinkamai, 2,51 ir 1,74 procentinių punktų, kadangi jų buvo piršta arba gauta neatlygintinai per analizuojamą laikotarpį ir tai padidino šio turto lyginamąją dalį. Pastebime, kad VK labiausiai sumažėjo, vėlgi, pastatų ir statinių lyginamasis svoris.

**5 lentelė. Vilniaus kolegijos ilgalaikio materialiojo turto sudėties lyginamųjų svorių dinamika
2017 – 2020 metais**

	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.	Pokytis 2017-2020 m.
<i>Materialus turtas</i>	100,00	100,00	100,00	100,00	0,00
Pastatai ir statiniai	80,25	83,15	82,15	76,52	-3,73
Mašinos ir įrengimai	4,50	3,51	3,94	7,01	2,51
Transporto priemonės	0,03	0,23	0,18	0,11	0,09
Baldai ir biuro įranga	1,40	1,28	1,04	3,13	1,74
Nebaigta statyba	0,16	0,00	0,00	0,00	-0,16
Kitas materialus turtas	13,67	11,83	12,68	13,22	-0,45

Šaltinis: parengta darbo autorės pagal Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos 2017-2020 m. finansinių ataskaitų duomenis

Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijoje, vėlgi, didžioji dalis materialiojo turto susideda iš pastatų ir statinių (žr. 6 lent.). Per analizuojamų metų laikotarpį jų lyginamais svoris sumažėjo 4,59

punktais, kas palyginus su kitomis aukštojo mokslo įstaigomis, nėra daug. Kaip ir MRU bei VK atveju, lyginamasis pastatų ir statinių svoris mažėjo, nors ir šis turto straipsnis didėjo. Taip pat lentelėje matome, kad mašinų ir įrengimų lyginamasis svoris paaugo 5,69 punkto augant šiai turto kategorijai, kai buvo įsigyta įrengimų per analizuojamą laikotarpį. Transporto priemonės, baldai ir biuro įranga ir kitas materialusis turtas praktiškai nekito. Šios kolegijos materialiojo ilgalaikio turto sudėtis kito nesmarkiai.

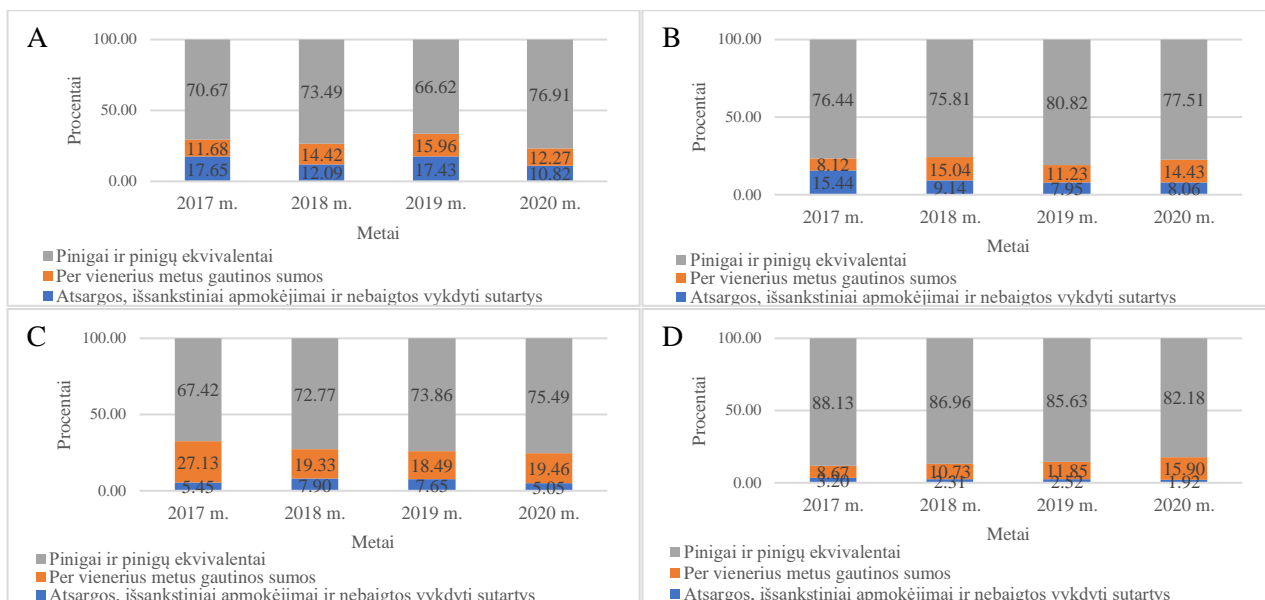
6 lentelė. Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos ilgalaikio materialiojo turto sudėties lyginamųjų svorių dinamika 2017 – 2020 metais

	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.	Pokytis 2017-2020 m.
<i>Materialus turtas</i>	100,00	100,00	100,00	100,00	0,00
Pastatai ir statiniai	82,06	82,98	83,13	77,46	-4,59
Mašinos ir įrengimai	7,69	6,74	6,23	13,38	5,69
Transporto priemonės	0,23	0,18	0,13	0,07	-0,16
Baldai ir biuro įranga	2,42	2,28	2,20	1,71	-0,72
Kitas materialus turtas	7,60	7,82	8,30	7,38	-0,22

Šaltinis: parengta darbo autorės pagal Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos 2017-2020 m. finansinių ataskaitų duomenis

Iš aukščiau pateiktų lentelių matome, kad aukštosioms mokykloms yra bendra pastatų ir statinių lyginamojo svorio mažėjimo tendencija. Tam įtakos be abejo turi pastatų nusidėvėjimas bei kitų kategorijų turto lyginamosios dalies augimas. Aukštosios mokyklos, ypač pandemijos prasidėjus, nėra linkusios investuoti į naujus pastatus, skirtus švietimo veiklai vykdyti ar studentams apgyvendinti, kadangi nuotolinis mokymasis dauguma atvejų suteikia paskaitose dalyvauti nuotoliniu būdu neatvykstant į universiteto ar kolegijos patalpas, o studentams gyvenantiems kituose miestuose, mažiau aktualu tampa nuomotis bendrabutį.

Remiantis 9 paveikslu, visose nagrinėjamose aukštosiose mokyklose, išskyrus VTDK, trumpalaikis turtas turėjo tendenciją augti. Kaip matome iš žemiau pateikto paveikslo (žr. 10 pav.) didžiąją dalį trumpalaikio turto kiekvienoje aukštojoje mokykloje sudaro pinigai ir pinigų ekvivalentai. Mykolo Romerio universitete (žr. 10 pav. A) matome, kad šio straipsnio lyginamasis svoris didėjo kiekvienais metais tuo pačiu didėjant ir pinigams banko sąskaitose, tik 2019 metais šis svoris sumažėjo 6,88 punktais, nors pokytis pinigais, lyginant su kitais metais, buvo nedidelis.

Šaltinis: parengta darbo autorės pagal Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos 2017-2020 m. finansinių ataskaitų duomenis

10 pav. Trumpalaikio turto sudėties lyginamųjų svorių dinamika 2017-2020 metais. A – Mykolo Romerio universitetas; B – Vilniaus universitetas; C – Vilniaus kolegija; D – Vilniaus dizaino ir technologijų kolegija

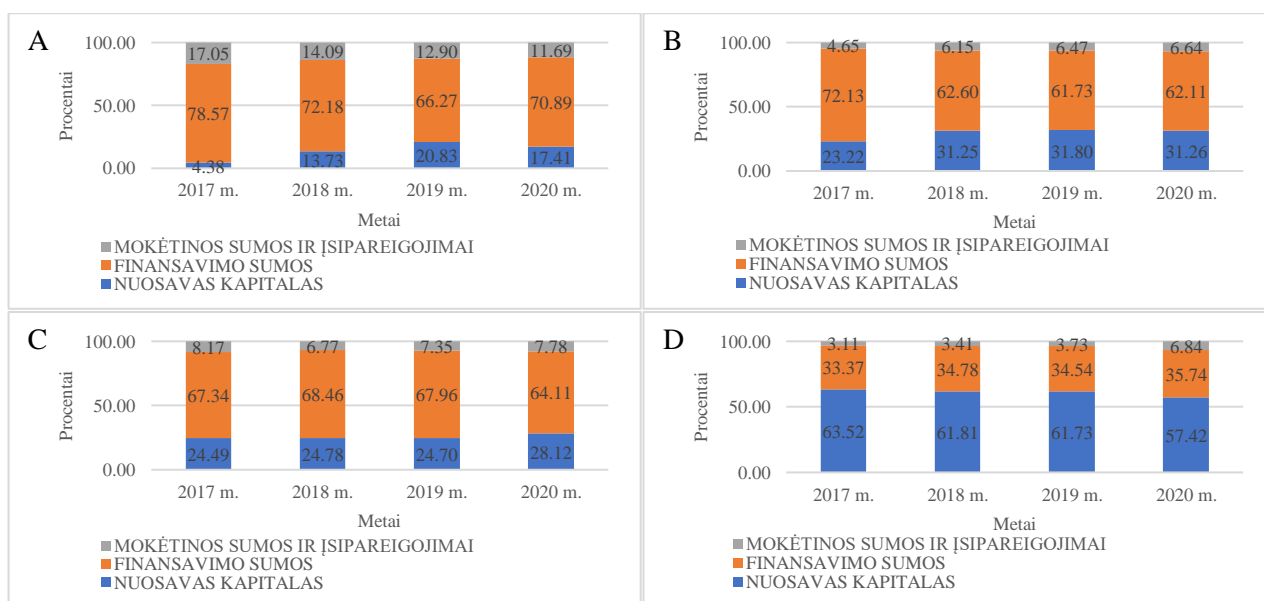
Vilniaus universitete (žr. 10 pav. B), matome atvirkštinę tendenciją – kiekvienais metais pinigų ir jų ekvivalentų lyginamasis svoris mažėjo, o tik 2019 metais paaugo 5,01 procentiniais punktais. Šiame universitete pinigų kiekis banko sąskaitose didėjo kiekvienais metais, tačiau jo lyginamąjį svorį mažino kito trumpalaikio turto rūšių – per vienerius metus gautinų sumų bei atsargų, išsankstinių apmokėjimų ir nebaigtų vykdyti sutarčių, spartesnis augimas dėl ypač 2020 metais padidėjusių gautinų sumų už studentų įmokas už studijas, suteiktas paslaugas, sukauptas pajamas iš biudžeto ir suteiktas paslaugas.

Vilniaus kolegijoje (žr. 10 pav. C) išsilaiko bendra pinigų ir jų ekvivalentų lyginamojo svorio didėjimo tendencija, kai nuo 2017 iki 2020 metų ši trumpalaikio turto grupė padidėjo iš viso 8,07 punktais. Pinigų lyginamasis svoris didėjo augant ir pačiam pinigų kiekiui, ir mažėjant kitų trumpalaikio turto dydžiui.

Tuo tarpu, Vilniaus Technologijų ir dizaino kolegija (žr. 10 pav. D) išlaiko priešingą – pinigų ir jų ekvivalentų mažėjimo, tendenciją. Šioje įstaigoje bendrai nuo 2017 iki 2020 metų pinigų ir jų ekvivalentų lyginamasis svoris sumažėjo 5,94 punktais. Negalima teigti, kad pinigų kiekis mažėjo, 2020 metais jis netgi išaugo, tačiau kitų trumpalaikio turto rūšių – ypač per vienerius metus gautinų sumų, spartesnis augimas mažino pinigų ir jų ekvivalentų lyginamąjį svorį bendrojo trumpalaikio turto struktūroje. Per vienerius metus gautinos sumos didėjo ir 2020 metais užaugus gautinoms finansavimo sumoms, gautinoms sumoms už turto panaudojimą bei gautinoms sumoms už konfiskuotą turtą, baidas ir kitas netesybas.

Trumpai apibendrinant turto lyginamųjų dalių pokyčius analizuojamu laikotarpiu yra matoma ilgalaikio turto lyginamojo svorio mažėjimas mažėjant pastatų ir statinių vertei dėl nusidėvėjimo. Staigesnis pokytis yra matomas prasidėjus Covid-19 pandemijai, kurios metu, kaip buvo apžvelgta anksčiau, didėjo ir pinigų – tai yra trumpalaikio likvidaus turto kiekis, didinantis jo lyginamąjį svorį ir sudarantis palankesnes galimybes atsiskaityti už turimus įsipareigojimus neapibrėžtu kriziniu laikotarpiu ir didinantis tęstinumo galimybes po pandemijos pabaigos.

17-20 prieduose pateikiama vertikalioji MRU, VU, VK ir VTDK kapitalo, finansavimo sumų ir įsipareigojimų analizė, kuri parodo pagrindinių šių aukštojo mokslo įstaigų kapitalo ir mokėtinų sumų elementų dalis bendrojoje šios balanso dalies sudėtyje. Kapitalo analizė ir žemiau esantis 11 paveikslas rodo, kad universitetų ir kolegijų veikla daugiausiai priklauso nuo finansavimo sumų, o skolintos sumos sudaro nuo 3 iki 18 procentų kapitalo dalies. Finansavimo sumos tai – valstybės biudžeto, Europos Sąjungos (finansinė parama), užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų bei iš kitų šaltinių gauti arba gautini pinigai arba kitas turtas, skirtas aukštosios mokyklos tikslams ir programoms įgyvendinti.

Šaltinis: parengta darbo autorės pagal Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos 2017-2020 m. finansinių ataskaitų duomenis

11 pav. Nuosavo kapitalo, finansavimo sumų ir įsipareigojimų lyginamųjų svorių dinamika 2017-2020 metais. A – Mykolas Romeris universitetas; B – Vilniaus universitetas; C – Vilniaus kolegija; D – Vilniaus dizaino ir technologijų kolegija

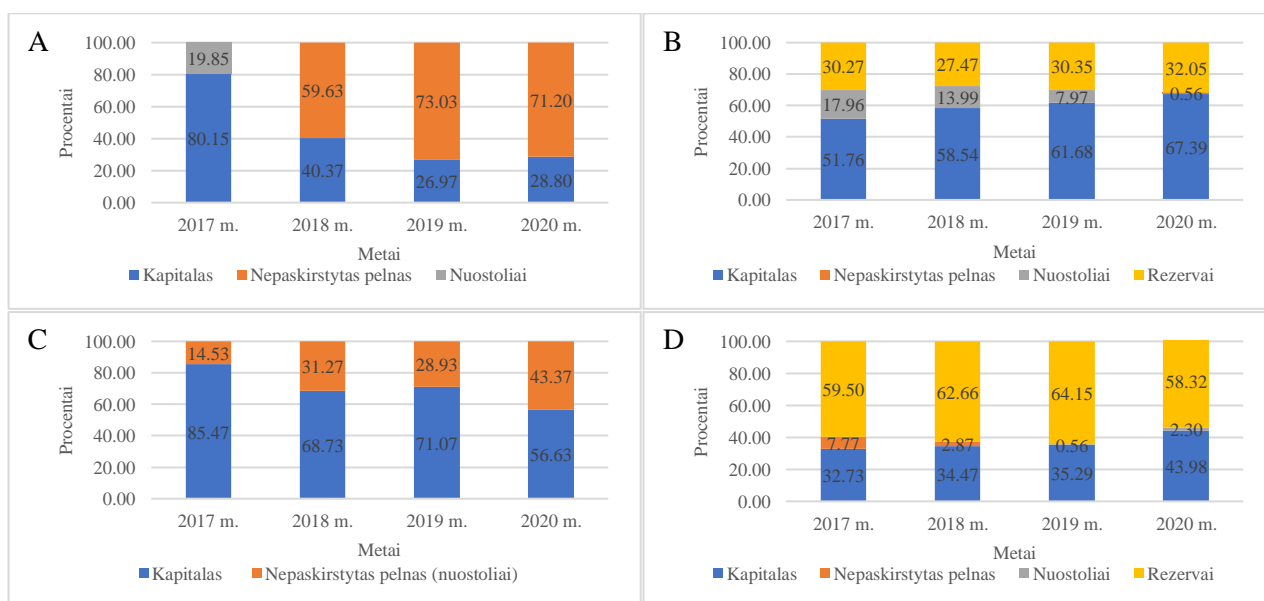
Mykolas Romeris universitete (žr. 11 pav. A) nuo 2017 iki 2020 metų matome tendenciją įsipareigojimų lyginamosios dalies mažėjimą struktūroje, kai skolintos lėšos per 4 metus sumažėjo 5,36 procentiniais punktais. Tuo tarpu, Vilniaus universitete (žr. 11 pav. B) ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijoje (žr. 11 pav. D) matome priešingą tendenciją – skolintų lėšų svertinė dalis didėjo kasmet. VU nuo 2017 iki 2020 metų 1,99 punktais, o VTDK – 3,72. Vilniaus kolegijoje (žr. 11 pav. C) mokėtinų

sumų lyginamasis svoris svyravo – 2018 metais sumažėjo, o nuo tada pradėjo kilti iki 7,78 proc. bendroje sudėtyje.

Taip pat 11 paveiksle pateiktose diagramose matome, kad nuosavo kapitalo dalis trijose analizuojamose įstaigose, t.y. MRU, VU ir VTDK mažėjo 2020 metais lyginant su 2019, atitinkamai, 3,42 proc., 0,54 proc. ir 4,31 proc. VK matomas priešingas reiškinys, kai 2020 metais nuosavo kapitalo dalis padidėjo 3,42 proc. punktais. Atvirksčiai nuosavo kapitalo struktūros pokyčiams atrodo finansavimo sumų lyginamųjų svorių pasikeitimai. Finansavimo sumų dalis 2020 metais didėjo MRU, VU ir VTDK lyginant su 2019 metais, o VK – mažėjo.

Tad trumpai apibendrinant, nuosavo kapitalo dalis turėjo polinkį augti analizuojamo laikotarpio eigoje, tik prasidėjus pandemijai paaugusi išsipareigojimų dalis, kapitalo didėjimą pristabdė ar netgi pamažino. Vadinasi, ir ateityje susidūrus su panašiais veiklos apribojimais, tikėtina, kad universitetuose ir kolegijose didės išsipareigojimų dalis bendroje sudėtyje. Taigi, svarbu yra turėti trumpalaikio likvidaus turto išsipareigojimams padengti, norint nesusidurti su mokumo problemomis.

Kalbant konkrečiai apie nuosavo kapitalo lyginamųjų dalių pokyčius, 12 paveiksle matome detalesnį šio straipsnio vaizdą. Kadangi kapitalas nekito arba kito minimaliai Mykolo Romerio universitete (žr. 12 pav. A) ir Vilniaus kolegijoje (žr. 12 pav. C), šiose aukštojo mokslo įstaigose nuosavo kapitalo dinamikai didžiausią įtaką darė pelno (nuostolių) pokyčiai. Kaip matome iš paveikslo, MRU nepaskirstytas pelnas padidėjo 13,84 procentiniais punktais nuo 2017 iki 2020 metų, o VK – 8,64.

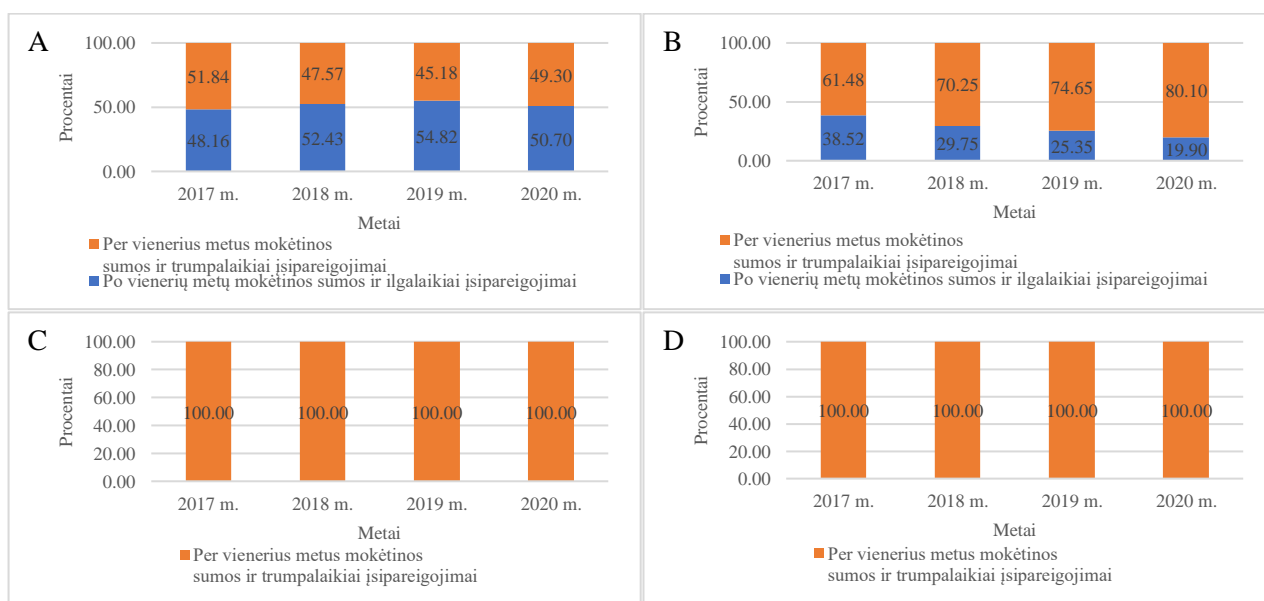

Šaltinis: parengta darbo autorės pagal Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos 2017-2020 m. finansinių ataskaitų duomenis

12 pav. Nuosavo kapitalo sudėtinų dalių lyginamųjų svorių dinamika 2017-2020 metais. A – Mykolo Romerio universitetas; B – Vilniaus universitetas; C – Vilniaus kolegija; D – Vilniaus dizaino ir technologijų kolegija

Tuo tarpu, Vilniaus universitetas (žr. 12 pav. B) ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegija (žr. 12 pav. D) nuo 2017 metų yra padidinę savo įstatinį kapitalą, kas atsispindi ir bendroje nuosavo kapitalo sudedamųjų dalių suvestinėje kapitalo lyginamojo svorio padidėjimu. Taip pat šiose dvejose aukštosiose mokyklose tarp sudedamųjų dalių matome ir rezervus. Jie Vilniaus universitete padidėjo 2020 metais dėl nekilnojamo kultūros vertybių, kurios nebuvo draustos, tikrosios vertės nustatymo pagal Registrų centro paskelbtas vidutinės rinkos vertes, kas atsispindi ir rezervų lyginamojo svorio padidėjime lyginant su praėjusiais metais 1,70 punktais. Be to lyginamųjų svorių pokyčiams įtakos turėjo ir nepaskirstyto pelno (nuostolių) straipsnis. Vilniaus universitete matomas tendencingas nepaskirstytų nuostolių mažėjimas ir nepaskirstyto pelno padidėjimas, o VTDK tendencija yra priešinga nepaskirstyto pelno dalis struktūroje mažėjo, o nuostoliai nuo 2019 metų pradėjo didėti ir 2020 metais jau siekė 2,30 procentinių punktų.

Vertindami aukštųjų mokyklų mokėtinas sumas ir įsipareigojimus (žr. 13 pav.), galime matyti, kad daugumoje analizuojamų įstaigų dominuoja per vienerius metus mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai. Vilniaus kolegijoje (žr. 13 pav. C) ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijoje (žr. 13 pav. D) ilgalaikių įsipareigojimų iš viso nėra.

Šaltinis: parengta darbo autorės pagal Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos 2017-2020 m. finansinių ataskaitų duomenis

13 pav. Mokėtinių sumų ir įsipareigojimų sudėtinųjų dalių lyginamųjų svorių dinamika 2017-2020 metais. A – Mykolas Romeris universitetas; B – Vilniaus universitetas; C – Vilniaus kolegija; D – Vilniaus dizaino ir technologijų kolegija

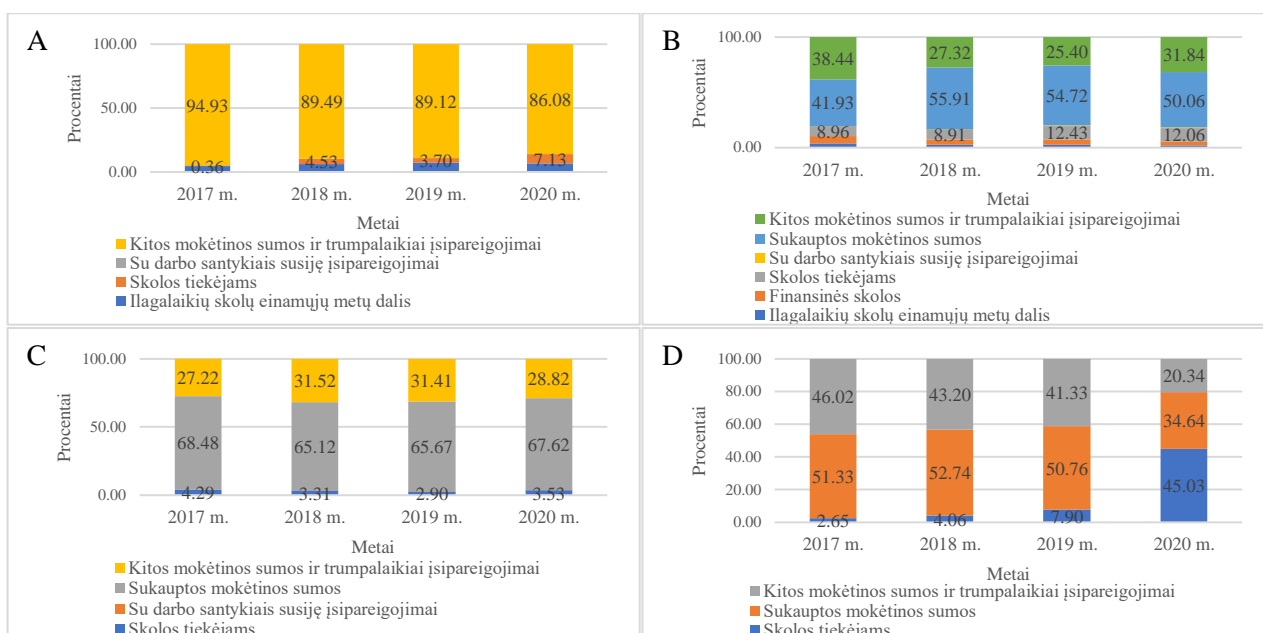
Vilniaus universitete (žr. 13 pav. B) trumpalaikiai įsipareigojimai dominavo visu nagrinėjamu laikotarpiu ir jų lyginamasis svoris tendencingai kilo. Nuo 2017 iki 2020 metų matome, kad trumpalaikio turto svoris padidėjo 18,62 punktais. To priežastis yra kasmet didėjantis trumpalaikių įsipareigojimų

dydis šiame universitete bei tuo pačiu metu mažėjantis ilgalaikių įsipareigojimų dėl naujų ilgalaikių paskolų neprisiėmimo ir senųjų mokėjimo. Trumpalaikiai įsipareigojimai didėjo ir 2020 metais, kai prie trumpalaikių įsipareigojimų buvo įtrauktas atidėjinys išeitinėms išmokoms į pensiją, padidėjo tiekėjams mokėtinos sumos, su darbo santykiais susiję įsipareigojimai bei kiti trumpalaikiai įsipareigojimai.

Tuo tarpu Mykolo Romerio universitete (žr. 13 pav. A) ilgalaikių ir trumpalaikių įsipareigojimų dalinis pasiskirstymas svyruoja netolygiai, bet išsilaiko maždaug santykiu 1:1, kai pirmaisiais nagrinėjamais metais trumpalaikiai įsipareigojimai sudaro 51,84 procentus lyginamojo svorio, o paskutiniaisiais – 49,30.

Taigi matydami, kad analizuojamose aukštosiose mokyklose dominuoja trumpalaikiai įsipareigojimai ir ypač prasidėjus pandemijai sudaro vis didesnę visų įsipareigojimų dalį, galime išvelgti tai, kad skolos sumos turi būti padengiamos vis greičiau. Tai gali kelti riziką institucijų mokumui, dėl to, galimai yra didinamas pinigų ir likvidaus turto kiekis. Pandemijai užsitęsus arba pasikartojus panašioms sąlygoms ateityje, vėlgi gali didėti trumpalaikių įsipareigojimų dalis, kuriuos reikės padengti greičiau.

Toliau apžvelkime, kokiomis proporcijomis pasiskirsto trumpalaikių įsipareigojimų sudėtinės dalys. Žemiau pavaizduotame 14 paveiksle matome, kad trumpalaikių mokėtinų sumų ir įsipareigojimų skiltyje Mykolo Romerio universitete (žr. 14 pav. A) didžiąją dalį sudaro kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai – tai atostoginių sąnaudos, per 2020 metus gerokai išaugę gauti išankstiniai apmokėjimai, mokėtinos socialinio draudimo įmokos ir kita. Toks pasiskirstymas išliko visą analizuojamąjį laikotarpį, tačiau 2020 metais jų lyginamasis dydis sumažėjo, kadangi išaugo skolų tiekėjams dydis 3,42 punktais, nulemtas ir skolų tiekėjams padidėjimo 2020 metais. Gali būti, kad neapibrėžtu pandemijos laikotarpiu buvo prailginti atsiskaitymo terminai tiekėjams dėl to šis straipsnis ir didėjo.

Šaltinis: parengta darbo autorės pagal Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos 2017-2020 m. finansinių ataskaitų duomenis

14 pav. Trumpalaikių mokėtinų sumų ir įsipareigojimų sudėtinių dalių lyginamųjų svorių dinamika 2017-2020 metais. A – Mykolas Romeris universitetas; B – Vilniaus universitetas; C – Vilniaus kolegija; D – Vilniaus dizaino ir technologijų kolegija

Vilniaus universitete (žr. 14 pav. B) matome, kad per visą analizuojamą laikotarpį dominuoja sukauptos mokėtinos sumos, kurios nuo 2018 metų sudaro daugiau nei pusę visų trumpalaikių įsipareigojimų šiame universitete. Taip pat matome, kad nemažą dalį sudaro ir kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai, kurių proporcija iki 2019 metų mažėjo, o 2020 metais lyginamoji dalis išaugo 6,44 punktais lyginant su 2019 metais, kai padidėjo gauti išankstiniai apmokėjimai už prekes ir paslaugas, ateinančių laikotarpių pajamos, mokėtinos kompensacijų išmokos projektų dalyviams ir bylinėjimosi išlaidos. Taip pat galime pastebėti, kad VU yra nemaža ir kiekvienais metais didėjusios skolos tiekėjams dalis, kuri nuo analizuojamo laikotarpio pradžios užaugo 3,11 punktais.

Vilniaus kolegijoje (žr. 14 pav. C) matome į VU panašų pasiskirstymą, kadangi dominuojanti trumpalaikių įsipareigojimų dalis tenka sukauptoms mokėtinoms sumoms, paskui seka kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai bei skolos tiekėjams. Šių dviejų įstaigų skirtumas tas, kad VK lyginamieji svoriai labai nedaug kito – iki 2 procentinių punktų nuo analizuojamo laikotarpio pradžios iki 2020 metų.

Akivaizdžiausius pokyčius lyginamųjų svorių diagramose matome Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijoje (žr. 14 pav. D). Iki 2019 metų laikėsi daugmaž panašus trumpalaikių įsipareigojimų proporcinis pasiskirstymas, kai apie pusę visų trumpalaikių įsipareigojimų sudarė sukauptos mokėtinos sumos, o 2020 metais jos sumažėjo 16,12 punktais. Kalbant apie skolas tiekėjams, matome, kad jų lyginamasis svoris auga kiekvienais metais, taip mažindamas kitų mokėtinų sumų ir trumpalaikių

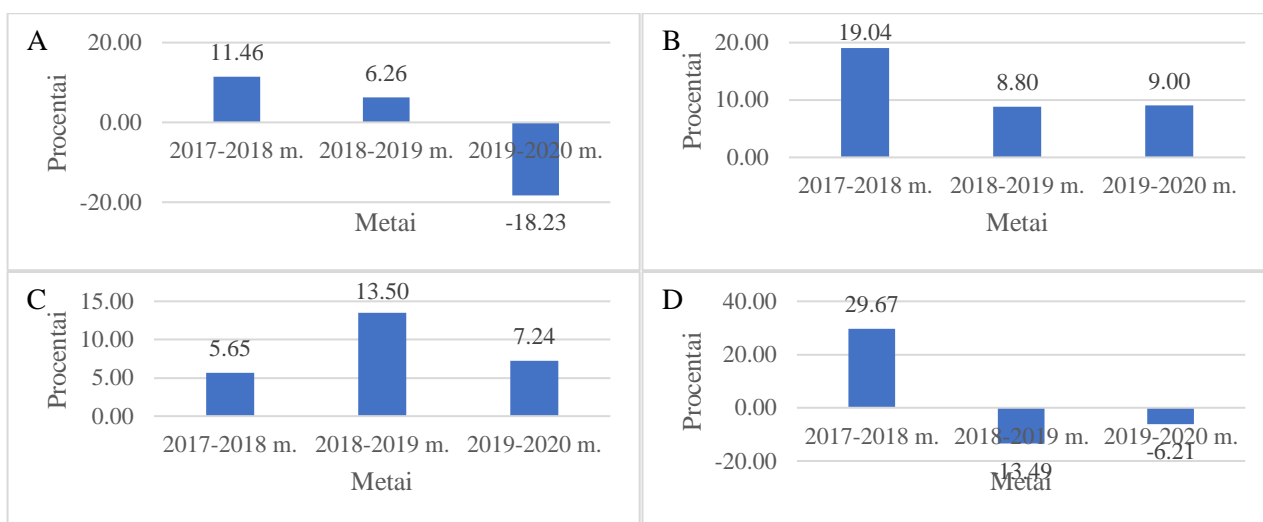
įsipareigojimų dalį. Ypatingai stipriai skolos tiekėjams išaugo 2020 metais, kai lyginamasis svoris išaugo 20,99 proc. lyginant su 2019, taip sumažindamas kitų dalių lyginamuosius svorius.

Apibendrinant vertikaliąją aukštųjų mokyklų analizę, galime teigti, kad prasidėjus pandemijai mažėja ilgalaikio turto lyginamojo svoris ir didėja trumpalaikio. Taip pat pastebime, kad nuo analizuojamo laikotarpio pradžios didžioji pasyvų dalis tenka finansavimo sumoms ir nuosavam kapitalui. Tačiau, reikia atkreipti dėmesį į tai, kad pamažu auga įsipareigojimų, ypač trumpalaikių, dalis bendrame paveiksle. Tai, ypač kriziniu laikotarpiu, gali sukelti skolų padengimo laiku riziką. Taigi, universitetai ir kolegijos norėdami išvengti veiklos tęstinumo galimybių sumažėjimo šios ir kitų galimų krizių atvejais, turėtų sukaupti rezervą ir turėti likvidaus turto, siekiant laiku atsiskaityti su kreditoriais ir tiekėjais.

3.2.3 Horizontalioji pelno (nuostolių) analizė

21-24 prieduose yra pavaizduotos Mykolo Romerio ir Vilniaus universitetų bei Vilniaus ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijų pagrindinių pelno (nuostolių) ataskaitos straipsnių pokyčiai absoliutiniais ir procentiniais dydžiais. Šie priedai sudaryti remiantis horizontaliosios analizės principais. Horizontaliai analizei atlikti buvo naudojamos aukštųjų mokyklų 2017-2020 pelno (nuostolio) ataskaitų duomenys.

Pelno (nuostolių) analizę pradėsime nuo bendrojo pelno dalies. Žemiau esančiame paveiksle (15 pav.) pavaizduota, kaip kito aukštojo mokslo įstaigų bendrasis pelnas. MRU (žr. 15 pav. A) bendrasis pelnas turėjo tendenciją mažėti, o 2020 metais neigiamas bendrojo pelno pokytis buvo itin didelis – 18,23 proc. lyginant su praėjusiais metais. VU (žr. 15 pav. B) ir VK (žr. 15 pav. C) bendrojo pelno pokyčiai per visą analizuojamą laikotarpį išliko teigiami. Didžiausias VU bendrojo pelno augimas buvo 2018 metais lyginant su praėjusiais – 19,04 proc., o VK – 2019 metais, kai šis pokytis siekė 13,50 proc. VTDK (žr. 15 pav. D) bendrojo pelno pokytis teigiamas buvo tik 2018 metais, o 2019 ir 2020 išliko neigiamas pokytis lyginant su praėjusiais metais, atitinkamai, 2019 sumažėjo 13,49 proc., o 2020 – 6,21 proc.

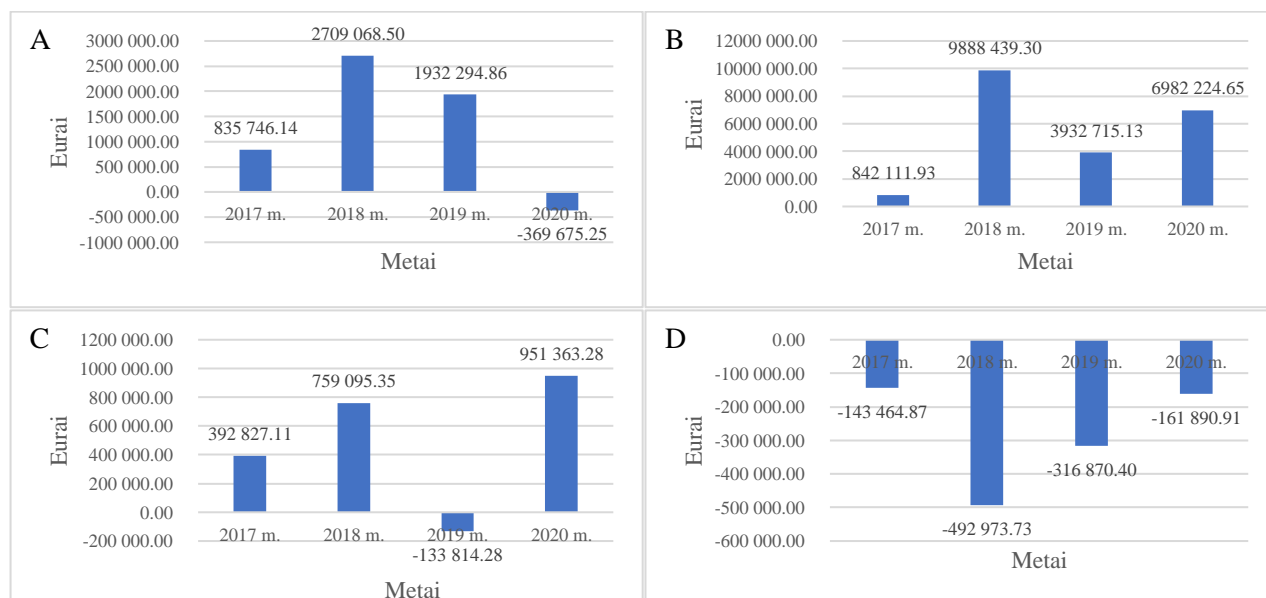

Šaltinis: parengta darbo autorės pagal Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos 2017-2020 m. finansinių ataskaitų duomenis

15 pav. Bendrojo pelno pokyčiai 2017-2020 metais. A – Mykolo Romerio universitetas; B – Vilniaus universitetas; C – Vilniaus kolegija; D – Vilniaus dizaino ir technologijų kolegija

Taigi dvejose analizuojamose aukštosiose mokyklose bendrasis pelnas mažėjo prasidėjus pandemijos laikotarpiui. Kitose dvejose – priešingai, jis didėjo, nors ir nežymiai.

Analizuojant toliau, reikėtų apžvelgti ir grynojo pelno (nuostolio) pokyčius. Kaip matome iš žemiau esančio paveikslo (žr. 16 pav.), Mykolo Romerio universiteto (žr. 16 pav. A) veikla buvo nuostolinga tik 2020 metais, kai nuostolis siekė 369675,25 eurų, tuo tarpu geriausias rezultatas buvo pasiektas 2018 metais, kai pelnas siekė 2709068,50 eurų.

Šaltinis: parengta darbo autorės pagal Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos 2017-2020 m. finansinių ataskaitų duomenis

16 pav. Grynojo pelno (nuostolių) kitimas 2017-2020 metais. A – Mykolo Romerio universitetas; B – Vilniaus universitetas; C – Vilniaus kolegija; D – Vilniaus dizaino ir technologijų kolegija

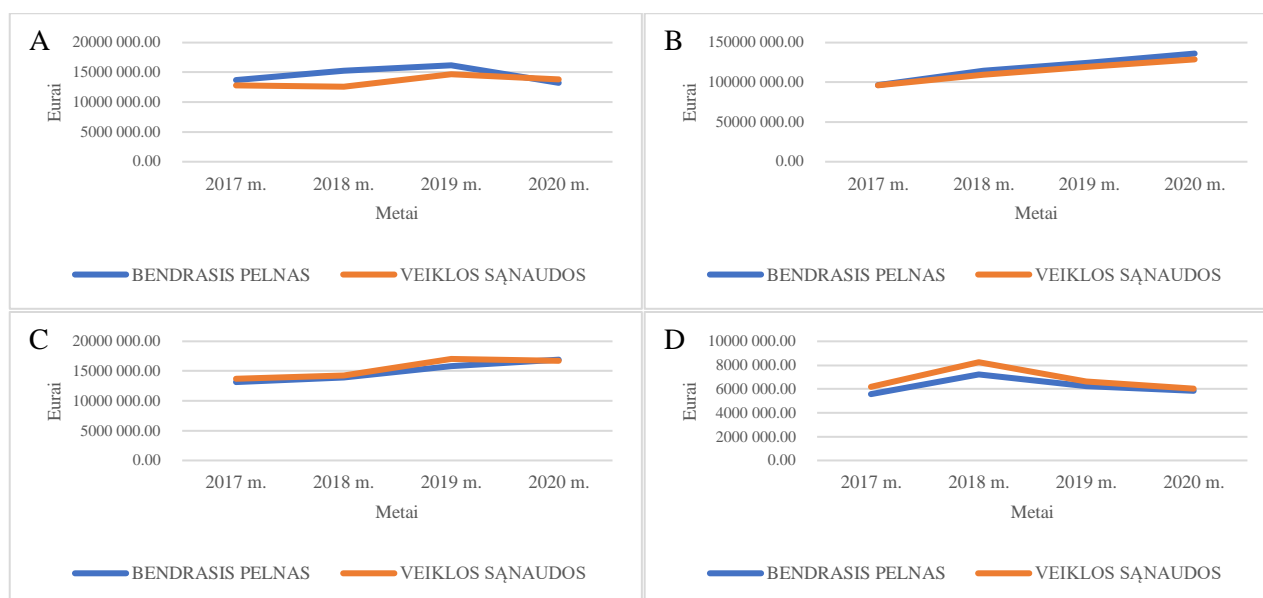
Vilniaus kolegijos (žr. 16 pav. C) veikla buvo nuostolinga tik 2019 metais, kai šis nuostolis siekė 133814,28 eurų. Tačiau, kaip matome iš diagramos, geriausias rezultatas per visą analizuojamą laikotarpį buvo pasiektas 2020 metais, kai grynasis pelnas siekė 951363,28 eurų.

Vilniaus dizaino ir technologijų kolegijos (žr. 16 pav. D) veikla išliko nuostolinga per visą analizuojamą laikotarpį nuo 2017 iki 2020 metų. Didžiausias nuostolis buvo 2018 metais – 492973,40 eurų, o per 2019 ir 2020 metus sumažėjo, tačiau veikla vis dar išliko nuostolinga. 2020 metais nuostolis siekė 161890,91 eurų.

Tuo tarpu Vilniaus universiteto (žr. 16 pav. B) veikla buvo pelninga per visą analizuojamą laikotarpį. Kaip ir MRU, geriausias rezultatas buvo pasiektas 2018 metais, kai grynasis pelnas siekė 9888439,30 eurų, o 2020 metais grynasis pelnas buvo antras pagal dydį per visą analizuojamą laikotarpį ir siekė 6982224,65 eurų.

Šioje vietoje, galime daryti dalinę išvadą, kad grynasis pelnas (nuostolis) buvo labiau linkęs augti prasidėjus pandemijai, netgi kai buvo matomas ir finansinio rezultato sumažėjimas prieš tai buvusiais metais nagrinėjamame laikotarpyje. Vienintelis Mykolo Romerio universitetas, prasidėjus sveikatos krizei parodė grynojo pelno mažėjimą, kuris netgi virto nuostoliu.

Išskaidžius bendrąjį pelną ir veiklos sąnaudas matome 17 paveiksle pavaizduotą šių straipsnių palyginimą. Mykolo Romerio universitete (žr. 17 pav. A) matome, kad bendrasis pelnas didėjo iki 2019 ir sumažėjo 2020 metais. MRU pagrindinės veiklos pajamas sudaro įmokos už bakalauro, magistrantūros, doktorantūros, nuotolines ir papildomas studijas, įmokos už kvalifikacijos kėlimo kursus ir kitos įmokos susijusios su studijų procesu. Kitos veiklos pajamoms yra priskiriamos pajamos už pragyvenimą bendrabučiuose, nuomos pajamos ir pajamos iš atsargų pardavimo bei su šių pajamų uždirbimu susijusios išlaidos. Aukštosiose mokyklose mažėjant studentų skaičiui, 2020 metų pagrindinės veiklos pajamos lyginant su 2019 metais padidėjo, o kitos veiklos rezultatas sumažėjo. Universiteto pajamos iš nuomos sumažėjo nuo 95300,19 eurų 2019 metais iki 53638,54 eurų 2020 metų. Tokiam pokyčiui reikšmės turėjo vis aktualesniu tapęs nuotolinis aukštasis mokslas, kadangi dėl Covid-19 sukeltos pandemijos buvo ribojamos studijos kontaktiniu būdu ir studentams atsirado galimybė likti savo gimtuosiuose miestuose ir gyventi tėvų namuose vietoj bendrabučio nuomos Vilniuje. Tuo tarpu sąnaudos buvo mažesnės 2018 ir 2020 metais lyginant su praėjusiais metais, o 2019 metais augo kartu su bendroju pelnu. 2020 metais sumažėjo nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos, komunalinių paslaugų ir ryšių sąnaudos, komandiruočių sąnaudos dėl keliavimo apribojimo sumažėjo daugiau negu keturis kartus lyginant su praėjusiais metais, taip pat mažėjo transporto, kvalifikacijos kėlimo sąnaudos, sumažėjo nuvertėjimo ir nurašymo sumos, sunaudotų ir parduotų atsargų savikaina kitos sąnaudos.

Šaltinis: parengta darbo autorės pagal Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos 2017-2020 m. finansinių ataskaitų duomenis

17 pav. Bendrojo pelno ir sąnaudų kitimas 2017-2020 metais. A – Mykolo Romerio universitetas; B – Vilniaus universitetas; C – Vilniaus kolegija; D – Vilniaus dizaino ir technologijų kolegija

Vilniaus universitete (žr. 17 pav. B) per visą nagrinėjamą laikotarpį daugmaž lygiagrečiai augo tiek bendrasis pelnas, tiek veiklos sąnaudos. 2020 metus lyginant su 2019 metais, pagrindinės veiklos pajamos buvo padidėjusios už studijas aukštojoje mokykloje, mokslo tiriamuosius darbus, kitas suteiktas paslaugas – tai konferencijų dalyvių mokesčiai, Botanikos sodo, sporto centro, bibliotekos paslaugas ir panašiai. Kitos veiklos pajamos, kaip ir pagrindinės veiklos pajamos, lyginant su 2019 metais padidėjo iš gyvenamųjų patalpų nuomos – poilsio namų ir bendrabučių, leidinių pardavimo, tokių prekių kaip organinės sintezės produktai, antikūniai ir testai, pardavimo, kas yra sietina su didėjančiais Covid-19 testavimo poreikiais visoje šalyje per 2020 metus. Dėl nuotolinio mokymosi sumažėjo poreikis studentams ir dėstytojams fiziškai lankytis universiteto patalpose, todėl lyginant su 2019 metais sumažėjo pajamos už stovėjimo aikštelių nuomą. Be to dėl pandemijos sumažėjo ir svečių namų ir poilsio bazių pajamos 94784,99 eurai. 2020 metais padidėjusios sąnaudos susidarė iš darbo užmokesčio ir socialinio draudimo, inžinerinių tinklų ir pastatų remonto, įvairių paslaugų, komunalinių paslaugų (šildymo, elektros energijos, vandentiekio ir kanalizacijos), transporto, ilgalaikio turto nusidėvėjimo ir amortizacijos, atsargų sunaudojimo ir pardavimo sąnaudų. Tačiau, kaip ir MRU atveju, sumažėjo komandiruočių sąnaudos, kam įtakos turėjo pandemijos sukelti keliavimo apribojimai.

Vilniaus kolegijoje (žr. 17 pav. C) per visą analizuojamą laikotarpį, taip pat kaip ir Vilniaus universitete, augo tiek bendrasis pelnas, tiek sąnaudos, išskyrus 2020 metus, kai sąnaudos sumažėjo 1,53 proc. lyginant su praėjusiais metais. Vilniaus kolegijos pagrindinės veiklos pajamas sudaro pajamos už studijų paslaugas, kursus ir seminarus, mokslo tiriamuosius darbus, Simulith centro paslaugas, stojimo dokumentų registravimą ir kitas. 2020 metais šios pajamos padidėjo, kai padidėjo ir naujai įstojusiu

studentų mokamai studijų kainai, padidėjus laisvų klausytojų skaičiui, dėl organizuotų konferencijų, seminarų ir kursų. Kitos veiklos pajamos, tai atsargų tokių kaip, valgyklų maisto produktai, veterinarijos klinikos gyvūnų prekės, augalai, pardavimo pajamos. Be to, Lietuvos Respublikos Vyriausybei paskelbus karantiną Lietuvoje, Vilniaus kolegijoje, kaip ir kitose aukštosiose mokyklose, dalies paslaugų teikimas buvo apribotas, o kai kurios paslaugos išvis nebebuvo teikiamos. Dėl šių priežasčių kitos veiklos paslaugų pajamos 2020 metais, lyginant su praėjusiais, sumažėjo.

Pagrindines veiklos sąnaudas Vilniaus kolegijoje sudaro darbo užmokesčio, nedarbingumo pašalpos, mokamos darbdavio lėšomis ir išėtinės išmokos ir socialinio draudimo sąnaudos. Per 2020 metus darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos padidėjo dėl minimalios mėnesinės algos, pareiginės algos bazinio dydžio padidėjimo, taip pat dėstytojų ir kitų darbuotojų darbo užmokesčio padidinimo. Tačiau, nors šios sąnaudos ir padidėjo 2020 metais, vidutinis darbuotojų skaičius, lyginant su 2019 metais sumažėjo nuo 858 iki 828 asmenų. Komunalinių paslaugų sąnaudos 2020 metais sumažėjo dėl pastatų perdavimo Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai ir Valstybės įmonei Turto bankas. Taip pat svarbu paminėti, kad dėl Lietuvoje paskelbtos ekstremalios padėties dėl Covid-19 grėsmės, kolegijoje buvo atsisakyta numatytų stažuocių ir komandiruočių, kas vėlgi sumažino sąnaudas. Sumažėjo ir transporto sąnaudos (kuro sunaudojimo, automobilio remonto ir draudimo, transporto nuomos), kam įtakos turėjo nuotoliniu būdu Vilniaus kolegijoje vykdomos studijos, darbas ir sumažėjęs transporto naudojimas dėl ribojimo dirbti iš įstaigos. Kvalifikacijos kėlimo sąnaudos taip pat sumažėjo 2020 metais dėl pandemijos laikotarpiu apribotų galimybių dalyvauti kvalifikacijos kėlimo renginiuose ir mokymuose. Kitos veiklos sąnaudos sumažėjo dėl Covid-19 ribojamų paslaugų teikimo, dėl ko maisto gamybai buvo sunaudojama mažiau maisto produktų, o veterinarijos klinikose – medikamentų.

Tuo tarpu Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijoje pajamos ir sąnaudos augo tik 2018 metais lyginant su praėjusiais, atitinkamai, 29,67 proc. ir 33,18 proc. 2019 ir 2020 metais abu pelno (nuostolių) ataskaitos straipsniai mažėjo, visą analizuojamą laikotarpį veiklos sąnaudoms išliekant didesnėmis negu bendrasis pelnas. VTDK pagrindinės veiklos pajamas sudaro pajamos už mokslą, mokymo kursus, stojamųjų egzaminų organizavimo paslaugas, akademinės skolas ir kitas pagrindines veiklas. Tuo tarpu kitos veiklos pajamos susideda iš patalpų ir bendrabučių nuomos bei delspinigių ir netesybų. Suteiktų paslaugų, nuomos pajamos kolegijoje sumažėjo 2020 metais lyginant su 2019 metais. Tuo tarpu sąnaudos 2020 metais lyginant su 2019 mažėjo dėl sumažėjusio komunalinių paslaugų poreikio – šildymo, vandentiekio, kanalizacijos ir kitų. Taip pat gerokai sumažėjo ir komandiruočių bei transporto sąnaudos dėl apribotų galimybių keliauti pandemijos laikotarpiu. O kvalifikacijos kėlimo sąnaudos sumažėjo dėl renginių ribojimų ir darbuotojų mažesnio dalyvavimo kvalifikacijos kėlimo kursuose.

Taigi pagal aukštųjų mokyklų pelno (nuostolių) ataskaitas matyti, jog įstaigų veiklos rezultatai kito skirtingai lyginant kiekvieną aukštąją mokyklą ir neišlaikė bendros kitimo tendencijos per

analizuojamąjį laikotarpį aukštosios mokyklos viduje. Grynojo pelno (nuostolių) rezultatai 2020 metais prastėjo tik MRU, o VU, VK ir VTDK jie pagerėjo lyginant su 2019, kai pasaulis dar nebuvo susidūręs su Covid-19 krize. Didžiausią įtaką Covid-19 pandemija aukštųjų mokyklų pelnui padarė dėl švietimo veiklos perkėlimo į nuotolinę erdvę. Dėl šios priežasties, mažėjo poreikis vykti į universitetų ir kolegijų kompleksus, konferencijas, mokymus, studentams mokėti nuomą už bendrabučius. Tuo tarpu, Vilniaus universitetui, kaip įstaigai turinčiai Gyvybės mokslų centą, kuriame yra ruošiami biomedicinos srities specialistai, prie pajamų augimo prisidėjo tai, kad jų laboratorijose buvo vykdomi Covid-19 polimerazės grandininės reakcijos (PGR) testai. Remdamiesi tuo, kad pandemija paveikė tiek gaunamas pajamas, tiek patiriamas sąnaudas, galime apibendrintai sakyti, jog aukštosioms mokykloms sveikatos krizės, kaip aptariama Covid-19 pandemija ar ateityje galimos krizės, suteikia sąlygas plėsti savo veiklą, teikiant pažangai vertingus mokslinius straipsnius, paslaugas, kaip Covid-19 mėginių ištyrimas, įtraukiant ir studentus, o tai nesukuria grėsmės susidurti su veiklos tęstinumo pavojais, o kaip tik sukuria naujas galimybes.

3.3. Aukštųjų mokyklų santykinų veiklos rodiklių analizė

Tiek įmonėms, tiek aukštosioms mokslo įstaigoms yra svarbu gebėti tinkamai įvertinti savo veiklą ir palyginti savo rezultatus su ankstesnių laikotarpių rezultatais bei kitų, analogiškos veiklos įstaigų, rezultatais. Šiam tikslui pasiekti yra pasitelkiami finansiniai rodikliai – pelningumo, mokumo ir veiklos efektyvumo. Finansinių santykinų rodiklių tikslas yra suteikti skirtingiems vartotojams reikalingą informaciją, siekiant priimti tinkamus sprendimus (Mackevičius, 2007).

3.3.1 Pelningumo rodiklių analizė

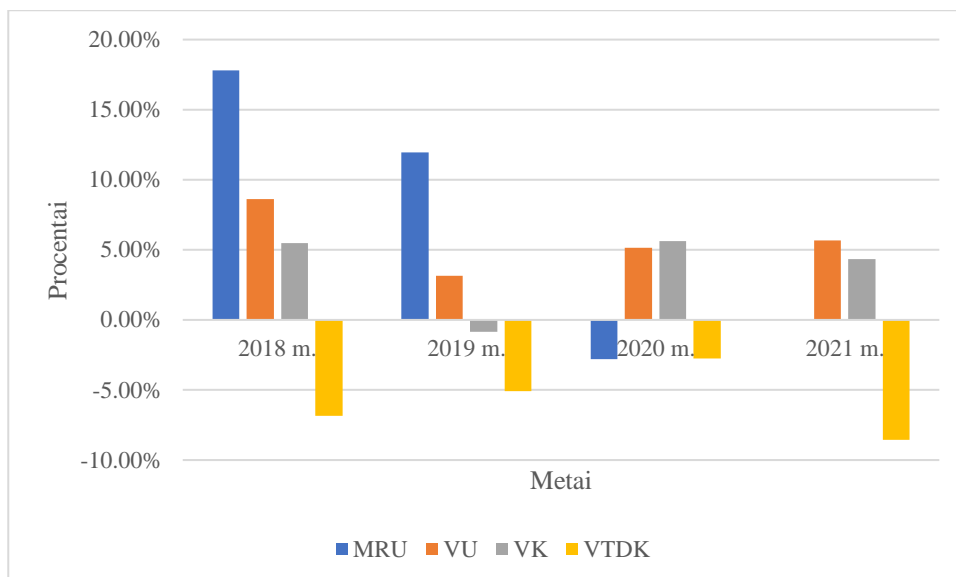
Pelnas tiek įmonėms, tiek aukštosioms mokslo įstaigoms yra vienas svarbiausių rodiklių. Jis yra būtinas plėtrai ir finansiniam pajėgumui palaikyti. Pelningumas yra vienas iš aspektų vertinant turto, nuosavo kapitalo, finansavimo panaudojimo efektyvumo, rodiklių (Lileikienė ir Garšvienė, 2007). Buvo apskaičiuoti tokie pelno rodikliai: grynasis pelningumas, veiklos pelningumas, turto pelningumas ir nuosavybės pelningumas. Šie rodikliai rodo auštojo mokslo įstaigų gebėjimą uždirbti pelną vykdant tiesioginę veiklą – švietimo paslaugų teikimą. Rodikliams apskaičiuoti buvo naudojamos viešai skelbiamos aukštųjų mokyklų balanso ir pelno (nuostolio) ataskaitos. Duomenų analizės atlikimo metu nebuvo prieinama Mykolo Romerio universiteto 2021 metų finansinė ataskaita, o Vilniaus universitetui ir Vilniaus kolegijai nagrinėti buvo prieinamos 2021 metų III ketvirčio finansinės ataskaitos. 2018-2021 metams apskaičiuotos rodiklių reikšmės yra pateikiamos žemiau esančioje 7 lentelėje.

7 lentelė. Aukštųjų mokyklų pelningumo rodikliai

Rodiklis	Aukštoji mokykla	2018 m.	2019 m.	2020 m.	2021 m.
Grynasis pelningumas	MRU	0,18	0,12	-0,03	-
	VU	0,09	0,03	0,05	0,06
	VK	0,05	-0,01	0,06	0,04
	VTDK	-0,07	-0,05	-0,03	-0,09
Veiklos pelningumas	MRU	0,17	0,09	-0,05	-
	VU	0,04	0,04	0,05	0,06
	VK	-0,02	-0,08	0,01	0,01
	VTDK	-0,14	-0,06	-0,03	-0,09
Turto pelningumas (ROA)	MRU	0,10	0,07	-0,01	-
	VU	0,05	0,02	0,03	0,02
	VK	0,05	-0,01	0,06	0,03
	VTDK	-0,03	-0,02	-0,01	-0,03
Nuosavybės pelningumas (ROE)	MRU	0,70	0,33	-0,07	-
	VU	0,15	0,06	0,09	0,07
	VK	0,20	-0,04	0,20	0,11
	VTDK	-0,05	-0,04	-0,02	-0,04

Šaltinis: parengta darbo autorės pagal Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos 2018-2021 m. finansinių ataskaitų duomenis

Grynasis pelningumas yra grynojo pelno ir pardavimų santykis. Šis rodiklis nusako, kiek grynojo pelno tenka kiekvienam grynujų pardavimų pajamų vienetui ir apibūdina, koks yra galutinis tiriamo subjekto pelningumas. Tokiu atveju, jeigu rodiklis yra lygus nuliui, tai reiškia, kad pardavimai neduoda jokie grynojo pelno, vadinasi darbas yra neefektyvus ir neturintis tolimesnių perspektyvų (Poškaitė ir Novikovas, 2006). Rodiklio mažėjimas įspėja, kad paslaugų konkurencingumas mažėja ir yra reikalingos naujovės. Apskaičiuoti aukštųjų mokyklų grynojo pelningumo rodikliai yra atvaizduoti 18 paveiksle.

Šaltinis: parengta darbo autorės pagal Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos 2018-2021 m. finansinių ataskaitų duomenis

18 pav. Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos grynojo pelningumo rodiklių dinamika 2018-2021 m. laikotarpiu

Mykolo Romerio universitete šis rodiklis mažėjo kiekvienais analizuojamais metais, o 2020 metias dėl susidariusio nuostolio jo reikšmė tapo neigiama – -2,79 proc., kas rodo blogą universiteto pelningumą šiais metais. 2020 metus lyginant su 2019 metais, rodiklio reikšmė sumažėjo 14,73 proc. Didžiausias grynojo pelningumo rodiklis buvo 2018 metais, kai siekė 17,78 proc., tad tiek šiais, tiek 2019 metais, kai rodiklis buvo lygus 11,94 proc., grynasis pelningumas buvo labai geras.

Vilniaus universitete rodiklio reikšmė mažėjo tik 2019 metais ir pasiekė nepatenkinamą rezultatą, o 2020 ir 2021 metais augo, atitinkamai, 1,98 ir 0,55 proc. Didžiausia rodiklio reikšmė šiame universitete, kaip ir MRU, buvo 2018 metais, kai buvo lygi 8,61 proc., tačiau universiteto grynasis pelningumas buvo viso labo patenkinamas, kaip ir 2020-2021 metais.

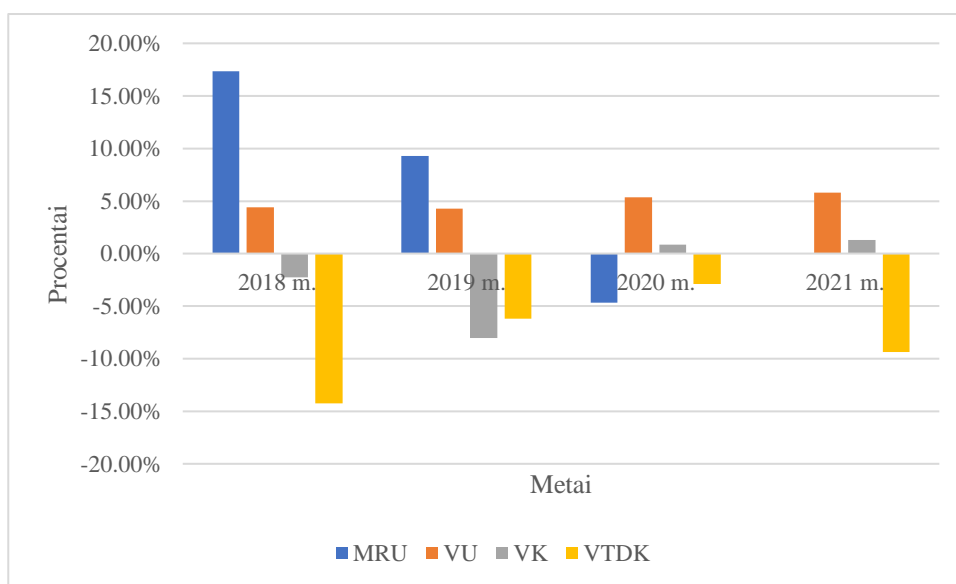
Vilniaus kolegijoje grynojo pelningumo rodiklis padidėjo tik 2020 metais lyginant su praėjusiais – 6,47 proc., o visu kitu analizuojamu laikotarpiu mažėjo ir 2021 metais buvo nepatenkinamas, o 2019 – blogas. Didžiausia rodiklio reikšmė šioje kolegijoje buvo 2020 ir 2018 metais, atitinkamai, 5,62 ir 5,46 proc., tačiau grynojo pelningumo rezultatas buvo viso labo patenkinamas.

Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijoje rodiklio reikšmė išliko neigiama visą analizuojamąjį laikotarpį, kas rodo blogą grynojo pelningumo rezultatą, kadangi įmonės veikla buvo nuostolinga. Nuo 2018 metų galime stebėti grynojo pelningumo didėjimą, tačiau 2021 metais rodiklis vėl sumažėja ir yra mažiausias per visą analizuojamą laikotarpį ir siekia -8,54 proc.

Lyginant aukštąsias mokyklas tarpusavyje, pastebime, kad didžiausias grynasis pelningumas iki pandemijos, t.y. 2018-2019 metais, buvo Mykolo Romerio universitete, atitinkamai, 17,78 ir 11,94 proc.,

kas rodo labai gerą universiteto grynąjį pelningumą. Tačiau nuo Covid-19 pandemijos pradžios matome pokytį, kadangi 2020 metais didžiausia rodiklio reikšmė buvo Vilniaus kolegijoje, kai siekė 5,62 proc., o 2021 metais – Vilniaus universitete, siekdama 5,68 proc., tačiau šie grynojo pelningumo rezultatai buvo tik patenkinami. Prastėjantis aukštųjų mokyklų grynasis pelningumas taip pat rodo, kad yra būtinos naujovės, kadangi smunka paslaugų konkurencingumas.

Analizuojant toliau, veiklos pelningumas dar vadinamas veiklos pelno marža, kuri parodo, kiek procentų arba eurų veiklos pelno uždirba vienas pardavimo pajamų euras, t.y. jis parodo įstaigos tipinės veiklos, neatsižvelgiant į finansinę ir investicinę veiklą, efektyvumą. Kuo didesnė veiklos pelno suma yra uždirbama kiekvienam pardavimo pajamų eurui, tuo geriau valdomas pardavimo pajamų, pardavimo savikainos bei veiklos sąnaudų lygis, tuo didesnis institucijos veiklos pelningumas (Nasdaq OMX, 2010, p. 15). Veiklos pelningumas yra apskaičiuojamas dalijant pelną iš pardavimo pajamų. Jis padeda kontroliuoti veiklos sąnaudas. 19 paveiksle matome grafinį veiklos pelningumo atvaizdavimą.

Šaltinis: parengta darbo autorės pagal Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos 2018-2021 m. finansinių ataskaitų duomenis

19 pav. Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos veiklos pelningumo rodiklių dinamika 2018-2021 m. laikotarpiu

Mykolo Romerio universitete analizuojamo laikotarpio metu išsilaiko rodiklio mažėjimo tendencija, kas signalizuoja universiteto veiklos pelno mažėjimą ir yra būtina skubiai nustatyti priežastis bei imtis koreguojančių veiksmų. Labiausiai sumažėjo 2020 metais lyginant su 2019 metais, t.y. 13,94 proc. Didžiausia veiklos pelningumo reikšmė buvo 2018 metais, kai siekė 17,32 proc.

Vilniaus universitete matome nedidelį rodiklio kilimą kasmet, išskyrus 2019 metus, tačiau ir šiais metais sumažėjimas yra labai nežymus, siekia 0,15 proc. Tokia tendencija rodo, kad universiteto veiklos

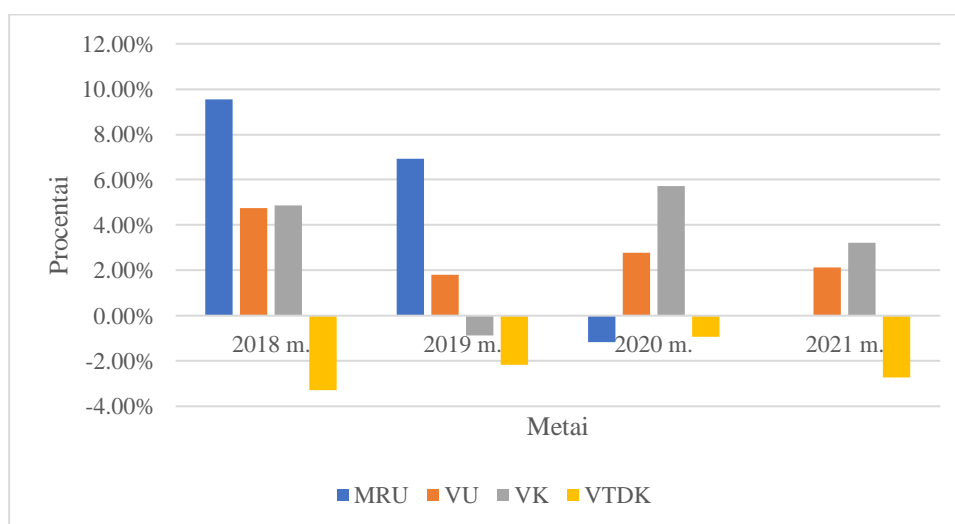
pelningumas gerėja. Didžiausia rodiklio reikšmė pasiekta 2021 metais, kai rodiklio dydis užaugo iki 5,77 proc.

Vilniaus kolegijoje rodiklio reikšmė iki pandemijos buvo neigiama, o nuo 2019 metų iki 2021 pradėjo augti ir paskutiniaisiais analizuojamo laikotarpio metais siekė 1,28 proc. Veiklos pelningumo rodiklio didėjimas rodo, kad kolegijoje yra imamasi veiksmų, norint pagerinti jos pelną.

Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijoje veiklos pelningumo rodiklis per visą analizuojamą laikotarpį išliko neigiamas, tačiau iki 2020 metų jis didėjo ir pasiekė -2,88 proc., vadinasi, kolegijos pelningumas kilo. 2021 metais rodiklis vėl sumažėjo iki -9,36 proc., kas rodo, staigų veiklos pelningumo prastėjimą ir būtinybę imtis koreguojančių veiksmų.

Lyginant aukštąsias mokyklas tarpusavyje, veiklos pelningumo rodiklis, kaip ir grynojo pelningumo, iki pandemijos pradžios didžiausias buvo Mykolo Romerio universitete ir siekė, atitinkamai 17,32 ir 9,27 proc., nors universiteto veiklos pelningumas ir mažėjo. Nuo 2020 metų didžiausia rodiklio reikšmė buvo Vilniaus universitete, siekdama, atitinkamai, 5,37 ir 5,77 proc., ir rodanti gerėjančią universiteto veiklą. Bendrai paėmus didėjantis veiklos pelningumo rodiklis rodo, kad auga pajamų ir sąnaudų valdymo lygis ir veiklos pelningumas gerėja.

Turto pelningumo rodiklis (ROA, angl. *return on assets*) dar yra vadinamas turto grąža. Rodiklis parodo, kiek grynojo pelno tenka kiekvienam turto eurui. Turto grąža parodo, kaip pelningai aukštojo mokslo įstaiga sugeba naudoti savo turtą ir kokią jo dalį geba susigrąžinti pelno pavidalu. Apskaičiuotų turto pelningumo rodiklių grafinis atvaizdavimas yra parodytas 20 paveiksle.

Šaltinis: parengta darbo autorės pagal Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos 2018-2021 m. finansinių ataskaitų duomenis

19 pav. Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos turto pelningumo rodiklių dinamika 2018-2021 m. laikotarpiu

Mykolo Romerio universitete vėlgi pastebime rodiklio mažėjimą per analizuojamąjį laikotarpį, kai 2020 pandemijos metais šis rodiklis pasiekė neigiamą reikšmę arba -1,18 proc., kas rodo pelningumo netinkamumą. Didžiausia rodiklio reikšmė 2018 metais siekė 9,56 proc., kai turto pelningumas buvo geras.

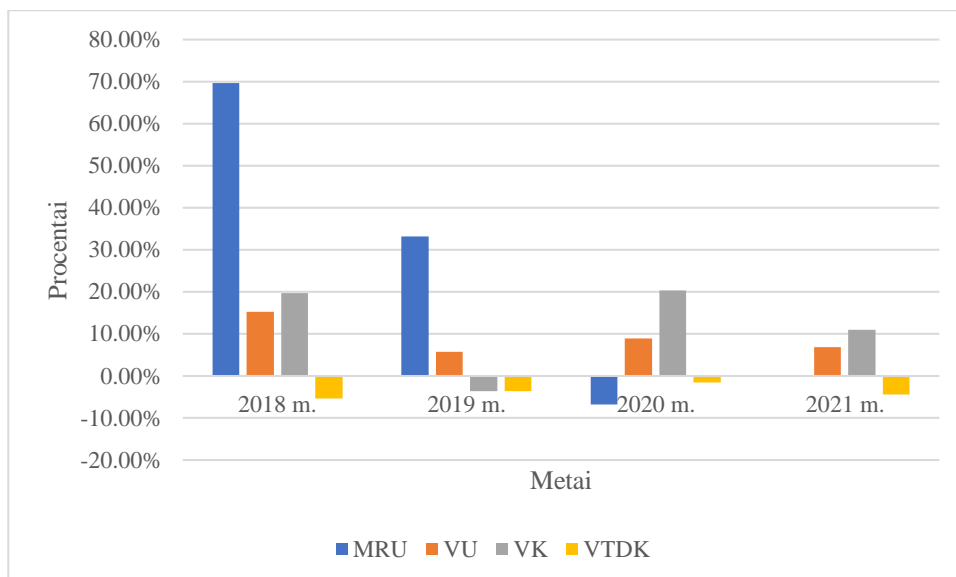
Vilniaus universitete turto pelningumo rodiklis sumažėjo 2019 ir 2021 metais lyginant su praėjusiais metais, atitinkamai, 2,94 ir 0,65 proc., o 2020 metais padidėjo 0,98 proc. lyginant su praėjusiais metais. Didžiausia rodiklio reikšmė, kaip ir MRU atveju, buvo 2018 metais, kai siekė 4,75 proc., tad per visą laikotarpį turto pelningumas buvo prastas.

Vilniaus kolegijoje matome, kad ROA lyginant su praėjusiais metais mažėjo 2019 ir 2021 metais, atitinkamai, 5,75 ir 2,5 proc., o 2020 metais paaugo ir pasiekė didžiausią savo reikšmę per visą analizuojamą laikotarpį – 5,71 proc., bet ir tai nebuvo geras rezultatas vertinant šį rodiklį.

Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijoje, kaip ir grynojo bei veiklos pelningumo, turto pelningumo rodiklis buvo neigiamas visu analizuojamu laikotarpiu, rodantis prastą rezultatą, dėl nuostolingos kolegijos veiklos. Iki 2020 metų matome rodiklio augimą, kai pasiekiami didžiausia jo reikšmė, t.y. -0,93 proc. 2021 metais turto pelningumo rodiklis vėl sumažėjo 1,80 proc. lyginant su praėjusiais metais.

ROA 2018-2019 metais buvo didžiausias MRU, kai siekė, atitinkamai, 9,56 ir 6,91 proc., kas buvo dar neblogas rezultatas, vertinant turto pelningumo rodiklius, o nuo pandemijos pradžios didžiausia rodiklio reikšmė matoma VK, kai 2020 metais rodiklio dydis buvo lygus 5,71 proc., o 2021 metais – 3,22 proc. Bendras turto grąžos mažėjimas rodo, kad mažėja sugebėjimas pelningai naudoti visą turtą ir ta dalis turto, kuri būtų sugražinama pelno pavidalu.

Nuosavybės pelningumo rodiklis (ROE, angl. *return on equity*) dar vadinamas nuosavybės grąža. Jis parodo, kiek pelno tenka kiekvienam suinvestuotam eurui ir nusako investicijų pelningumą. Šis rodiklis dar parodo, kiek yra uždirbta grynojo pelno panaudojus nuosavą kapitalą (Mackevičius, 2007) Nuosavybės pelningumo rodiklių dinamika yra pavaizduota žemiau esančiame 21 paveiksle.

Šaltinis: parengta darbo autorės pagal Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos 2018-2021 m. finansinių ataskaitų duomenis

20 pav. Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos nuosavybės pelningumo rodiklių dinamika 2018-2021 m. laikotarpiu

Matome, kad Mykolo Romerio universitete nuosavybės pelningumo rodiklis mažėjo po maždaug 36-39 proc. per metus analizuojamo laikotarpio metu ir 2020 metais buvo neigiamas – nuosavo kapitalo pelningumas rodo blogėjančius finansiniu rezultatus. Didžiausia rodiklio reikšmė buvo 69,63 proc. 2018 metais, kas rodė tai, kad tada buvo geras nuosavo kapitalo pelningumas.

Vilniaus universitete rodiklis mažėjo 2019 ir 2021 metais lyginant su praėjusiais, atitinkamai, 9,51 ir 2,07 proc., o 2020 metais paaugo 3,22 proc. Aukščiausia rodiklio reikšmė, kaip ir MRU, buvo 2018 metais, kai siekė 15,20 proc. Tik šiais metais nuosavo kapitalo pelningumas yra laikomas geru Vilniaus universitete.

Vilniaus kolegijoje, kaip ir Vilniaus universitete, nuosavybės pelningumo rodiklis mažėjo 2019 ir 2021 metais lyginant su praėjusiais, atitinkamai, 23,24 ir 9,28 proc., ir 2019 netgi pasiekė neigiamą reikšmę ir nuosavo kapitalo pelningumo rezultatas buvo blogas. 2020 metais ROE paaugo 23,91 proc. lyginant su praėjusiais metais ir buvo didžiausias šioje kolegijoje per visą analizuojamą laikotarpį, kai siekė 20,32 proc. tad šiais metais ROE pelningumas kolegijoje buvo geras.

Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijoje ROE rodiklio reikšmė išliko neigiama visą analizuojamą laikotarpį iki 2020 metų ji augo po maždaug 2 proc. per metus, o 2021 nukrito 2,75 proc. Aukščiausia rodiklio reikšmė buvo -1,62 proc. 2020 metais. Taigi viso analizuojamo laikotarpio eigoje nuosavo kapitalo pelningumas VTDK buvo blogas.

Lyginant nuosavybės pelningumo rodiklį tarp skirtingų aukštųjų mokyklų, vėlgi išlaikoma panaši tendencija, kaip ir lyginant kitus pelningumo rodiklius – MRU didžiausia reikšmė buvo 2018-

2019 metais, kai rodiklio dydis buvo, atitinkamai, 69,63 ir 33,18 proc., kas buvo laikoma geru nuosavybės pelningumu. Tuo tarpu 2020 ir 2021 metais didžiausia rodiklio reikšmė buvo Vilniaus kolegijoje, kai siekė, atitinkamai, 20,32 ir 11,04 proc. 2020 metų rezultatas VK buvo geras, o ir 2021 metais nebuvo blogas. Taigi, matome, kad mažėjant nuosavybės pelningumui, aukštesiose mokyklos vienam investuotam eurui tenka vis mažiau pelno – mažėja investicijų pelningumas ir blogėja finansiniai rezultatai. Santykiyje mažėjant pelnui ir didėjant nuosavo kapitalo daliai mažėja investicijų grąža. Vadinasi būtina sparčiau didinti pelną, o ne nuosavą kapitalą.

Apibendrinant pelningumo rodiklius, negalime teigti, kad aukštosios mokyklos dirba pelningai. Palyginti rodikliai parodė, kad Mykolo Romerio universitetas dirbo pelningiau iki pandemijos, Vilniaus universitetas ir Vilniaus kolegija pandemijai prasidėjus, o Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos veikla nebuvo pelninga nei laikotarpiu iki pandemijos, nei jos pradžioje. Neaukštiesiems pelningumo rodikliams įtakos turėjo sparčiau augantis turtas lyginant su generuojamomis pajamomis ir pelnu. Didinti pelningumą galima efektyviau naudojant turimą turtą ir diegiant naujoves.

3.3.2 Mokumo rodiklių analizė

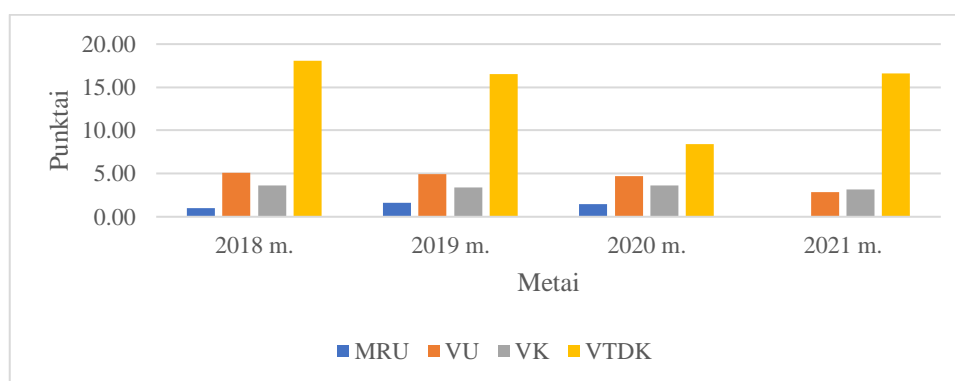
Vertinant aukštųjų mokyklų veiklą yra reikalinga ne tik apskaičiuoti pelningumo rodiklius, nemažiau svarbu yra įvertinti ir stabilumą bei patikimumą stebint mokumo rodiklius – įvertinti ar sugebama tinkamai įvykdyti įsipareigojimus ir apmokėti skolas (Mackevičius, 2007). Mokumas yra potencialus sugebėjimas turimomis mokėjimo priemonėmis apmokėti įsipareigojimus. Nagrinėjant veiklos efektyvumo didinimą, reikia suprasti, kam priklauso veiklai naudojamas institucijų turtas. Veiklai naudojamas turtas gali priklausyti savininkams arba kreditoriams, priklausomai nuo to, kiek yra priimtų įsipareigojimų (Galinienė, 2005). Norint atsiskaityti su tiekėjais bei kreditoriais yra svarbu turėti ne tik pinigų banko sąskaitose, bet ir likvidaus turto, kurį būtų galima greitai paversti pinigais. Taip pat galima sakyti, kad reikia turėti mokėjimo priemonių, kurias galima būtų panaudoti atsiskaitant už įsipareigojimus (Mackevičius ir Poškaitė, 1998). Atliekant analizę buvo apskaičiuoti tokie mokumo rodikliai: bendrojo mokumo koeficientas, bendrasis likvidumo rodiklis, kritinis mokumas, įsiskolinimo rodiklis ir finansinis svertas. 2018-2021 metams apskaičiuotos mokumo rodiklių reikšmės yra pateikiamos žemiau esančioje 8 lentelėje. Duomenų analizės atlikimo metu nebuvo prieinama Mykolo Romerio universiteto 2021 metų finansinė ataskaita, o Vilniaus universitetui ir Vilniaus kolegijai nagrinėti buvo naudojamos 2021 metų III ketvirčio finansinė ataskaitos.

8 lentelė. Aukštųjų mokyklų mokumo rodikliai

Rodiklis	Aukštoji mokykla	2018 m.	2019 m.	2020 m.	2021 m.
Bendrojo mokumo koeficientas	MRU	0,97	1,61	1,49	-
	VU	5,08	4,91	4,71	2,85
	VK	3,66	3,36	3,62	3,15
	VTDK	18,10	16,56	8,40	16,58
Benrdasis likvidumo rodiklis	MRU	3,48	4,18	5,43	-
	VU	4,45	4,76	5,06	3,24
	VK	4,03	3,88	4,49	4,22
	VTDK	4,08	3,91	1,93	3,05
Kritinis mokumas	MRU	3,21	3,91	5,20	-
	VU	4,17	4,51	4,77	3,08
	VK	0,98	0,98	0,99	1,00
	VTDK	4,04	3,87	1,92	3,03
Įsiskolinimo rodiklis	MRU	0,14	0,13	0,12	-
	VU	0,06	0,06	0,07	0,11
	VK	0,07	0,07	0,08	0,09
	VTDK	0,03	0,04	0,07	0,04
Finansinis svertas	MRU	1,03	0,62	0,67	-
	VU	0,20	0,20	0,21	0,35
	VK	0,27	0,30	0,28	0,32
	VTDK	0,06	0,06	0,12	0,06

Šaltinis: parengta darbo autorės pagal Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos 2018-2021 m. finansinių ataskaitų duomenis

Bendrojo mokumo rodiklis, dar vadinamas pastovaus mokumo koeficientu, rodo, kiek vienam skolos eurui tenka nuosavo kapitalo. Tokiu atveju, kai rodiklis viršija vienetą, tai reiškia, kad įstaigos nuosavas kapitalas viršija skolintą. Bendrojo mokumo koeficiento pokyčiai 2018-2021 metais yra pavaizduoti 22 paveiksle.

Šaltinis: parengta darbo autorės pagal Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos 2018-2021 m. finansinių ataskaitų duomenis

21 pav. Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos bendrojo mokumo koeficientų dinamika 2018-2021 m. laikotarpiu

Mykolo Romerio universitete 2019 metais matome rodiklio padidėjimą 0,64 punkto, kai koeficientas buvo didžiausias per visą nagrinėjamą laikotarpį – 1,61 punktas. 2020 metais lyginant su praėjusiais jis sumažėjo 0,13 punkto. Visą analizuojamą laikotarpį bendrasis MRU mokumas išliko normalus.

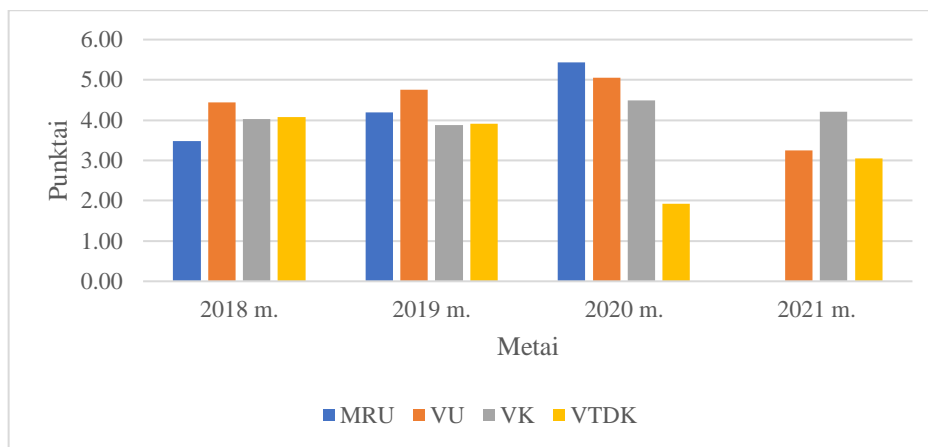
Tuo tarpu Vilniaus universitete analizuojamu laikotarpiu išsilaiko koeficiento mažėjimo tendencija – 2018 metais rodiklio dydis buvo 5,08 punktai, o 2021 metų III ketvirtį tesiekė 2,85 punktus. Nepaisant rodiklio mažėjimo, Vilniaus universitete rodiklis analizuojamu laikotarpiu parodė gerą rezultatą.

Vilniaus kolegijoje bendrojo mokumo rodiklis mažėjo 2019 ir 2021 metais lyginant su praėjusiais, atitinkamai, 0,30 ir 0,46 punkto. Tik 2020 metais jis šiek tiek pakilo lyginant su praėjusiais – 0,25 punkto. Didžiausia koeficiento reikšmė šioje kolegijoje buvo 2018 metais, kai šis siekė 3,66 punktus. Visu analizuojamu laikotarpiu bendrasis mokumas Vilniaus kolegijoje buvo geras.

Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijoje rodiklio reikšmė mažėjo iki 2020 metų, o 2021 metais vėl pakilo iki 2019 metais buvusio dydžio. Aukščiausia koeficiento reikšmė buvo, vėlgi, 2018 metais, kai siekė 18,10 punktų. Bendrasis mokumas VTDK buvo geras visu analizuojamu laikotarpiu.

Lyginant auštąsias mokyklas tarpusavyje, didžiausias rodiklio dydis kiekvienais analizuojamais metais buvo Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijoje. Tačiau tiek VTDK, tiek VK, tiek VU, rodiklio reikšmės parodė gerą bendrojo mokumo situaciją šiose aukštosiose mokyklose, o tik MRU rezultatas buvo neblogas. Matydami bendrą vaizdą, galime daryti išvadą, kad analizuojamu laikotarpiu aukštosiose mokyklose nuosavos lėšos viršija skolintas, kas yra geras įsipareigojimų valdymo ženklas.

Bendrasis likvidumo rodiklis yra apskaičiuojamas trumpalaikį turtą dalinant iš trumpalaikių įsipareigojimų. Jo reikšmė parodo įstaigos sugebėjimą trumpalaikėmis mokėjimo priemonėmis padengti trumpalaikius įsipareigojimus ir prognozuoti mokumo būklę artimiausiu metu. Bendrojo likvidumo rodiklio grafinis atvaizdavimas parodytas 23 paveiksle.

Šaltinis: parengta darbo autorės pagal Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos 2018-2021 m. finansinių ataskaitų duomenis

23 pav. Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos bendrojo likvidumo rodiklio dinamika 2018-2021 m. laikotarpiu

Mykolo Romerio universitete matome rodiklio didėjimą per nagrinėjamą laikotarpį, kai 2019 metais lyginant su praėjusiais, rodiklis padidėjo 0,71 punkto, o 2020 metais – 1,25 ir siekė 5,43 punktus. Visu analizuojamu laikotarpiu MRU bendrasis likvidumas išliko labai geras.

Vilniaus universitete iki 2020 metų taip pat matome rodiklio didėjimą, kai 2020 metais pasiekė 5,06 punktus, o 2021 metais rodiklis sumažėjo 1,81 punktu lyginant su praėjusiais metais. Taigi, rodiklio reikšmė yra labai gera.

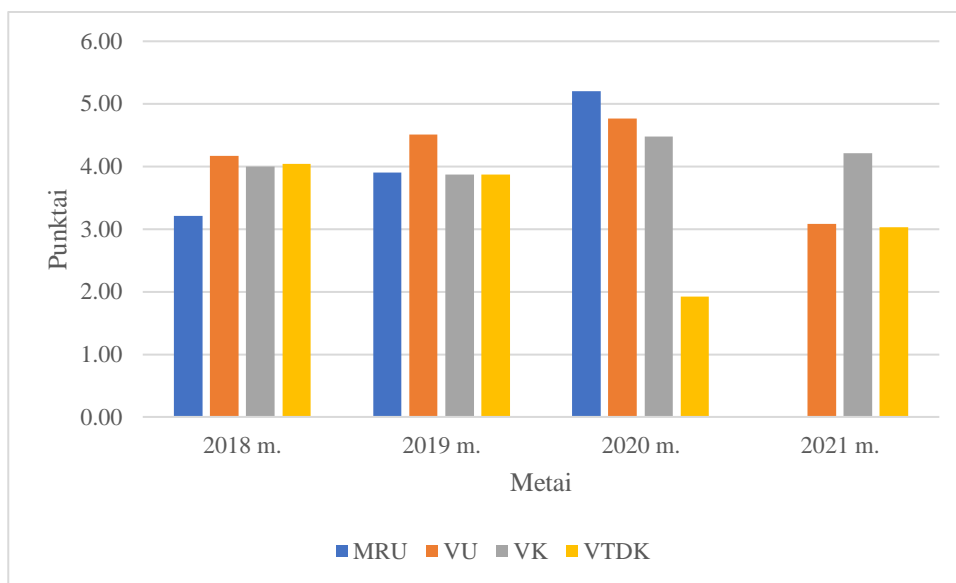
Vilniaus kolegijoje rodiklis mažėjo 2019 ir 2021 metais lyginant su praėjusiu laikotarpiu, atitinkamai, 0,14 ir 0,27 punkto. Tuo tarpu, 2020 metais jis augo lyginant su praėjusiais metais ir buvo didžiausias per visą analizuojamą laikotarpį ir siekė 4,49 punktus. Tad, analizuojamu laikotarpiu Vilniaus kolegijoje bendrasis likvidumas buvo labai geras.

Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijoje iki 2020 metų rodiklis mažėjo, atitinkamai, 0,17 ir 1,97 punkto per metus, o 2021 metais padidėjo 1,12 punktu. Didžiausia rodiklio reikšmė šioje kolegijoje buvo 2018 metais, kai siekė 4,08 punktus. Priimtina rodiklio reikšmė VTDK buvo tik 2020 metais, kai šis siekė 1,93 punkto, o kitais metais rodiklis parodė labai gerą rezultatą.

Iš paveikslo taip pat matome, kad Vilniaus universitete šis rodiklis buvo didžiausias, lyginant aukštąsias mokyklas tarpusavyje, 2018 ir 2019 metais, kai jo dydis buvo, atitinkamai, 4,45 ir 4,76 punktų. 2020 metais didžiausias rodiklis tarp aukštųjų mokyklų buvo Mykolo Romerio universitete ir siekė 5,43 punktus. Tuo tarpu 2021 metais didžiausią rodiklio reikšmę pasiekė Vilniaus kolegija, kai bendrasis likvidumas buvo 4,22 punktai. Bendrai žvelgiant, visose aukštosiose visu analizuojamu laikotarpiu bendrasis likvidumas buvo labai geras ir galime daryti išvadą, kad aukštosios mokyklos sugeba efektyviai panaudoti savo trumpalaikį turtą ir atsiskaityti už savo įsipareigojimus. Šiuo atveju

kreditoriai nerizikuoja suteikdami paskolas bei parduodami prekes ar paslaugas skolon analizuojamoms aukštojo mokslo įstaigoms, kad jos nepadengs prisiimtų įsipareigojimų.

Kritinis mokumas taip pat yra vadinamas skubaus padengimo koeficientu. Skaičiuojant šį rodiklį yra daroma prielaida, kad atsargos negali būti greitai paverčiamos pinigais (Valkauskas ir Giriūnas, 2012, p. 146). Taip yra įvertinamas gebėjimas skubiai gražinti trumpalaikius įsipareigojimus ir veiklos rinkoje stabilumas. Kuo rodiklis didesnis, tuo įstaiga yra atsparesnė finansavimo trūkumui trumpuoju laikotarpiu. Kritinio mokumo pokyčiai yra pavaizduoti žemiau esančiame 24 paveiksle.

Šaltinis: parengta darbo autorės pagal Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos 2018-2021 m. finansinių ataskaitų duomenis

22 pav. Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos kritinio mokumo rodiklio dinamika 2018-2021 m. laikotarpiu

Mykolo Romerio universitete matome rodiklio kilimą analizuojamu laikotarpiu po 0,69 punkto 2019 metais ir 1,29 punktu 2020 metais. 2020 metais rodiklis siekė 5,20 punktus ir buvo didžiausias šiame universitete. Taigi, universitetas analizuojamu laikotarpiu demonstruoja gerą kritinį mokumą.

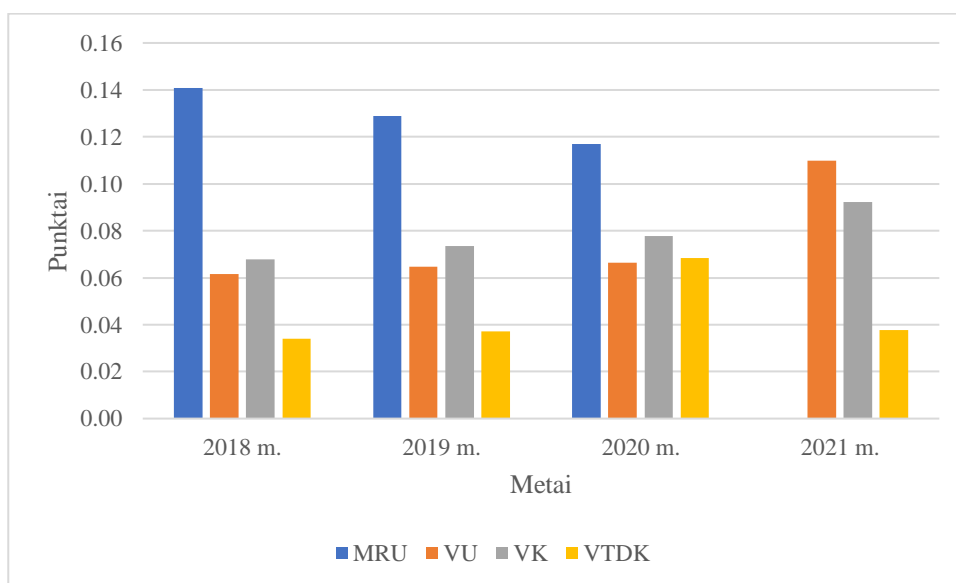
Vilniaus universitete kritinis mokumas, kaip ir MRU, iki 2020 metų didėjo, o 2021 metais sumažėjo 1,69 punktu. Didžiausia rodiklio reikšmė, vėlgi, buvo 2020 metais, kai kritinis mokumas siekė 4,77 punktus. Vilniaus universitete kritinis mokumas išliko labai geras visu analizuojamu laikotarpiu.

Vilniaus kolegijoje kritinio mokumo dydis nedaug krito 2019 ir 2021 metais lyginat su praėjusiais, atitinkamai, 0,14 ir 0,26 punkto. 2020 metus lyginant su praėjusiais rodiklis padidėjo 0,61 punkto ir buvo didžiausias kolegijoje per analizuojamą laikotarpį, kai siekė 4,48 punktus. Tad, kolegijos kritinis mokumas buvo geras visą analizuojamą laikotarpį.

Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijoje kritinis mokumas mažėjo iki 2020 metų po, atitinkamai, 0,17 ir 1,95 punkto per metus, o 2021 metais padidėjo 1,11 punktu lyginant su praėjusiais metais. Didžiausia rodiklio reikšmė buvo 2018 metais, kai siekė 4,04 punktus. VTDK per visą analizuojamą laikotarpį išsilaikė labai geras kritinis mokumas.

Lyginant aukštojo mokslo įstaigas tarpusavyje, matome, kad Vilniaus universitete didžiausia kritinio mokumo rodiklio reikšmė buvo 2018 ir 2019 metais, kai siekė, atitinkamai, 4,17 ir 4,51 punktus. 2020 metais didžiausias kritinio mokumo dydis buvo Mykolo Romerio universitete, siekdamas 5,20 punktus. Tuo tarpu, 2021 metais, didžiausia rodiklio reikšmė buvo Vilniaus kolegijoje, kai jos dydis buvo 4,21 punktai. Taigi, aukštosios mokyklos per labai trumpą laiką gali gražinti visą sumą iš pareikalautos gražinti 1 euro dydžio trumpalaikės skolos nepritraukdamos papildomų lėšų ir jos yra atsparios finansavimo trūkumui trumpuoju laikotarpiu.

Įsiskolinimo rodiklis arba skolos koeficientas lygina įstaigų skolas su visu turtu. Kuo šis rodiklis yra didesnis, reiškia tuo daugiau yra naudojama skolinto kapitalo (Anciūtė ir Misiūnas, 2006, p. 7). Vadinasi, yra didesnė rizika. Žemiau esančiame 25 paveiksle matome įsiskolinimo rodiklio pokyčius analizuojamose aukštosiose mokyklose.

Šaltinis: parengta darbo autorės pagal Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos 2018-2021 m. finansinių ataskaitų duomenis

23 pav. Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos įsiskolinimo rodiklio dinamika 2018-2021 m. laikotarpiu

Mykolo Romerio universitete matome šio rodiklio mažėjimą analizuojamo laikotarpio metu. 2019 ir 2020 metais šis rodiklis sumažėjo po 0,01 punkto. Didžiausia jo reikšmė 2018 metais siekė 0,14 punkto. Taigi, maža įsiskolinimo rodiklio reikšmė MRU rodo gerą universiteto būklę.

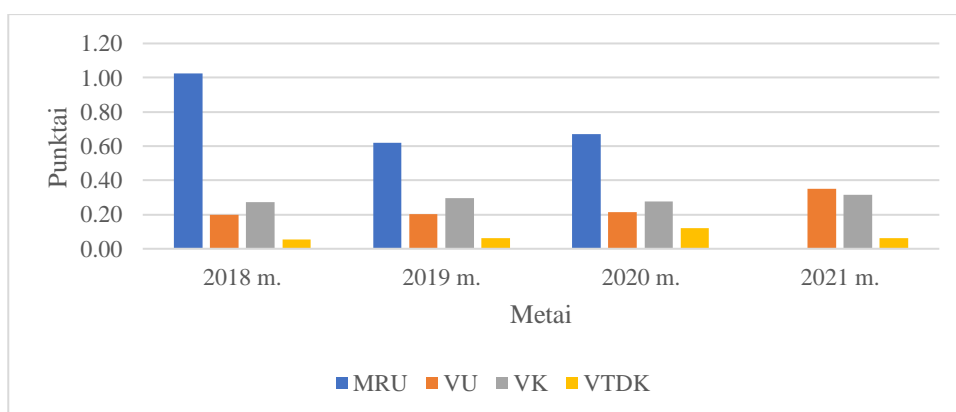
Vilniaus universitete iki 2020 metų įsiskolinimo rodiklio dydis praktiškai nekito ir jo dydis buvo 0,06-0,07 punkto, o 2021 metais užaugo iki 0,11 punkto. Iš to galime spręsti, kad Vilniaus universiteto įsiskolinimo rodiklis gali būti vertinamas labai gerai.

Vilniaus kolegijoje taip pat galime pastebėti labai nežymų rodiklio didėjimą kiekvienais metais analizuojamo laikotarpio metu. Didžiausias įsiskolinimo rodiklis matomas 2021 metais, kai jis siekia 0,09 punkto. Vilniaus kolegijos įsiskolinimo rodiklis analizuojamu laikotarpiu yra labai geras.

Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijoje iki 2020 metų pastebimas rodiklio augimas iki 0,07 punkto, kuris yra didžiausias VTDK per visą nagrinėjamą laikotarpį. Tuo tarpu 2021 metais sumažėjęs įsiskolinimo rodiklis grįžta į 2019 metais buvusią stadiją. Tad, kaip ir kitose aukštosiose mokyklose, VTDK įsiskolinimo rodiklis išliko neaukštas ir signalizuoja saugią įsiskolinimo būseną.

Lygindami aukštąsias mokyklas tarpusavyje, matome, kad 2018-2020 metais didžiausias įsiskolinimo rodiklis laikosi Mykolo Romerio universitete, atitinkamai, 0,14, 0,13 ir 0,12 punkto, kas vis tiek yra labai gerai. Tuo tarpu 2021 metais didžiausias įsiskolinimo rodiklis yra Vilniaus universitete, kai siekia 0,11 punkto. Taigi, nagrinėjamu laikotarpiu visų aukštųjų mokyklų įsiskolinimo rodiklis rodo, kad skolos yra labiau padengtos turto, taigi įstaigoms yra lengviau gauti paskolų. Universitetų ir kolegijų kreditoriai gali būti ramesni, nes jų paskolintam eurui apdrausti tenka didesnės turto sumos.

Finansinis svertas, kuris taip pat yra vadinamas skolos-nuosavybės rodikliu, yra visų įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo santykis. Rodiklis apibūdina priklausomybę nuo skolinimo – kuo rodiklis didesnis, tuo didesnė priklausomybė. Aukštas rodiklis gali liudyti apie didesnę riziką, nes aukštojo mokslo įstaigai gali būti sudėtinga padengti savo palūkanų ir skolos grąžinimo mokėjimus ir gauti pakankamai lėšų tolesniam finansavimui (Mackevičius ir Poškaitė, 2003, p. 103). Apskaičiuotas finansinis svertas yra grafiškai pavaizduotas 26 paveiksle.

Šaltinis: parengta darbo autorės pagal Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos 2018-2021 m. finansinių ataskaitų duomenis

24 pav. Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos finansinio sverto dinamika 2018-2021 m. laikotarpiu

Mykolo Romerio universitete matome finansinio svarto sumažėjimą 0,41 punkto 2019 metais lyginant su praėjusiais, kai įmonės būklė mokumo atžvilgiu tapo normalia. Tuo tarpu 2020 šis rodiklis vėl padidėjo 0,05 punkto, tačiau didžiausia jo reikšmė visgi buvo 2018 metais, kai finansinio svarto dydis buvo 1,03 punkto.

Vilniaus universitete finansinis svertas kiekvienais metais analizuojamu laikotarpiu augo ir didžiausias buvo 2021 metais, kai jo dydis pasiekė 0,35 punkto. Tačiau mokumas išliko normalus viso analizuojamo laikotarpio metu.

Vilniaus kolegijoje finansinis svertas didėjo 2019 ir 2021 metais lyginant su praėjusiais, atitinkamai, 0,02 ir 0,04 punkto. Tuo tarpu 2020 šis rodiklis sumažėjo iki 2018 metais buvusio dydžio. Didžiausia rodiklio reikšmė VK buvo 2021 metais, siekdama 0,32 punkto. Nepaisant to, viso analizuojamo laikotarpio eigoje skolos-nuosavybės rodiklis kolegijoje išliko geras.

Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijoje finansinio svarto rodiklis kilo iki 2020 metų, po atitinkamai, 0,01 ir 0,06 punkto, ir 2020 metais buvo didžiausias šioje kolegijoje per visą analizuojamą laikotarpį, kai siekė 0,12 punkto. Tuo tarpu, 2021 rodiklis sumažėjo iki 2019 metais buvusio dydžio. Tad, finansinis svertas buvo geras VTDK 2018-2021 metais.

Palyginę aukštąsias mokyklas tarpusavyje matome, kad Mykolo Romerio universitete finansinis svertas buvo didžiausias 2018-2020 metais, kai jo dydis buvo, atitinkamai, 1,03, 0,62 ir 0,67 punkto ir mokumas normalizavosi. Tuo tarpu, 2021 metais, kuriais dar MRU finansinės ataskaitos buvo nepublikuotos, didžiausias finansinio rodiklio dydis pastebimas Vilniaus universitete – 0,35 punkto, kas parodė gerą universiteto mokumo būklę. Apie aukštąsias mokyklas galime daryti išvadą, jog didžiojoje daugumoje aukštosios mokyklos nėra priklausomos nuo skolinimo ir nerodo rizikos gauti tolesnį finansavimą.

Apibendrinant visus mokumo rodiklius galime teigti, kad aukštosios mokyklos nesusiduria su įsipareigojimų vykdymo problemomis. Analizuotuose universitetuose ir kolegijose yra efektyviai naudojamas trumpalaikis turtas atsiskaitant už įsipareigojimus ir aukštojo mokslo įstaigos yra atsparios finansavimo trūkumui trumpuoju laikotarpiu. Taip pat nėra sudaromos rizikos aukštųjų mokyklų kreditoriams ir joms dėl to yra lengviau gauti paskolų ir apsirūpinti tiekimu.

3.3.3 Veiklos efektyvumo rodiklių analizė

Veiklos efektyvumo rodikliai padeda išsiaiškinti, ar efektyviai yra naudojamas aukštosioms mokykloms priklausantis turtas. Buvo apskaičiuoti tokie veiklos efektyvumo rodikliai: viso, trumpalaikio ir ilgalaikio turto apyvartumas bei apyvartinio kapitalo ir turto santykis. 2018-2021 metams apskaičiuotos veiklos efektyvumo rodiklių reikšmės yra pavaizduotos 9 lentelėje. Duomenų analizės atlikimo metu nebuvo paskelbta Mykolo Romerio universiteto 2021 metų finansinė ataskaita, o Vilniaus

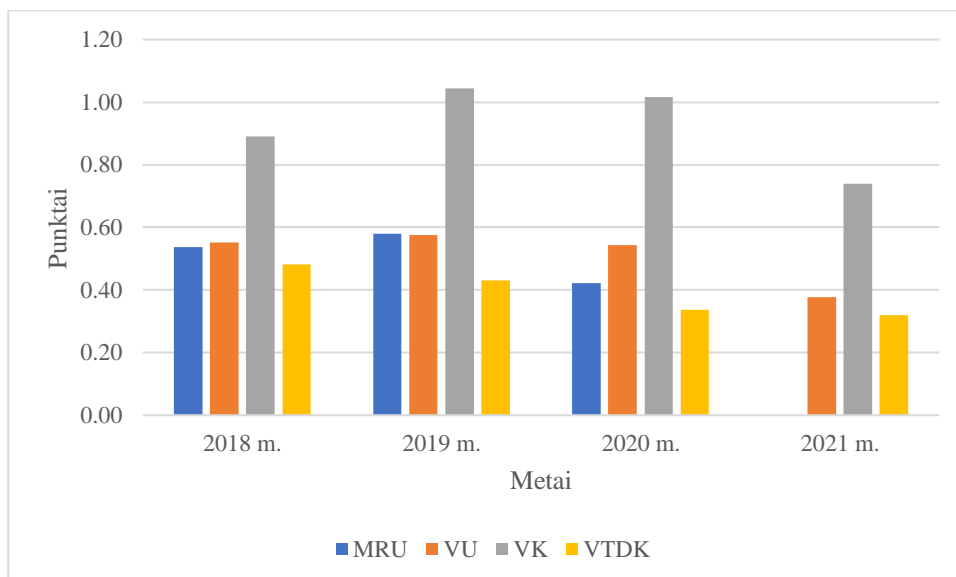
universitetui ir Vilniaus kolegijai nagrinėti buvo naudojamos 2021 metų III ketvirčio finansinė ataskaitos.

9 lentelė. Aukštųjų mokyklų veiklos efektyvumo rodikliai

Rodiklis	Aukštoji mokykla	2018 m.	2019 m.	2020 m.	2021 m.
Viso turto apyvartumas	MRU	0,54	0,58	0,42	-
	VU	0,55	0,57	0,54	0,38
	VK	0,89	1,04	1,02	0,74
	VTDK	0,48	0,43	0,34	0,32
Trumpalaikio turto apyvartumas kartais	MRU	2,31	2,37	1,35	-
	VU	2,87	2,50	2,02	1,17
	VK	3,27	3,66	2,91	1,90
	VTDK	3,45	2,96	2,56	2,79
Ilgalaikio turto apyvartumas kartais	MRU	0,70	0,77	0,62	-
	VU	0,68	0,75	0,74	0,56
	VK	1,23	1,46	1,56	1,21
	VTDK	0,56	0,50	0,39	0,36
Apyvartinio kapitalo ir turto santykis	MRU	0,06	0,06	0,05	-
	VU	0,25	0,23	0,21	0,21
	VK	0,17	0,18	0,16	0,31
	VTDK	0,21	0,22	0,25	0,22

Šaltinis: parengta darbo autorės pagal Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos 2018-2021 m. finansinių ataskaitų duomenis

Prie veiklos efektyvumo rodiklių yra priskiriami turto apyvartumo rodikliai. Šie rodikliai daro įtaką įmonės finansinei būklei (Mackevičius, 2007). Viso turto apyvartumas rodo, kaip efektyviai yra naudojamas turimas turtas realizuojant įstaigos procesą. Rodiklis nusako, kokia pardavimo pajamų apimtis tenka kiekvienam turto eurui. Turto apyvartumo rodiklis gaunamas dalinant pardavimų pajamas iš viso turto. Kuo didesnis turto apyvartumas, tuo jis yra greitesnis, t.y., įmonės ar institucijos veikla yra vertinama geriau ir turimas turtas yra efektyviau panaudojamas garantuojant realizacijos procesą. Tuo tarpu, šiam rodikliui mažėjant, veiklos efektyvumas krenta (Galinienė, 2005). Apskaičiuoti viso turto apyvartumo rodikliai yra grafiškai pavaizduoti 27 paveiksle.

Šaltinis: parengta darbo autorės pagal Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos 2018-2021 m. finansinių ataskaitų duomenis

27 pav. Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino viso turto apyvartumo dinamika 2018-2021 m. laikotarpiu

Mykolo Romerio universitete turto apyvartumas padidėjo 0,04 punktais 2019 metais lyginant su praėjusiais ir buvo didžiausias šiame universitete per visą nagrinėjamą laikotarpį, kai siekė 0,58 punkto. Tačiau 2020 metais rodiklis sumažėjo 0,16 punkto lyginant su praėjusiais. Tad, matome, kad viso analizuojamo laikotarpio metu viso turto apyvartumas buvo prastas Mykolo Romerio universitete.

Vilniaus universitete turto apyvartumas padidėjo tik 2019 metais 0,02 punkto ir, vėlgi, buvo didžiausias analizuojamo laikotarpio metu, kai jo dydis buvo 0,57 punkto. 2020 ir 2021 metais viso turto apyvartumo rodiklis mažėjo, atitinkamai, 0,03 ir 0,17 punkto. Viso turto apyvartumas išliko prastas Vilniaus universitete viso nagrinėjamo laikotarpio metu.

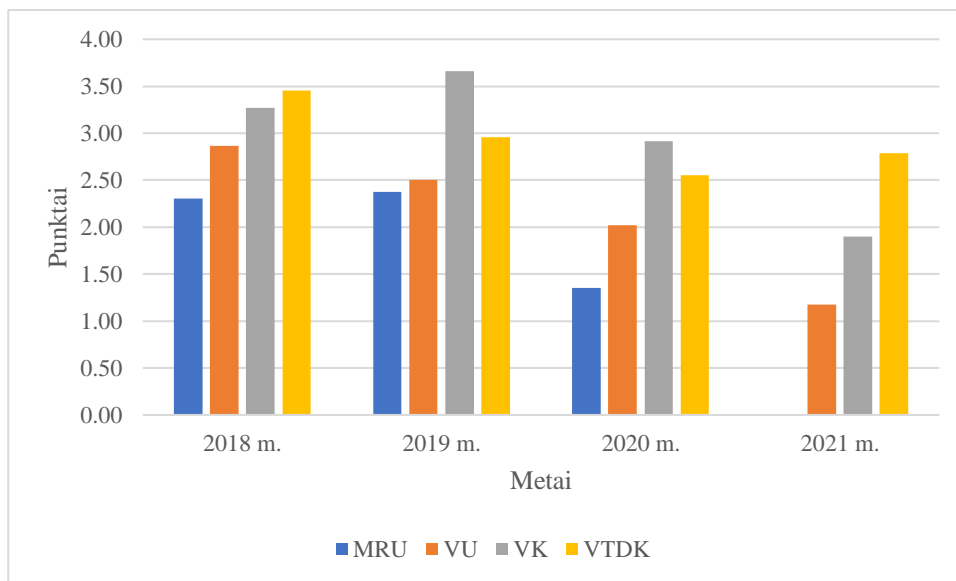
Vilniaus kolegijoje, kaip ir Vilniaus universitete, rodiklis didėjo 2019 metais, bet 2020 ir 2021 metais sumažėjo, atitinkamai, 0,03 ir 0,28 punkto. Didžiausias rodiklis buvo 2019 metais, kai siekė 1,04 punkto. Šiais bei 2020 metais, kai rodiklis siekė 1,02, turto apyvartumas buvo patenkinamas, kitais metais – prastas.

Tuo tarpu Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijoje turto apyvartumas mažėjo kiekvienais metais: 2019 metais lyginant su praėjusiais sumažėjo 0,05 punkto, 2020 metais – 0,09 ir 2021 metais – 0,02. Didžiausia rodiklio reikšmė buvusi 2018 metais siekė 0,48 punkto. Taigi, VTDK matome vis blogėjančią turto apyvartumo situaciją.

Iš turto apyvartumo diagramos taip pat matome, kad didžiausia rodiklio reikšmė per visą analizuojamą laikotarpį išliko Vilniaus kolegijoje, kai rodiklio dydis buvo 0,74-1,04 punkto, o mažiausia – Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijoje, kai rodiklis svyravo nuo 0,32 iki 0,48 punkto. Tik Vilniaus kolegijoje viso turto apyvartumas 2019-2020 metais buvo patenkinamas. Visose kitose įstaigose viso

analizuojamo laikotarpio eigoje turto apyvartumas buvo blogas, nes net vienam turto eurui neteko pilnas pardavimų euras. Turtas buvo naudojamas neefektyviai pardavimo pajamoms garantuoti. Norint pagerinti rodiklį, aukštosioms mokykloms reikia mažinti nenešantį naudos nelikvidų turta.

Taip pat galime išskaidyti viso turto apyvartumą į smulkesnes dalis. Trumpalaikio turto apyvartumas rodo, kaip efektyviai yra naudojamas turimas trumpalaikis turtas realizuojant įstaigos procesą ir kokia pardavimo pajamų apimtis tenka kiekvienam trumpalaikio turto eurui per vienerius metus. 28 paveiksle matome pavaizduotą trumpalaikio turto apyvartumo dinamiką 2018-2021 metais.

Šaltinis: parengta darbo autorės pagal Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos 2018-2021 m. finansinių ataskaitų duomenis

25 pav. Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino trumpalaikio turto apyvartumo dinamika 2018-2021 m. laikotarpiu

Mykolo Romerio universitete trumpalaikio turto apyvartumas padidėjo 2019 metais 0,07 punkto ir buvo didžiausias šiame universitete per analizuojamą laikotarpį, siekdamas 2,37 punktus ir trumpalaikio turto apyvartumas buvo geras. Tačiau 2020 metais šis rodiklis sumažėjo 1,02 punktu iki patenkinamo lygio.

Vilniaus universitete didžiausia trumpalaikio turto apyvartumo reikšmė buvo 2018 metais, kai jos dydis buvo 2,87 punktai. Nuo tada rodiklis mažėjo kiekvienais analizuojamais metais. 2019 metais sumažėjo 0,37 punkto, 2020 metais – 0,48, o 2021 metais – 0,85. Viso analizuojamo laikotarpio metu trumpalaikio turto apyvartumas Vilniaus universitete buvo geras, o 2021 metais nukrito iki patenkinamo lygio.

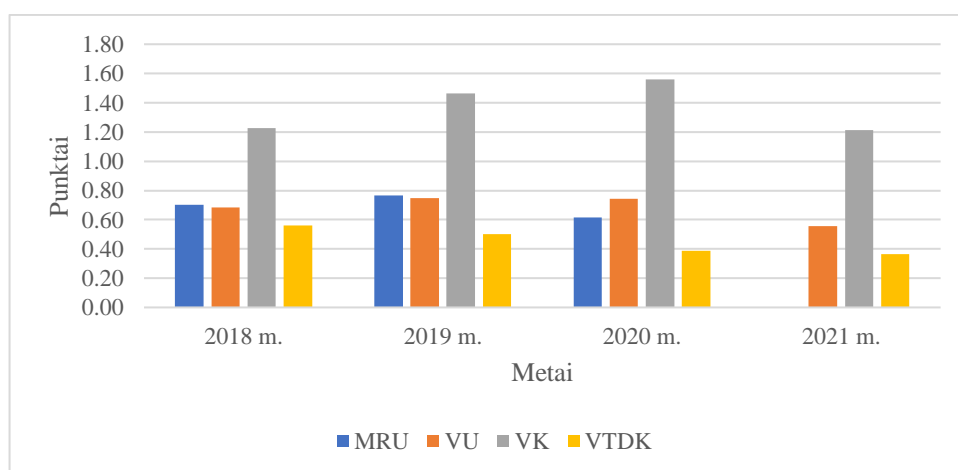
Vilniaus kolegijoje trumpalaikio turto apyvartumas didėjo tik 2019 metais lyginant su praėjusiais ir pasiekęs 3,66 punktus buvo didžiausias šioje mokslo įstaigoje nagrinėjamo laikotarpio metu. 2020 ir 2021 metais rodiklio dydis mažėjo, atitinkamai, 0,75 ir 1,01 punkto. Kaip ir Vilniaus universitete, VK

trumpalaikio turto apyvartumas buvo geras viso analizuojamo laikotarpio eigoje, tik 2021 metais tapo patenkinamas.

Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijoje stebime rodiklio mažėjimą 2019 ir 2020 metais, atitinkamai, 0,50 ir 0,40 punkto. Tuo tarpu, 2021 metais trumpalaikio turto apyvartumas padidėjo 0,23 punkto lyginant su praėjusiais metais. Didžiausia rodiklio reikšmė šioje kolegijoje buvo 2018 metais, kai buvo lygi 3,45 punktams. Nepaisant to, VTDK trumpalaikio turto apyvartumas išliko geras viso nagrinėjamo laikotarpio metu.

Lyginami aukštąsias mokyklas tarpusavyje, matome, kad Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijoje didžiausia rodiklio reikšmė buvo 2018 ir 2021 metais, kai buvo lygi, atitinkamai, 3,45 ir 2,79 punktams, o Vilniaus kolegijoje – 2019 ir 2020 metais, kai rodiklio dydis buvo, atitinkamai, 3,66 ir 2,91 punktai. Taigi, matome, kad trumpalaikis turtas padaro pilną apyvartą visose aukštosiose mokyklose analizuojamo laikotarpio eigoje ir yra naudojamas efektyviai. Prastesnius rezultatus galime pastebėti tik pandemijos metu – 2020-2021 metais.

Ilgalaikio turto apyvartumas nusako, kaip efektyviai yra panaudojamas turimas ilgalaikis turtas realizuojant įstaigos procesą ir kokia pardavimo pajamų apimtis tenka kiekvienam ilgalaikio turto eurui. Tam tikrais atvejais, kai apyvartinis turtas mažėja esant tokiam pačiam pardavimų lygiui, nebūtinai tai yra blogas reiškinys. Tai gali reikšti ir tai, kad didėja ilgalaikis turtas, o tai savaime – investicijos, kurios atsipirks ateityje (Galiniene, 2005). Tuo tarpu, ilgalaikio turto nuolatinis mažėjimas dėl nusidėvėjimo esant tokiai pačiai pardavimų apimčiai, gali reikšti tai, kad institucija dirba su tuo pačiu ilgalaikiu turto, jo neatnaujindama (Mackevičius, 2007). Pažvelgę į 29 paveikslą, galime matyti ilgalaikio turto apyvartumo dinamiką aukštosiose mokyklose analizuojamo laikotarpio metu.

Šaltinis: parengta darbo autorės pagal Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos 2018-2021 m. finansinių ataskaitų duomenis

29 pav. Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino ilgalaikio turto apyvartumo dinamika 2018-2021 m. laikotarpiu

Matome, kad Mykolo Romerio universitete rodiklio dydis kilo 2019 metais lyginant su praėjusiais ir pasiekęs 0,77 punkto buvo didžiausias šiame universitete nagrinėjamu laikotarpiu. 2020 metais rodiklis sumažėjo 0,15 punkto. Tad, viso analizuojamo laikotarpio eigoje Mykolo Romerio universitete ilgalaikio turto apyvartumas rodė prastus rezultatus.

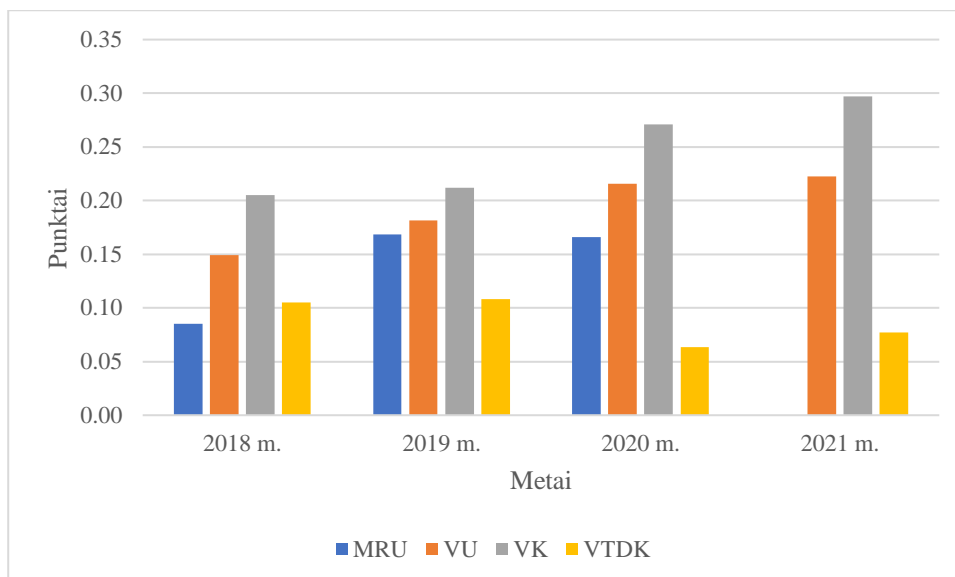
Vilniaus universitete ilgalaikio turto apyvartumas augo 0,06 punkto 2019 metais, o 2020 metais praktiškai nekito lyginant su praėjusiais. 2021 metais rodiklio reikšmė sumažėjo 0,19 punkto lyginant su 2020 metais. Taip pat matome, kad didžiausia rodiklio reikšmė buvo pasiekta 2019 metais, kai buvo lygi 0,75 punkto. Viso analizuojamo laikotarpio eigoje ilgalaikio turto apyvartumas Vilniaus universitete išliko blogas.

Vilniaus kolegijoje pastebime ilgalaikio turto apyvartumo didėjimą 2019 ir 2020 metais po, atitinkamai, 0,24 ir 0,10 punkto. 2020 metais kolegijoje buvo pasiekta didžiausia rodiklio reikšmė – 1,56 punkto. Tačiau 2021 metais rodiklis sumažėjo 0,35 punkto lyginant su praėjusiais metais. Vilniaus kolegijoje ilgalaikis turtas padaro pilną apyvartą ir rodiklis šioje kolegijoje yra patenkinamas.

Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijoje didžiausias ilgalaikio turto apyvartumas buvo 2018 metais, kai jo vertė siekė 0,56 punkto. Nuo tada rodiklis mažėjo kasmet nagrinėjamo laikotarpio eigoje. 2019 metais rodiklis sumažėjo 0,06 punkto, 2020 – 0,11, o 2021 – 0,03. Taigi VTDK rodiklio reikšmė yra prasta, ir kiekvienais metais vis blogėja.

Be to, matome, kad Vilniaus kolegijoje ilgalaikio turto rodiklis buvo aukščiausias tarp visų analizuojamų aukštųjų mokyklų per 2018-2021 metų laikotarpį, kai rodiklio dydis siekė nuo 1,21 iki 1,56 punkto. Vienintelėje Vilniaus kolegijoje ilgalaikis turtas padaro pilną apyvartą. Kitose aukštosiose mokyklose viso analizuojamo laikotarpio metu nei vienam ilgalaikio turto eurui netenka tiek pardavimų. Galime daryti išvadą, kad ilgalaikis turtas aukštųjų mokyklų veikloje yra naudojamas neefektyviai.

Apyvartinio kapitalo ir turto santykis lygina aukštosios mokyklos likvidų kapitalą ir turtą. Apyvartinis kapitalas yra likvidus turtas atėmus iš jo trumpalaikius įsipareigojimus. Kuo daugiau yra apyvartinio kapitalo, tuo lanksčiau įmanoma susidoroti su trumpalaikiais finansiniais sunkumais ir yra aukštesnis likvidumo lygis (Nasdaq OMX, 2010). Apskaičiuotas apyvartinio kapitalo ir turto santykis grafiškai yra pavaizduotas 30 paveiksle.

Šaltinis: parengta darbo autorės pagal Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos 2018-2021 m. finansinių ataskaitų duomenis

26 pav. Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino apyvartinio kapitalo ir turto santykio dinamika 2018-2021 m. laikotarpiu

Mykolo Romerio universitete matome, kad santykis praktiškai nekito 2019-2020 metais, tačiau nuo 2018 metų sumažėjo 0,08 punkto. Mažėjantis rodiklio dydis signalizuoja apie blogėjančią universiteto padėtį.

Vilniaus universitete rodiklis didėjo kiekvienais metais, tad jo didžiausia reikšmė 2021 metais buvo lygi 0,22 punkto. 2019 ir 2020 metais apyvartinio kapitalo ir turto santykis padidėjo po 0,03 punkto, o 2021 metais praktiškai nekito lyginant su praėjusiais metais. Taigi, Vilniaus universitete matome, kad rodiklis didėja, kas rodo gerėjančią jo būklę.

Vilniaus kolegijoje rodiklis didėjo kiekvienais metais lyginant su praėjusiais. 2019, 2020 ir 2021 metais apyvartinio kapitalo ir turto santykis didėjo, atitinkamai, 0,01, 0,06 ir 0,03. Didžiausias santykinis rodiklis buvo 2021 metais, kai jis siekė 0,30 punkto. Tad, ir Vilniaus kolegijoje matome, gerėjančią rodiklį analizuojamo laikotarpio metu.

Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijoje rodiklis 2019 metais praktiškai nekito lyginant su praėjusiais. 2021 metais apyvartinio kapitalo ir turto santykis didėjo 0,01 punkto. Tačiau 2020 metais sumažėjo lyginant su praėjusiu laikotarpiu. Didžiausia rodiklio reikšmė VTDK buvo 2018-2019 metais iki pandemijos, kai siekė 0,11 punkto. Taigi, šioje kolegijoje matome, rodiklio pablogėjimą Covid-19 pandemijos metu lyginant su laikotarpiu iki jos.

Lygindami aukštąsias mokyklas analizuojamu laikotarpiu matome, kad Vilniaus kolegijos apyvartinio kapitalo ir turto rodiklis buvo didžiausias viso analizuojamo laikotarpio metu, kai jo dydis

siekė nuo 0,20 iki 0,30 punkto. Matydami, tai galime teigti, kad Vilniaus kolegijoje yra daugiausiai apyvartinio kapitalo ir ji pasižymi aukščiausiu likvidumo lygiu.

Veiklos efektyvumo rodiklių analizė parodė, kad yra būtina naudoti turimus finansinius išteklius gerinant veiklos efektyvumą aukštosiose mokyklose. Visas turtas universitetuose ir kolegijose buvo naudojamas neefektyviai, o pandemijai prasidėjus, šis dar labiau sumažėjo. Geresnis apyvartumas yra matomas trumpalaikio turto kategorijoje, o ilgalaikis turtas iš visų analizuojamų aukštųjų mokyklų pilną apyvartą padaro tik Vilniaus kolegijoje. Tad kitose įstaigose pajamos yra generuojamos neefektyviai. Mažėjantis turto apyvartumas prasidėjus pandemijai signalizuoja apie tai, kad sveikatos krizės ir ateityje gali paveikti veiklos efektyvumą ir turimas turtas gali generuoti vis mažiau pajamų.

Apibendrinant empirinio tyrimo rezultatus, matome, kad mokymo veiklos perkėlimas į nuotolinę erdvę ir prasidėjusi sveikatos krizė turėjo skirtingą poveikį tirtoms aukštosioms mokykloms. Mykolo Romerio universitete, Vilniaus universitete, Vilniaus kolegijoje, Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijoje ilgalaikis ir trumpalaikis turtas analizuojamu laikotarpiu didėjo, o prasidėjusi pandemija šio augimo nesustabdė, tuo tarpu didžiausia turto dalis visose analizuojamose aukštosiose mokyklose teko ilgalaikiam turtui. Kalbant apie įsipareigojimus, nagrinėjamos aukštosiose mokyklose šie kito nevienodai iki pandemijos – MRU mažėjo, VU, VK ir VTDK didėjo, o prasidėjusi Covid-19 krizė įsipareigojimus visose aukštosiose mokyklose padidino – ypač trumpalaikius, kurie dominavo abejuose universitetuose ir abejuose kolegijose viso analizuojamo laikotarpio metu. Didžioji pasyvų dalis vis dėlto atiteko finansavimo sumoms ir nuosavam kapitalui, bet ne mokėtinoms sumoms. Grynasis pelnas kito taip pat nevienodai – MRU, VU ir VK augo iki 2018 metų, o vėliau MRU sumažėjo, ypač prasidėjus Covid-19 pandemijai, tuo tarpu VU ir VK sumažėjo 2019 metais, bet prasidėjus pandemijai pakilo. VTDK grynasis pelnas parodė dar kitokį rezultatą – 2018 metais grynasis pelnas kaip tik sumažėjo, o nuo 2019 metų ir pandemijos laikotarpiu pradėjo kilti. Santykinų finansinių rodiklių analizė parodė, kad MRU dirbo pelningai tik iki pandemijos pradžios, bet visu laikotarpiu pasižymėjo gerais mokumo rodikliais. VU ir VK dirbo pelningai prasidėjus pandemijai, bet visu laikotarpiu demonstravo gerus mokumo rodiklius. VTDK nedirbo pelningai nei iki pandemijos, nei jai prasidėjus, bet turėjo gerus mokumo rodiklius. Tačiau veiklos efektyvumas buvo žemas visose aukštosiose mokyklose visu analizuojamu laikotarpiu – iki pandemijos ir jai prasidėjus. Taigi, aukštosiose mokyklose augantis turtas yra naudojamas padengti turimiems įsipareigojimams, tačiau nuotolinis švietimas labiausiai veikia gaunamą pelną, darydamas įtaką tiek gaunamoms pajamoms, tiek patiriamoms sąnaudoms. Matome, kad šis poveikis yra nevienodas tarp skirtingų aukštųjų mokyklų.

IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS

1. Teoriškai pagrindus sąsajas tarp Covid-19 pandemijos ir aukštojo mokslo sistemoje sukeltų pokyčių, galima teigti, kad pasaulinę pandemiją sukėlęs SARS-CoV-2 virusas aukštąjį mokslą paveikė pirmiausiai dėl to, kad didžioji visuomenės veiklos dalis buvo paveikta fizinio kontakto ribojimo siekiant užkirsti kelią tolimesniam ligos plitimui ir perkeliant žmonių bendravimą į nuotolinę internetinę erdvę. Nustatyta, jog universitetai ir kolegijos priėmė sprendimus, ribodami fizinius žmonių kontaktus, studijų procesą organizuoti nuotoliniu būdu. Studijų proceso kokybei užtikrinti aukštosios mokyklos įgalino įvairius technologinius sprendimus – turinio skaitmeninimą, vaizdo konferencijas, virtualius kambarius. Šios technologijos, užklupus sveikatos krizei nebuvo tobulos, tad nuotolinis švietimas susidūrė su objektyviais ir subjektyviais proceso raiškos lauko nesklandumais, prieigos prie elektroninių prietaisų ir turimų įgūdžių naudotis technologijomis, grėsmėmis.
2. Atlikus mokslinės literatūros analizę atskleistas ekonomikos ir aukštojo mokslo ryšys, pagrindęs sąsajas tarp pandemijos ir jos poveikio aukštojo mokslo finansavimui. Paaiškėjo, kad aukštojo mokslo sistema teikia naudą tiek pačiam studentui, gaunančiam aukštąjį išsilavinimą ir profesinę kvalifikaciją, tiek visai visuomenei, gaunančiai viešąsias gėrybes ir išsilavinusią darbo jėgą, tiek valstybei, į kurios biudžetą yra mokami mokesčiai, atskaičiuoti nuo aukštą kvalifikaciją turinčių specialistų pajamų. Atliepiant Lietuvos profesijų klasifikatoriaus nuostatas, išryškėjo, kad Covid-19 krizės kontekste labai svarbus aukštųjų mokyklų vaidmuo tenka reikiamo kiekio ir aukštos kvalifikacijos gydytojų ir slaugytojų paruošimui bei moksliniams tyrimams, kuriais būtų siekiama suvaldyti iškilusią pandemiją tiek iš finansinės, tiek iš sveikatos perspektyvos.
3. Empiriškai patvirtinta, jog atlikus aukštųjų mokyklų horizontalią ir vertikalią turto analizę, galima teigti, kad MRU, VU, VK ir VTDK turtas per analizuojamus 2017-2020 metus vidutiniškai išaugo 17,85 proc. Visose aukštosiose mokyklose ilgalaikis turtas sudaro didžiąją dalį (vidutiniškai 78,21 proc.) viso turto, o jo struktūroje didžiąją dalį sudaro pastatai ir statiniai, kurių aukštosiose mokyklose per 2017-2020 metus vidutiniškai padaugėjo 0,05 proc. ir tai sudarė vidutiniškai 78,13 proc. viso ilgalaikio aukštųjų mokyklų turto 2020 metais. Tai rodo aukštųjų mokyklų veiklos plėtrą, pastatų atnaujinimo ir modernizavimo siekį. Išanalizavus MRU, VU, VK ir VTDK trumpalaikio turto dinamiką, pastebėta, kad ši balanso dalis turėjo tendenciją didėti iki 2020 metų visose analizuojamose aukštosiose mokyklose, išskyrus VTDK 2018 metais. 2020 metais per vienerius metus gautinos sumos sudarė vidutiniškai 15,52 proc. viso trumpalaikio turto. Tai rodo, kad įstaigų paslaugų gavėjai yra mokūs ir yra tinkama atsiskaitymų politikos kontrolė. Dėl paslaugų gavėjų įsipareigojimų vykdymo vidutiniškai 25,87 proc. padidėjo taip pat ir aukštųjų mokyklų turimų pinigų ir jų ekvivalentų sumos. Atlikta MRU, VU, VK ir VTDK

horizontalioji ir vertikalioji balanso analizė rodo, kad aukštosiose mokyklose dominuoja finansavimo sumos ir nuosavas kapitalas. Skolintas kapitalas 2017-2020 metais tesudaro vidutiniškai 7,92 proc. viso aukštųjų mokyklų nuosavo kapitalo, finansavimo ir skolintų sumų. Kaip ir turtas, įsipareigojimai turėjo tendenciją augti – vidutiniškai 15,39 proc. nuo 2017 iki 2020 metų visose analizuojamose mokyklose. Per vienerius metus mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai sudarė vidutiniškai 60,05 proc. visų MRU ir VU įsipareigojimų (VK ir VTDK ilgalaikių įsipareigojimų neturėjo), kas gali lemti silpną universitetų gebėjimą atsiskaityti laiku, o tai skatintų kreditorių nepasitikėjimą.

4. Atlikus lyginamųjų svorių skaičiavimus ir jų palyginimus, nustatyta, kad MRU, VU, VK ir VTDK analizuojamu laikotarpiu dirbo pakankamai neefektyviai, o prasidėjus Covid-19 pandemijai šis efektyvumas dar labiau sumažėjo. Trumpalaikis turtas aukštosiose mokyklose analizuojamu laikotarpiu padaro pilną apyvartą ir yra naudojamas pakankamai efektyviai, tik prasidėjus pandemijai efektyvumas sumažėjo. Ilgalaikis turtas nuo 2018 iki 2021 metų pilną apyvartą padaro tik VK, kitose aukštosiose mokyklose ilgalaikis turtas yra naudojamas neefektyviai, o prasidėjusi pandemija ilgalaikio turto apyvartumą sumažino visose įstaigose. Pelningumo rodikliai bendros tendencijos neparodė, tačiau bendrai žiūrint pelningumas nebuvo geras. MRU pelningumas prasidėjus pandemijai krito, VU ir VK – padidėjo, VTDK veikla buvo nuostolinga viso analizuojamo laikotarpio eigoje, o prasidėjusi pandemija rodiklius tik pablogino. Mokumo rodiklių analizė parodė, kad MRU, VU, VK ir VTDK geba tinkamai valdyti turimus įsipareigojimus, panaudoti trumpalaikį turtą atsiskaitant už turimas skolas, jas grąžinti per trumpą laikotarpį ir kreditoriams nekelti papildomų rizikų. Prasidėjusi pandemija aukštųjų mokyklų gebėjimo vykdyti turimus įsipareigojimus nepaveikė.

Siekiant gerinti universitetų ir kolegijų finansinę veiklą, prisitaikant prie galimų virusinių protrūkių ateityje, rekomenduojama:

- Siekiant sumažinti nuotolinių studijų procese išskylančias objektyvias ir subjektyvias grėsmes, būtina plėtoti bei papildomai investuoti į naujas technologijas, efektyvinti sąžiningumo užtikrinimą akademinį atsiskaitymų metu ir didinti dėstytojų ir studentų skaitmeninį raštingumą. Pelningumui didinti, reikalinga diegti naujoves, atnaujinti įrangą, naudojamą praktiniams užsiėmimas, taip didinant paslaugų konkurencingumą
- Siekiant padengti nenumatytus finansinius nuostolius, privalomai sudaryti rezervus, kurių neturėjo dvi tirtos aukštojo mokslo įstaigos – MRU ir VK.
- Siekiant padidinti pajamas, kurias generuoja bendrabučių nuoma, pandemijos metu vykdant nuotolinę veiklą, pasiūlyti naujas paskirtis, taip pat siekiant pagerinti tirtų aukštųjų mokyklų veiklos efektyvumą, rekomenduojama parduoti nenaudojamą, nereikalingą ir pasenusį turtą.

LITERATŪROS SĄRAŠAS

1. Adkins, J., Kenkel, C. and Lim, C. L. (2005). *Deterrents to online academic dishonesty*. The Journal of Learning in Higher Education.
2. Al-Rabiaah, A., Temsah, M. H., Al-Eyadhy, A. A., Hasan, G. M., Al-Zamil, F., Al-Subaie, S., Alsohime, F., Jamal, A., Alhaboob, A. Al-Saadi, B. and Somily, A. M. (2020). *Middle East Respiratory Syndrome-Corona Virus (MERS-CoV) associated stress among medical students at a university teaching hospital in Saudi Arabia*. J Infect Public Health. 2020 May;13(5):687-691
3. Al-Samarrai, S., Gangwar, M., Gala, P., Arias, O. and Saavedra, J. (2020). *The Impact of the Covid-19 Pandemic on Education Financing*. World Bank Group Education.
4. Alruwais, N., Wills, G. and Wald, M. (2018). *Advantages and challenges of using eAssessment*. Int J Inf Educ Technol
5. Anciūtė, A. ir Misiūnas, A. (2006). *Lietuvos pramonės finansiniai rodikliai ir efektyvumas*. Vilniaus universitetas. Ekonomika ir vadyba: aktualijos ir persepektyvos. 2 (7). ISSN: 1648-9098
6. Beiter, R., Nash, R., McCrady, M., Rhoades, D., Linscomb, M., Clarahan, M., and Sammut, S. (2015). *The prevalence and correlates of depression, anxiety, and stress in a sample of college students*. Journal of Affective Disorders, 173, 90-96. doi:10.1016/j.jad.2014.10.054
7. Bilevičienė, T. ir Jonušauskas S. (2011). *Statistinių metodų taikymas rinkos tyrimuose*. Vilnius, Mykolo Romerio Universitetas
8. Birnbaum, R. (2001). *Management fads in higher education: Where they come from, what they do, why they fail*. San Francisco. CA: Jossey-Bass.
9. Blankenberger, B. and Williams, A. (2020). *COVID and the impact on higher education: The essential role of integrity and accountability*. Administrative Theory & Praxis. Vol. 42, No. 3, 404-423. Routledge Taylor & Francis Group.
10. Brown, R. ir Carasso, H. (2013). *Everything for Sale: The Marketization of UK Higher Education*. Routledge.
11. Bucharest Communiqué (2012). *Making the Most of Our Potential: Consolidating the European Higher Education Area*.
12. Carrizo, J. G., Golebiowski, D., Panchal, M. D. R., Jurado, M. R. R. and Andres, F. S. (2020). *Covid-19 Impact on Higher Education*. Comparative Analysis of the European Member Universities
13. Christophersona, S., Gertler, M. and Gary, M. (2014). *Universities in crisis*. Cambridge Journal of Regions, Economy and Society 2014, 7, 209–215
14. Čiegis, R., Šimanskienė, L. ir Ramanauskas, J. (2022). *Nuotolinės studijos ar nuotolinės paskaitos? Paskaitos auditorijoje ar nuotolinės paskaitos?* Vilniaus universiteto Kauno

- fakultetas, Klaipėdos universitetas. Regional Formation and development Studies, no. 1 (36). ISSN 2029-9370
15. Dolton, P. (2020). *The Economics of the UK University System in the Time of COVID-19*. National Institute of Economics and Social Research.
 16. Dubey, A. D. and Tripathi, S. (2020). *Analysing the sentiments towards work-from-home experience during Covid-19 pandemic*. Journal of Innovation Management, 8 (1), 13–19.
 17. Friga, P. (2020). *Under Covid-19, University Budgets Like We've Never Seen Before*. The Chronicle of Higher Education
 18. Galinienė, B. (2005). *Turto ir verslo vertinimo sistema: monografija: formavimas ir plėtros koncepcija*. Vilniaus universiteto leidykla. ISBN: 9986196639
 19. Garcia Carrizo, J., Golebiowski, D., Devayani Ravindra Panchal, M., Reynoso Jurado, M. and Saavedra Reyes, A. F. (2020). *Covid-19 Impact on Higher Education*. Oxford, Reino Unido: The Europaeum
 20. Garcia-Penalvo, F. J., Corell, A., Abella-Garcia, V. and Grande, M. (2020). *Online Assessment in Higher Education in the Time of COVID-19*. Education in the Knowledge Society 21.
 21. Geiger, R. L. (2010). *Impact of the Financial Crisis on Higher Education in the United States*. International Higher Education, Economic Issues. No 59: Spring 2010
 22. Gewin, V. (2020). *Five tips for moving teaching online as COVID-19 takes hold*. Nature. ISSN 1476-4687
 23. Gudaitytė, D. (2002). *Aukštojo mokslo tapimo masiniu tyrimo metodologiniai aspektai (II): institucinė bei funkcijų įvairovė*. Kauno technologijos universitetas. ISSN 1392 – 0758. Socialiniai mokslai. 2002. Nr.1 (33)
 24. Gurukkal, R. (2020). *Will COVID 19 Turn Higher Education Into Another Mode?* Higher Education for the Future.
 25. Hurley, P. and Van Dyke, N.. 2020. *Australian Investment in Education: Higher Education*. Mitchell Institute, Melbourne
 26. Inside Higher Ed (2020). Coronavirus live updates archive from May 4 to May 10
 27. Johnstone, B. D., Arora, A. and Experton, W. (1998). *The Financing and Management of Higher Education: A Status Report on Worldwide Reforms*. World Bank. Human Development Network. Education Advisory Service
 28. Kačergienė, V. ir Martirosianienė L.. (2006). *Finansinės analizės reikšmė audito procese*. UAB „Verslo apskaitos praktika“, Lietuvos žemės ūkio universitetas. ISSN 2029-1175
 29. Kazlauskas, E., Geleželytė, O., Kunevičienė, I., Norkienė, I., Kvedaraitė, M. ir Daniūnaitė, I. (2021). *Psichosocialinio streso reakcijos į COVID-19 pandemiją ir tyrimais paremtos įveikos rekomendacijos*. Vilniaus universitetas, filosofijos fakultetas

30. Kraujutaitytė, L. (2002). *Aukštojo mokslo demokratiškumo pagrindai*. Monografija, Vilnius.
31. Kučaidze, N., Mačerinskienė, I. ir Davulis, G. (2020). *Aukštojo mokslo studijų finansavimo modelių ir jų įtakos studijų prieinamumui vertinimas Europos Sąjungos valstybėse*. Vilnius. Mykolo Romerio Universitetas. Socialiniai mokslai, Ekonomika (S 004)
32. Lee, Y. ir Choi, J. (2011). *A review of online course dropout research: Implications for practice and future research*. Educational Technology Research and Development, 59(5), 593–618
33. Leslie, L. ir Brinkman, P. (1993). *The Economic Value of Higher Education*. Greenwood Press.
34. Lietuvos Respublikos Seimo nutarimas „Dėl Valstybinių universitetų tinklo optimizavimo plano patvirtinimo“ (2017). 2017 m. birželio 29 d. Nr. XIII-533.
35. Lietuvos Respublikos ūkio ministro įsakymas „Dėl Lietuvos profesijų klasifikatoriaus LPK 2012 patvirtinimo“ (2010). 2010 m. gegužės 4 d. Nr. 535
36. Lileikienė, A. ir Garšvienė, L. (2007). *Lizingo bendrovės teikiamų paslaugų pelningumo įvertinimas*. Vadyba: mokslo tiriamieji darbai, 2007 Nr. 1 (10).
37. Mackevičius, J. (2006). *Finansinių santykinių rodiklių skaičiavimas ir grupavimas*. Ekonomika. Nr. 75.
38. Mackevičius, J. (2007). *Įmonių veiklos analizė: informacijos rinkimas, sisteminimas ir vertinimas: monografija*. Vilnius. TEV. ISBN : 978-9955-680-73-4
39. Mackevičius, J. ir Poškaitė, D. (1997). *Finansinės ataskaitos*. Vilnius: Katalikų pasaulis. ISBN 9986-04-081-7
40. Mackevičius, J. ir Poškaitė, D. (1998). *Finansinė analizė*. Vilnius. Katalikų pasaulis. ISBN 9986-04-082-5
41. Mackevičius, J. ir Poškaitė, D. (2003). *Finansinio svarto apskaičiavimas ir interpretavimas*. Ekonomika. ISSN: 1392-1258
42. Marinoni, G., van't Land, H. and Jensen, T. (2020). *The Impact of Covid-19 on Higher Education around the World*. International Association of Universities.
43. Muscatelli, A. (2020). *Research will be vital to Britain's recovery*. The Daily Telegraph.
44. National Center for Education Statistics (2013). https://nces.ed.gov/programs/digest/d13/tables/dt13_311.15.asp
45. National Center for Education Statistics (2018). https://nces.ed.gov/programs/digest/d18/tables/dt18_311.15.asp?current=yes
46. Oreopoulos, P., von Wachter, T. and Heisz, A. (2012). *The short and long term career effects of graduating in a recession*. American Economic Journal: Applied Economics.
47. Peeke, G. (1994). *Mission and Change*. London: SRHE
48. Poškaitė, D. ir Novikovas, M. (2006). *Pelningumo rodiklių naudojimas siekiant nustatyti sandorių tarp asocijuotų asmenų kainodarą*. Ekonomika, ISSN 1392–1258. 76

49. Pūraitė, A. (2011). *Aukštojo universitetinio mokslo valstybinis reguliavimas*. Vilnius. Mykolo Romerio Universitetas. Socialiniai mokslai, Teisė (01 S)
50. Raanan, Y. (2009). *Risk Management in Higher Education – Do We Need It?* Sinergie Journal, 78.
51. Ross, J. (2020). *Australian international education ‘a cheap fix’*. Times Higher Education.
52. Schapiro, M. (2020). *Financial implications of COVID-19*. Northwestern University.
53. Spurga, S. ir Žalėnienė I. (2021). *Universitetų institucinės autonomijos įgyvendinimo iššūkiai Lietuvoje*. Mykolo Romerio universitetas, Liber Amicorum Vytautui Sinkevičiui
54. Stange, K. M. (2013). *Differential Pricing in Undergraduate Education: Effects on Degree Production by Field*. NBER Working Paper No. 19183.
55. Thatcher, A., Zhang, M., Todoroski, H., Chau, A., Wang, J. and Liang, G. (2020). *Predicting the Impact of COVID-19 on Australian Universities*. Journal of Risk and Financial Management 2020, 13, 188
56. Tidikis, R. (2003). *Socialinių mokslų tyrimų metodologija*. Vilnius, Lietuvos Teisės Universitetas
57. Trow, M. (1996). *Continuities and change in American higher education*. In A. Burgen (Ed), *Goals and Purposes of Higher Education in the 21st Century*. London, Jessica Kingsley Publishers.
58. UNESCO (2022). *COVID-19 Impact on Education*. Prieiga per internetą: <https://en.unesco.org/covid19/educationresponse>
59. Valkauskas, R. ir Giriūnas, L. (2012). *Įmonės trumpalaikio turto naudojimo analizės metodologija*. Vilniaus universiteto Ekonomikos fakultetas. Tarptautinis verslas: inovacijos, psichologija, ekonomika, t. 3, Nr. 1 (4)
60. Vertybinių popierių birža Nasdaq OMX Vilnius (2010). *Įmonių finansinė analizė. Rodiklių skaičiavimo metodika*. Vilnius. ISBN 978-609-95195-0-0
61. Veugelers, R. (2011). *A Policy Agenda for Improving Access to Higher Education in the EU*. EENEE Analytical Report No. 9.
62. Willetts, D. (2017). *A University Education*. Oxford University Press.

Jodko A. (2022), *Covid-19 poveikio vertinimas aukštojo mokslo sistemai* (magistro baigiamasis darbas). Vilnius: Mykolo Romerio universitetas

ANOTACIJA

Magistro baigiamajame darbe išanalizuotas ir įvertintas Covid-19 pandemijos poveikis aukštosioms Lietuvos mokykloms, naudojantis viešai skelbiamomis finansinėmis ataskaitomis. Pirmajame skyriuje yra išnagrinėtos ir susistemintos teorinės sąsajos tarp Covid-19 krizės ir aukštojo mokslo, sąsaja tarp aukštojo mokslo ir šalies ekonomikos bei teoriniai ir praktiniai tyrimai, susiję su finansiniu Covid-19 poveikiu aukštojo mokslo įstaigoms. Antrajame darbo skyriuje atliktas tyrimo metodikos, kuria buvo naudojama tiriamojoje darbo dalyje, pagrindimas. Trečiojoje dalyje atlikta aukštųjų mokyklų finansinių ataskaitų horizontalioji ir vertikalioji analizė, apskaičiuoti santykiniai pelningumo, mokumo ir veiklos efektyvumo rodikliai. Gauti rodikliai lyginami su iki pandemijos buvusiais rezultatais ir tarp keturių aukštųjų mokyklų – Mykolo Romerio universiteto, Vilniaus universiteto, Vilniaus kolegijos ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos. Užsienio šalyse Covid-19 tyrimai aukštojo mokslo kontekste yra dažni, tačiau Lietuvoje ši tema nauja ir dar mažai tirta, tad tyrimo rezultatai apibūdina, kaip pasikeitė Lietuvos aukštųjų mokyklų finansiniai rezultatai prasidėjus pandemijai. Gauti duomenys taip pat yra geras pagrindas, kuriuo naudojantis galima pagerinti Lietuvos aukštųjų mokyklų rezultatus ateityje susidūrus su panašiomis sveikatos krizėmis ir fizinio kontakto ribojimais bei išvystyti perspektyvų veiklos plėtrai nuotoliniame švietime.

Pagrindiniai žodžiai: Covid-19, aukštasis mokslas Lietuvoje, finansinis pandemijos poveikis, finansinė analizė, finansiniai santykiniai rodikliai.

Jodko A. (2022), *Assessing the Impact of Covid-19 on the Higher Education System* (Master Thesis). Vilnius: Mykolas Romeris University

ANNOTATION

The Master's Thesis analyzes and evaluates the impact of the Covid-19 pandemic on Lithuanian higher education institutions using publicly available financial statements. The first chapter examines and systematizes the theoretical links between the Covid-19 crisis and higher education, the links between higher education and the country's economy, and practical researches related to the financial institutions of higher education during Covid-19. In the second chapter, the substantiation of the research methodology is performed, which was used in the research part. In the third part, the horizontal and vertical analysis of the financial statements of higher education institutions was performed, and the financial ratios of profitability, solvency and operational efficiency were calculated. The obtained indicators are compared with the results before the pandemic and between four higher education institutions – Mykolas Romeris University, Vilnius University, Vilnius College and Vilnius College of Technology and Design. In foreign countries, Covid-19 research in the context of higher education is common, but in Lithuania this topic is new and still little researched, therefore the results of the research describe how the financial results of Lithuanian higher education institutions changed after the start of the pandemic. The obtained data is also a good basis for improving the results of Lithuanian higher education institutions in the future in the face of similar health crises and restrictions on physical contact, and to see prospects for the development of activities in remote education.

Key words: Covid-19, Higher Education in Lithuania, Financial Impact of a Pandemic, Financial Analysis, Financial Ratios.

Jodko A. (2022), *Covid-19 poveikio vertinimas aukštojo mokslo sistemai* (magistro baigiamasis darbas). Vilnius: Mykolo Romerio universitetas

SANTRAUKA

Finansų valdymo magistro darbo tema yra aktuali, nes 2020 metais prasidėjusi Covid-19 pandemija paveikė daugelį žmonių gyvenimo sričių – sveikatą, verslą, švietimą ir kasdienybę. Pandemijos inicijuoti pokyčiai aukštojo mokslo sistemoje, siekiant suvaldyti krizę ir apsaugoti studentų bei dėstytojų sveikatą, sukėlė neapibrėžtumą dėl jų finansinės būklės. Moksliniai tyrimai šia tema yra vykdomi užsienio šalyse, tačiau Lietuvoje aukštojo mokslo institucijų finansinės padėties ištirtumo laipsnis dar nėra aukštas, tad iškilusi situacija yra nauja ir kelianti nežinią, todėl buvo iškelta problema – koks yra Covid-19 pandemijos poveikis aukštojo mokslo įstaigų finansiniams rezultatams ir veiklos tęstinumui Lietuvoje? Tyrimo objektas – aukštasis mokslas Covid-19 pandemijos metu. Šio tyrimo tikslas įvertinti Covid-19 pandemijos poveikį aukštojo mokslo veiklai ir finansinei aukštųjų mokyklų būklei. Taip pat buvo iškelti ir tyrimo uždaviniai: išanalizuoti teorines sąsajas tarp Covid-19 ir aukštojo švietimo sistemoje sukeltų pokyčių; įvertinus ekonomikos ir aukštojo mokslo ryšį, ištirti teorines sąsajas tarp pandemijos ir jos poveikio aukštojo mokslo finansavimui; atlikus horizontalią bei vertikalią finansinių ataskaitų analizę įvertinti veiklos rezultatus, tęstinumo galimybes pandemijos metu; apskaičiavus santykinius finansinius rodiklius įvertinti finansinę aukštųjų mokyklų būklę Covid-19 pandemijos metu bei veiklos tęstinumo galimybes ateityje. Tyrimo metodika: mokslinės literatūros analizė, horizontalioji ir vertikalioji finansinių ataskaitų analizė, santykinų finansinių pelningumo, mokumo ir veiklos efektyvumo rodiklių analizė, duomenų grupavimo, lyginimo, grafinio vizualizavimo ir apibendrinimo metodai.

Atlikta finansinė aukštųjų Lietuvos mokyklų analizė atskleidė, kad aukštųjų mokyklų turtas augo, o didžiąją jo dalį sudarė ilgalaikis turtas – daugiausiai, pastatai ir statiniai. Kaip ir turtas, augo ir aukštųjų mokyklų įsipareigojimų dydis, tuo tarpu didžiąją dalį įsipareigojimų sudarė trumpalaikės skolos. Tyrimo metu buvo pastebėta ir tai, kad skolintas kapitalas sudaro nedidelę nuosavo kapitalo, finansavimo ir skolintų sumų dalį aukštosiose mokyklose. Finansinių rodiklių analizės rezultatai parodė, kad aukštųjų mokyklų veikla buvo neefektyvi iki pandemijos, o jai prasidėjus – efektyvumas dar labiau sumažėjo. Ypač neefektyviai yra naudojamas ilgalaikis institucijų turtas. Pelningumo rodikliams prasidėjusi pandemija neturėjo tendencingos įtakos visose analizuotose aukštosiose mokyklose – vienos rezultatai pablogino, kitose pagerino. Teigiamą rezultatą parodė mokumo rodiklių analizė, leidusi pamatyti, kad aukštosios mokyklos ir iki pandemijos, ir jai prasidėjus, gebėjo tinkamai valdyti turimus įsipareigojimus ir laiku atsiskaityti su kreditoriais.

Magistro baigiamąjį darbą sudaro trys pagrindinės dalys – pirmajame pateikiamos teorinės sąsajos tarp Covid-19 krizės ir aukštojo mokslo, antrajame pagrindžiama tyrimo metodologija, bei

trečiajame pateikiama empirinio tyrimo dalis. Magistro baigiamojo darbo pabaigoje pateikiamos išvados apie universitetų ir kolegijų veiklą pandemijos metu bei rekomendacijos prisitaikant prie sveikatos krizių ateityje.

Jodko A. (2022), *Assessing the Impact of Covid-19 on the Higher Education System* (Master Thesis). Vilnius: Mykolas Romeris University

SUMMARY

The topic of the Master's Thesis in Financial Management is relevant, as the Covid-19 pandemic that started in 2020 affected many areas of people's lives – health, business, education and everyday life. In order to manage the crisis and protect the health of students and teachers pandemic-initiated changes in the higher education system have created uncertainty about the financial situation of higher education institutions. Research on this topic is carried out in foreign countries, but the degree of research of the financial situation of higher education system in Lithuania is not yet high. As the situation is new and unknown, the problem was raised – what is the impact of the Covid-19 pandemic on financial performance and continuity of higher education institutions in Lithuania? The object of research is higher education during the Covid-19 pandemic. The aim of this study was to assess the impact of the Covid-19 pandemic on higher education activities and the financial condition of higher education institutions. The research objectives were also raised: to analyze the theoretical links between Covid-19 and changes in the higher education system; to examine the theoretical links between the pandemic and its impact on higher education funding, taking into account the link between economics and higher education; to evaluate the results of operations and the possibilities of continuity during the pandemic after performing the horizontal and vertical analysis of the financial statements; to assess the financial condition of higher education institutions during the Covid-19 pandemic and the possibilities for future continuity after calculating the relative financial ratios. Research methodology: analysis of scientific literature, horizontal and vertical analysis of financial statements, analysis of relative financial profitability, solvency and operational efficiency ratios, data grouping, comparison, graphical visualization and generalization methods.

The financial analysis of Lithuanian higher education institutions revealed that the assets of higher education institutions were growing, and most of them were long-term assets – mostly buildings and structures. Like assets, the size of higher education liabilities grew, while short-term debt accounted for the bulk of liabilities. The study also noted that borrowed capital accounts for a small share of equity, funding and liabilities in higher education. The results of the analysis of financial ratios showed that the activities of higher education institutions were inefficient before the pandemic, and after the beginning of the pandemic, their efficiency decreased even more. The long-term use of long-term institutional assets is particularly inefficient. The onset of profitability ratios did not have a tendentious effect on the profitability ratios in all the analyzed higher education institutions – in some of them the results worsened, in others – improved. A positive result was shown by the analysis of solvency ratios, which

showed that higher education institutions were able to manage their liabilities properly and settle with creditors in a timely manner both before and after the pandemic.

The master's thesis consists of three main parts – the first presents the theoretical links between the Covid-19 crisis and higher education, the second substantiates the research methodology, and the third presents the part of empirical research. At the end of the master's thesis, conclusions are provided on the activities of universities and colleges during the pandemic and suggestions for adapting to future health crises.

PRIEDAI

MYKOLO ROMERIO UNIVERSITETO HORIZONTALIOJI TURTO ANALIZĖ

	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.	Pasikeitimai (+/-)			Pasikeitimai proc.		
	Eur	Eur	Eur	Eur	2017-2018 m.	2018-2019 m.	2019-2020 m.	2017-2018 m.	2018-2019 m.	2019-2020 m.
ILGALAIKIS TURTAS	22185774,31	21735640,69	21135850,23	21507369,97	-450133,62	-599790,46	371519,74	-2,03	-2,76	1,76
<i>Nematerialus turtas</i>	101159,83	75352,80	112687,71	195199,52	-25807,03	37334,91	82511,81	-25,51	49,55	73,22
<i>Materialus turtas</i>	22082308,32	21657981,73	21020856,36	21309864,29	-424326,59	-637125,37	289007,93	-1,92	-2,94	1,37
Pastatai ir statiniai	18656008,06	18384221,62	17933657,64	18916282,49	-271786,44	-450563,98	982624,85	-1,46	-2,45	5,48
Mašinos ir įrengimai	81879,37	49310,44	23016,45	17457,27	-32568,93	-26293,99	-5559,18	-39,78	-53,32	-24,15
Kilnojamosios kultūros vertybės	1448,10	1448,10	1448,10	1448,10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Baldai ir biuro įranga	206255,94	93499,52	132211,05	82625,79	-112756,42	38711,53	-49585,26	-54,67	41,40	-37,50
Nebaigta statyba	102044,43	326191,17	394822,10	8182,61	224146,74	68630,93	-386639,49	219,66	21,04	-97,93
Kitas materialus turtas	3034672,42	2803310,88	2535701,02	2283868,03	-231361,54	-267609,86	-251832,99	-7,62	-9,55	-9,93
<i>Finansinis turtas</i>	2306,16	2306,16	2306,16	2306,16	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
TRUMPALAIKIS TURTAS	4800168,58	6602620,10	6817245,38	9808035,22	1802451,52	214625,28	2990789,84	37,55	3,25	43,87
<i>Atsargos, išsankstiniai apmokėjimai ir nebaigtos vykdyti sutartys</i>	847006,29	797976,77	1188048,18	1061212,63	-49029,52	390071,41	-126835,55	-5,79	48,88	-10,68
<i>Atsargos</i>	492839,64	499069,61	453049,22	419301,73	6229,97	-46020,39	-33747,49	1,26	-9,22	-7,45
Žaliavos ir komplektavimo gaminiai	135331,02	143354,08	115627,83	114542,09	8023,06	-27726,25	-1085,74	5,93	-19,34	-0,94
Nebaigta gamyba	126664,83	125487,26	111885,69	112307,63	-1177,57	-13601,57	421,94	-0,93	-10,84	0,38
Pagaminta produkcija	230843,79	230228,27	225535,70	192452,01	-615,52	-4692,57	-33083,69	-0,27	-2,04	-14,67
Išsankstiniai apmokėjimai	354166,65	298907,16	734998,96	641910,90	-55259,49	436091,80	-93088,06	-15,60	145,90	-12,67
<i>Per vienerius metus gautinos sumos</i>	560772,14	952138,31	1087780,04	1203296,30	391366,17	135641,73	115516,26	69,79	14,25	10,62
Pirkėjų įsiskolinimas	209162,21	590128,49	289378,26	498216,06	380966,28	-300750,23	208837,80	182,14	-50,96	72,17
Kitos gautinos sumos	351609,93	362009,82	798401,78	705080,24	10399,89	436391,96	-93321,54	2,96	120,55	-11,69
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai</i>	3392390,15	4852505,02	4541417,16	7543526,29	1460114,87	-311087,86	3002109,13	43,04	-6,41	66,11
TURTAS IŠ VISO	26985942,89	28338260,79	27953095,61	31315405,19	1352317,90	-385165,18	3362309,58	5,01	-1,36	12,03

VILNIAUS UNIVERSITETO HORIZONTALIOJI TURTO ANALIZĖ

	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.	Pasikeitimai (+/-)			Pasikeitimai proc.		
	Eur	Eur	Eur	Eur	2017-2018 m.	2018-2019 m.	2019-2020 m.	2017-2018 m.	2018-2019 m.	2019-2020 m.
ILGALAIKIS TURTAS	20155514,78	168217803,17	167495011,11	183403444,70	-33337711,61	-722792,06	15908433,59	-16,54	-0,43	9,50
<i>Nematerialus turtas</i>	382987,18	287158,83	2545392,93	5657777,55	-95828,35	2258234,10	3112384,62	-25,02	786,41	122,28
<i>Materialus turtas</i>	200026291,55	164603831,69	164318142,73	175011930,05	-35422459,86	-285688,96	10693787,32	-17,71	-0,17	6,51
Žemė	4230,00	6650,00	7470,00	7590,00	2420,00	820,00	120,00	57,21	12,33	1,61
Pastatai ir statiniai	161198655,47	131209647,79	132113000,18	130240537,85	-29989007,68	903352,39	-1872462,33	-18,60	0,69	-1,42
Mašinos ir įrengimai	11661370,77	7366349,65	9339639,62	15833236,65	-4295021,12	1973289,97	6493597,03	-36,83	26,79	69,53
Transporto priemonės	237743,39	177704,40	125378,97	110568,28	-60038,99	-52325,43	-14810,69	-25,25	-29,45	-11,81
Kilnojamosios kultūros vertybės	3789480,52	3823184,82	3860484,13	3842884,14	33704,30	37299,31	-17599,99	0,89	0,98	-0,46
Baldai ir biuro įranga	8134861,88	6485859,71	5485390,63	10533444,48	-1649002,17	-1000469,08	5048053,85	-20,27	-15,43	92,03
Kitas materialus turtas	11136452,46	11277052,20	11319354,69	11342112,34	140599,74	42302,49	22757,65	1,26	0,38	0,20
Nebaigta statyba ir išankstiniai mokėjimai	3863497,06	4257383,12	2067424,51	3102556,31	393886,06	-2189958,61	1035131,80	10,20	-51,44	50,07
<i>Finansinis turtas</i>	913381,11	858359,68	393094,26	2494710,08	-55021,43	-465265,42	2101615,82	-6,02	-54,20	534,63
TRUMPALAIKIS TURTAS	24045533,53	40043633,36	49982335,06	67452352,86	15998099,83	9938701,70	17470017,80	66,53	24,82	34,95
<i>Atsargos, išankstiniai apmokėjimai ir nebaigtos vykdyti sutartys</i>	3712407,45	3660472,42	3972128,64	5439227,10	-51935,03	311656,22	1467098,46	-1,40	8,51	36,93
<i>Atsargos</i>	2622386,88	2523686,83	2621212,26	3818089,38	-98700,05	97525,43	1196877,12	-3,76	3,86	45,66
Žaliavos ir komplektavimo gaminiai	2241918,43	2191098,39	2393961,00	3560540,09	-50820,04	202862,61	1166579,09	-2,27	9,26	48,73
Nebaigta gamyba	210729,95	203993,73	108770,39	119209,55	-6736,22	-95223,34	10439,16	-3,20	-46,68	9,60
Pagaminta produkcija	169731,54	128594,71	118480,58	138339,74	-41136,83	-10114,13	19859,16	-24,24	-7,87	16,76
Pirktos prekės skirtos perparduoti	6,96	0,00	0,29	0,00	-6,96	0,29	-0,29	-100,00	#DIV/0!	-100,00
Išankstiniai apmokėjimai	1090020,57	1136785,59	1350916,38	1621137,72	46765,02	214130,79	270221,34	4,29	18,84	20,00
<i>Per vienerius metus gautinos sumos</i>	1953541,47	6024250,23	5614051,80	9730887,08	4070708,76	-410198,43	4116835,28	208,38	-6,81	73,33
Pirkėjų įsiskolinimas	1378539,39	1432758,39	998149,77	1396264,34	54219,00	-434608,62	398114,57	3,93	-30,33	39,89
Kitos gautinos sumos	575002,08	4591491,84	4615902,03	8334622,74	4016489,76	24410,19	3718720,71	698,52	0,53	80,56
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai</i>	18379584,61	30358910,71	40396154,62	52282238,68	11979326,10	10037243,91	11886084,06	65,18	33,06	29,42
TURTAS IŠ VISO	225601048,31	208261436,53	217477346,17	250855797,56	-17339611,78	9215909,64	33378451,39	-7,69	4,43	15,35

VILNIAUS KOLEGIJOS HORIZONTALIOJI TURTO ANALIZĖ

	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.	Pasikeitimai (+/-)			Pasikeitimai proc.		
	Eur	Eur	Eur	Eur	2017-2018 m.	2018-2019 m.	2019-2020 m.	2017-2018 m.	2018-2019 m.	2019-2020 m.
ILGALAIKIS TURTAS	9550126,94	11341811,92	10793048,83	10837374,78	1791684,98	-548763,09	44325,95	18,76	-4,84	0,41
<i>Nematerialus turtas</i>	86273,58	22017,74	3062,40	2708,66	-64255,84	-18955,34	-353,74	-74,48	-86,09	-11,55
<i>Materialus turtas</i>	9442803,15	11296725,70	10772306,74	10816835,20	1853922,55	-524418,96	44528,46	19,63	-4,64	0,41
Pastatai ir statiniai	7578170,08	9393011,51	8849595,86	8277138,53	1814841,43	-543415,65	-572457,33	23,95	-5,79	-6,47
Mašinos ir įrengimai	425164,15	396774,75	424715,46	758486,21	-28389,40	27940,71	333770,75	-6,68	7,04	78,59
Transporto priemonės	2678,54	25841,13	19623,09	12432,29	23162,59	-6218,04	-7190,80	864,75	-24,06	-36,64
Baldai ir biuro įranga	131749,89	144905,62	112218,47	339100,07	13155,73	-32687,15	226881,60	9,99	-22,56	202,18
Nebaigta statyba	14654,00	0,00	0,00	0,00	-14654,00	0,00	0,00	-100,00	#DIV/0!	#DIV/0!
Kitas materialus turtas	1290386,49	1336192,69	1366153,86	1429678,10	45806,20	29961,17	63524,24	3,55	2,24	4,65
<i>Finansinis turtas</i>	20702,98	22721,25	17332,46	17830,92	2018,27	-5388,79	498,46	9,75	-23,72	2,88
<i>Kitas ilgalaikis turtas</i>	347,23	347,23	347,23	0,00	0,00	0,00	-347,23	0,00	0,00	-100,00
TRUMPALAIKIS TURTAS	3125689,07	4251195,89	4307896,31	5810438,76	1125506,82	56700,42	1502542,45	36,01	1,33	34,88
<i>Atsargos, išsankstiniai apmokėjimai ir nebaigtos vykdyti sutartys</i>	170313,07	335947,09	329524,00	293358,32	165634,02	-6423,09	-36165,68	97,25	-1,91	-10,98
<i>Atsargos</i>	56723,44	24893,58	17706,26	15140,54	-31829,86	-7187,32	-2565,72	-56,11	-28,87	-14,49
Žaliavos ir komplektavimo gaminiai	54304,45	23431,60	17155,25	13723,17	-30872,85	-6276,35	-3432,08	-56,85	-26,79	-20,01
Pagaminta produkcija	2418,99	1461,98	551,01	495,08	-957,01	-910,97	-55,93	-39,56	-62,31	-10,15
Pirktos prekės, skirtos perparduoti	0,00	0,00	0,00	922,29	0,00	0,00	922,29	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!
Išsankstiniai apmokėjimai	113589,63	311053,51	311817,74	278217,78	197463,88	764,23	-33599,96	173,84	0,25	-10,78
<i>Per vienerius metus gautinos sumos</i>	847895,03	821690,25	796734,62	1130537,57	-26204,78	-24955,63	333802,95	-3,09	-3,04	41,90
Pirkėjų įsiskolinimas	110438,00	90152,19	99073,75	156700,66	-20285,81	8921,56	57626,91	-18,37	9,90	58,17
Kitos gautinos sumos	737457,03	731538,06	697660,87	973836,91	-5918,97	-33877,19	276176,04	-0,80	-4,63	39,59
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai</i>	2107480,97	3093558,55	3181637,69	4386542,87	986077,58	88079,14	1204905,18	46,79	2,85	37,87
TURTAS IŠ VISO	12675816,01	15593007,81	15100945,14	16647813,54	2917191,80	-492062,67	1546868,40	23,01	-3,16	10,24

VILNIAUS TECHNOLOGIJŲ IR DIZAINO KOLEGIJOS HORIZONTALIOJI TURTO ANALIZĖ

	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.	Pasikeitimai (+/-)			Pasikeitimai proc.		
	Eur	Eur	Eur	Eur	2017-2018 m.	2018-2019 m.	2019-2020 m.	2017-2018 m.	2018-2019 m.	2019-2020 m.
ILGALAIKIS TURTAS	13066616,76	12924372,34	12406934,55	15070697,67	-142244,42	-517437,79	2663763,12	-1,09	-4,00	21,47
<i>Nematerialus turtas</i>	34365,48	22590,53	71763,23	53845,09	-11774,95	49172,70	-17918,14	-34,26	217,67	-24,97
<i>Materialus turtas</i>	13032251,28	12901781,81	12335171,32	15016852,58	-130469,47	-566610,49	2681681,26	-1,00	-4,39	21,74
Pastatai ir statiniai	10693828,25	10706175,81	10254360,43	11632463,66	12347,56	-451815,38	1378103,23	0,12	-4,22	13,44
Mašinos ir įrenginiai	1002658,71	869369,23	768804,47	2009239,60	-133289,48	-100564,76	1240435,13	-13,29	-11,57	161,35
Transporto priemonės	29419,20	23027,40	16635,60	10243,80	-6391,80	-6391,80	-6391,80	-21,73	-27,76	-38,42
Baldai ir biuro įranga	315938,29	294717,38	271873,90	256489,71	-21220,91	-22843,48	-15384,19	-6,72	-7,75	-5,66
Kitas materialus turtas	990406,83	1008491,99	1023496,92	1108415,81	18085,16	15004,93	84918,89	1,83	1,49	8,30
TRUMPALAIKIS TURTAS	2320829,06	2091015,92	2113326,49	2292907,49	-229813,14	22310,57	179581,00	-9,90	1,07	8,50
<i>Atsargos, išsankstiniai apmokėjimai ir nebaigtos vykdyti sutartys</i>	74346,86	48405,59	53256,62	44025,36	-25941,27	4851,03	-9231,26	-34,89	10,02	-17,33
<i>Atsargos</i>	30980,45	18765,50	17128,41	15389,66	-12214,95	-1637,09	-1738,75	-39,43	-8,72	-10,15
Žaliavos ir komplektavimo gaminiai	30980,45	18748,08	17128,41	15389,66	-12232,37	-1619,67	-1738,75	-39,48	-8,64	-10,15
Pagaminta produkcija	0,00	17,42	0,00	0,00	17,42	-17,42	0,00	#DIV/0!	-100,00	#DIV/0!
Išsankstiniai apmokėjimai	43366,41	29640,09	36128,21	28635,70	-13726,32	6488,12	-7492,51	-31,65	21,89	-20,74
<i>Per vienerius metus gautinos sumos</i>	201155,44	224348,46	250382,83	364460,35	23193,02	26034,37	114077,52	11,53	11,60	45,56
Pirkėjų įsiskolinimas	5597,68	5535,61	12207,30	2272,92	-62,07	6671,69	-9934,38	-1,11	120,52	-81,38
Kitos gautinos sumos	195557,76	218812,85	238175,53	362187,43	23255,09	19362,68	124011,90	11,89	8,85	52,07
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai</i>	2045326,76	1818261,87	1809687,04	1884421,78	-227064,89	-8574,83	74734,74	-11,10	-0,47	4,13
TURTAS IŠ VISO	15387445,82	15015388,26	14520261,04	17363605,16	-372057,56	-495127,22	2843344,12	-2,42	-3,30	19,58

MYKOLO ROMERIO UNIVERSITETO HORIZONTALIOJI KAPITALO ANALIZĖ

	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.	Pasikeitimai (+/-)			Pasikeitimai proc.		
	Eur	Eur	Eur	Eur	2017-2018 m.	2018-2019 m.	2019-2020 m.	2017-2018 m.	2018-2019 m.	2019-2020 m.
NUOSAVAS KAPITALAS	1181734,20	3890802,70	5823097,56	5453422,31	2709068,50	1932294,86	-369675,25	229,25	49,66	-6,35
<i>Kapitalas</i>	1570689,51	1570689,51	1570689,51	1570689,51	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Istatinis kapitalas	1568415,21	1568415,21	1568415,21	1568415,21	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nuosavybės metodo įtaka	2274,30	2274,30	2274,30	2274,30	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Nepaskirstytas pelnas (nuostoliai)</i>	-388955,31	2320113,19	4252408,05	3882732,80	2709068,50	1932294,86	-369675,25	-696,50	83,28	-8,69

VILNIAUS UNIVERSITETO HORIZONTALIOJI KAPITALO ANALIZĖ

	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.	Pasikeitimai (+/-)			Pasikeitimai proc.		
	Eur	Eur	Eur	Eur	2017-2018 m.	2018-2019 m.	2019-2020 m.	2017-2018 m.	2018-2019 m.	2019-2020 m.
NUOSAVAS KAPITALAS	52379388,39	65071382,65	69150717,78	78405771,06	12691994,26	4079335,13	9255053,28	24,23	6,27	13,38
<i>Kapitalas</i>	42317100,68	52887079,25	50739857,01	52841563,03	10569978,57	-2147222,24	2101706,02	24,98	-4,06	4,14
Istatinis kapitalas	39866294,10	50491294,10	50491294,10	52602494,10	10625000,00	0,00	2111200,00	26,65	0,00	4,18
Nuosavybės metodo įtaka	2450806,58	2395785,15	248562,91	239068,93	-55021,43	-2147222,24	-9493,98	-2,25	-89,62	-3,82
<i>Rezervai</i>	24749080,70	24819608,07	24966228,07	25127856,70	70527,37	146620,00	161628,63	0,28	0,59	0,65
<i>Nepaskirstytas pelnas (nuostoliai)</i>	-14686792,99	-12635304,67	-6555367,30	436351,33	2051488,32	6079937,37	6991718,63	-13,97	-48,12	106,66

VILNIAUS KOLEGIJOS HORIZONTALIOJI KAPITALO ANALIZĖ

	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.	Pasikeitimai (+/-)			Pasikeitimai proc.		
	Eur	Eur	Eur	Eur	2017-2018 m.	2018-2019 m.	2019-2020 m.	2017-2018 m.	2018-2019 m.	2019-2020 m.
NUOSAVAS KAPITALAS	3104186,00	3863281,35	3729467,07	4680830,35	759095,35	-133814,28	951363,28	24,45	-3,46	25,51
<i>Kapitalas</i>	2653275,85	2655294,12	2650405,33	2650903,79	2018,27	-4888,79	498,46	0,08	-0,18	0,02
Istatinis kapitalas	2633101,83	2633101,83	2633101,83	2633101,83	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nuosavybės metodo įtaka	20174,02	22192,29	17303,50	17801,96	2018,27	-4888,79	498,46	10,00	-22,03	2,88
<i>Nepaskirstytas pelnas (nuostoliai)</i>	450910,15	1207987,23	1079061,74	2029926,56	757077,08	-128925,49	950864,82	167,90	-10,67	88,12

VILNIAUS TECHNOLOGIJŲ IR DIZAINO KOLEGIJOS HORIZONTALIOJI KAPITALO ANALIZĖ

	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.	Pasikeitimai (+/-)			Pasikeitimai proc.		
	Eur	Eur	Eur	Eur	2017-2018 m.	2018-2019 m.	2019-2020 m.	2017-2018 m.	2018-2019 m.	2019-2020 m.
NUOSAVAS KAPITALAS	9773376,62	9280402,89	8963532,49	9970815,10	-492973,73	-316870,40	1007282,61	-5,04	-3,41	11,24
<i>Kapitalas</i>	3198944,62	3198944,62	3198944,62	4385053,03	0,00	0,00	1186108,41	0,00	0,00	37,08
Istatinis kapitalas	3198944,62	3198944,62	3198944,62	4385053,03	0,00	0,00	1186108,41	0,00	0,00	37,08
<i>Rezervai</i>	5814928,55	5814928,55	5814928,55	5814928,55	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Nepaskirstytas pelnas (nuostoliai)</i>	759503,45	266529,72	-50340,68	-229166,48	-492973,73	-316870,40	-178825,80	-64,91	-118,89	-355,23

MYKOLO ROMERIO UNIVERSITETO HORIZONTALIOJI ĮSIPAREIGOJIMŲ ANALIZĖ

	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.	Pasikeitimai (+/-)			Pasikeitimai proc.		
	Eur	Eur	Eur	Eur	2017-2018 m.	2018-2019 m.	2019-2020 m.	2017-2018 m.	2018-2019 m.	2019-2020 m.
MOKĖTINOS SUMOS IR ĮSIPAREIGOJIMAI	4602117,40	3993844,71	3605993,25	3661377,15	-608272,69	-387851,46	55383,90	-13,22	-9,71	1,54
<i>Po vienerių metų mokėtinų sumos ir ilgalaikiai įsipareigojimai</i>	2216452,57	2093866,84	1976958,72	1856317,23	-122585,73	-116908,12	-120641,49	-5,53	-5,58	-6,10
<i>Finansinės skolos</i>	2207497,72	2093866,84	1976958,72	1856317,23	-113630,88	-116908,12	-120641,49	-5,15	-5,58	-6,10
<i>Kitos mokėtinų sumos ir ilgalaikiai įsipareigojimai</i>	8954,85	0,00	0,00	0,00	-8954,85	0,00	0,00	-100,00	#DIV/0!	#DIV/0!
<i>Per vienerius metus mokėtinų sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai</i>	2385664,83	1899977,87	1629034,53	1805059,92	-485686,96	-270943,34	176025,39	-20,36	-14,26	10,81
Ilgalaikių skolų einamųjų metų dalis	110277,34	113630,88	116908,12	120641,49	3353,54	3277,24	3733,37	3,04	2,88	3,19
Skolos tiekėjams	8622,76	86045,26	60354,63	128617,21	77422,50	-25690,63	68262,58	897,89	-29,86	113,10
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	2162,91	0,00	0,00	1916,88	-2162,91	0,00	1916,88	-100,00	#DIV/0!	#DIV/0!
Kitos mokėtinų sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	2264601,82	1700301,73	1451771,78	1553884,34	-564300,09	-248529,95	102112,56	-24,92	-14,62	7,03

VILNIAUS UNIVERSITETO HORIZONTALIOJI ĮSIPAREIGOJIMŲ ANALIZĖ

	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.	Pasikeitimai (+/-)			Pasikeitimai proc.		
	Eur	Eur	Eur	Eur	2017-2018 m.	2018-2019 m.	2019-2020 m.	2017-2018 m.	2018-2019 m.	2019-2020 m.
MOKĖTINOS SUMOS IR ĮSIPAREIGOJIMAI	10491746,91	12816181,04	14072042,72	16655955,42	2324434,13	1255861,68	2583912,70	22,15	9,80	18,36
<i>Po vienerių metų mokėtinų sumų ir ilgalaikiai įsipareigojimai</i>	4041074,40	3812912,71	3566750,92	3314328,75	-228161,69	-246161,79	-252422,17	-5,65	-6,46	-7,08
<i>Finansinės skolos</i>	4041074,40	3812912,71	3566750,92	3314328,75	-228161,69	-246161,79	-252422,17	-5,65	-6,46	-7,08
<i>Per vienerius metus mokėtinų sumų ir trumpalaikiai įsipareigojimai</i>	6450672,51	9003268,33	10505291,80	13341626,67	2552595,82	1502023,47	2836334,87	39,57	16,68	27,00
Ilgalaikių skolų einamųjų metų dalis	247527,67	240658,28	246161,79	252422,17	-6869,39	5503,51	6260,38	-2,78	2,29	2,54
Finansinės skolos	417089,00	452826,11	514097,98	517858,40	35737,11	61271,87	3760,42	8,57	13,53	0,73
Skolos tiekėjams	577875,86	802531,17	1305832,70	1609571,89	224655,31	503301,53	303739,19	38,88	62,71	23,26
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	23700,17	13880,24	22826,42	35111,16	-9819,93	8946,18	12284,74	-41,43	64,45	53,82
Sukauptos mokėtinų sumos	2704835,85	5033293,56	5748265,79	6678767,11	2328457,71	714972,23	930501,32	86,08	14,20	16,19
Kitos mokėtinų sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	2479643,96	2460078,97	2668107,12	4247895,94	-19564,99	208028,15	1579788,82	-0,79	8,46	59,21

VILNIAUS KOLEGIJOS HORIZONTALIOJI ĮSIPAREIGOJIMŲ ANALIZĖ

	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.	Pasikeitimai (+/-)			Pasikeitimai proc.		
	Eur	Eur	Eur	Eur	2017-2018 m.	2018-2019 m.	2019-2020 m.	2017-2018 m.	2018-2019 m.	2019-2020 m.
MOKĖTINOS SUMOS IR ĮSIPAREIGOJIMAI	1035248,34	1055441,84	1109355,68	1294370,90	20193,50	53913,84	185015,22	1,95	5,11	16,68
<i>Per vienerius metus mokėtinų sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai</i>	1035248,34	1055441,84	1109355,68	1294370,90	20193,50	53913,84	185015,22	1,95	5,11	16,68
Skolos tiekėjams	44441,42	34914,15	32133,53	45687,94	-9527,27	-2780,62	13554,41	-21,44	-7,96	42,18
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	5,22	563,92	234,42	440,57	558,70	-329,50	206,15	10703,07	-58,43	87,94
Sukauptos mokėtinų sumos	708972,20	687328,05	728549,34	875211,22	-21644,15	41221,29	146661,88	-3,05	6,00	20,13
Kitos mokėtinų sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	281829,50	332635,72	348438,39	373031,17	50806,22	15802,67	24592,78	18,03	4,75	7,06

VILNIAUS TECHNOLOGIJŲ IR DIZAINO KOLEGIJOS HORIZONTALIOJI ĮSIPAREIGOJIMŲ ANALIZĖ

	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.	Pasikeitimai (+/-)			Pasikeitimai proc.		
	Eur	Eur	Eur	Eur	2017-2018 m.	2018-2019 m.	2019-2020 m.	2017-2018 m.	2018-2019 m.	2019-2020 m.
MOKĖTINOS SUMOS IR ĮSIPAREIGOJIMAI	478753,41	512654,80	541155,31	1186870,04	33901,39	28500,51	645714,73	7,08	5,56	119,32
<i>Per vienerius metus mokėtinų sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai</i>	478753,41	512654,80	541155,31	1186870,04	33901,39	28500,51	645714,73	7,08	5,56	119,32
Skolos tiekėjams	12690,53	20832,25	42766,21	534411,03	8141,72	21933,96	491644,82	64,16	105,29	1149,61
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	0,00	0,00	65,10	0,00	0,00	65,10	-65,10	#DIV/0!	#DIV/0!	-100,00
Sukauptos mokėtinų sumos	245746,90	270365,78	274679,68	411088,85	24618,88	4313,90	136409,17	10,02	1,60	49,66
Kitos mokėtinų sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	220315,98	221456,77	223644,32	241370,16	1140,79	2187,55	17725,84	0,52	0,99	7,93

MYKOLO ROMERIO UNIVERSITETO VERTIKALIOJI TURTO ANALIZĖ

	2017 m.		2018 m.		2017-2018 m.	2019 m.		2018-2019 m.	2020 m.		2019-2020 m.
	Eur	proc.	Eur	proc.		Eur	proc.		Eur	proc.	
ILGALAIKIS TURTAS	22185774,31	82,21	21735640,69	76,70	-5,51	21135850,23	75,61	-1,09	21507369,97	68,68	-6,93
<i>Nematerialus turtas</i>	101159,83	0,37	75352,80	0,27	-0,11	112687,71	0,40	0,14	195199,52	0,62	0,22
<i>Materialus turtas</i>	22082308,32	81,83	21657981,73	76,43	-5,40	21020856,36	75,20	-1,23	21309864,29	68,05	-7,15
Pastatai ir statiniai	18656008,06	69,13	18384221,62	64,87	-4,26	17933657,64	64,16	-0,72	18916282,49	60,41	-3,75
Mašinos ir įrengimai	81879,37	0,30	49310,44	0,17	-0,13	23016,45	0,08	-0,09	17457,27	0,06	-0,03
Kilnojamosios kultūros vertybės	1448,10	0,01	1448,10	0,01	0,00	1448,10	0,01	0,00	1448,10	0,00	0,00
Baldai ir biuro įranga	206255,94	0,76	93499,52	0,33	-0,43	132211,05	0,47	0,14	82625,79	0,26	-0,21
Nebaigta statyba	102044,43	0,38	326191,17	1,15	0,77	394822,10	1,41	0,26	8182,61	0,03	-1,39
Kitas materialus turtas	3034672,42	11,25	2803310,88	9,89	-1,35	2535701,02	9,07	-0,82	2283868,03	7,29	-1,78
<i>Finansinis turtas</i>	2306,16	0,01	2306,16	0,01	0,00	2306,16	0,01	0,00	2306,16	0,01	0,00
TRUMPALAIKIS TURTAS	4800168,58	17,79	6602620,10	23,30	5,51	6817245,38	24,39	1,09	9808035,22	31,32	6,93
<i>Atsargos, išsankstiniai apmokėjimai ir nebaigtos vykdyti sutartys</i>	847006,29	3,14	797976,77	2,82	-0,32	1188048,18	4,25	1,43	1061212,63	3,39	-0,86
<i>Atsargos</i>	492839,64	1,83	499069,61	1,76	-0,07	453049,22	1,62	-0,14	419301,73	1,34	-0,28
Žaliavos ir komplektavimo gaminiai	135331,02	0,50	143354,08	0,51	0,00	115627,83	0,41	-0,09	114542,09	0,37	-0,05
Nebaigta gamyba	126664,83	0,47	125487,26	0,44	-0,03	111885,69	0,40	-0,04	112307,63	0,36	-0,04
Pagaminta produkcija	230843,79	0,86	230228,27	0,81	-0,04	225535,70	0,81	-0,01	192452,01	0,61	-0,19
Išankstiniai apmokėjimai	354166,65	1,31	298907,16	1,05	-0,26	734998,96	2,63	1,57	641910,90	2,05	-0,58
<i>Per vienerius metus gautinos sumos</i>	560772,14	2,08	952138,31	3,36	1,28	1087780,04	3,89	0,53	1203296,30	3,84	-0,05
Pirkėjų įsiskolinimas	209162,21	0,78	590128,49	2,08	1,31	289378,26	1,04	-1,05	498216,06	1,59	0,56
Kitos gautinos sumos	351609,93	1,30	362009,82	1,28	-0,03	798401,78	2,86	1,58	705080,24	2,25	-0,60
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai</i>	3392390,15	12,57	4852505,02	17,12	4,55	4541417,16	16,25	-0,88	7543526,29	24,09	7,84
TURTAS IŠ VISO	26985942,89	100,00	28338260,79	100,00	0,00	27953095,61	100,00	0,00	31315405,19	100,00	100,00

VILNIAUS UNIVERSITETO VERTIKALIOJI TURTO ANALIZĖ

	2017 m.		2018 m.		2017-2018 m.	2019 m.		2018-2019 m.	2020 m.		2019-2020 m.
	Eur	proc.	Eur	proc.		Eur	proc.		Eur	proc.	
ILGALAIKIS TURTAS	20155514,78	89,34	168217803,17	80,77	-8,57	167495011,11	77,02	-3,76	183403444,70	73,11	-3,91
<i>Nematerialus turtas</i>	382987,18	0,17	287158,83	0,14	-0,03	2545392,93	1,17	1,03	5657777,55	2,26	1,08
<i>Materialus turtas</i>	200026291,55	88,66	164603831,69	79,04	-9,63	164318142,73	75,56	-3,48	175011930,05	69,77	-5,79
Žemė	4230,00	0,00	6650,00	0,00	0,00	7470,00	0,00	0,00	7590,00	0,00	0,00
Pastatai ir statiniai	161198655,47	71,45	131209647,79	63,00	-8,45	132113000,18	60,75	-2,25	130240537,85	51,92	-8,83
Mašinos ir įrengimai	11661370,77	5,17	7366349,65	3,54	-1,63	9339639,62	4,29	0,76	15833236,65	6,31	2,02
Transporto priemonės	237743,39	0,11	177704,40	0,09	-0,02	125378,97	0,06	-0,03	110568,28	0,04	-0,01
Kilnojamosios kultūros vertybės	3789480,52	1,68	3823184,82	1,84	0,16	3860484,13	1,78	-0,06	3842884,14	1,53	-0,24
Baldai ir biuro įranga	8134861,88	3,61	6485859,71	3,11	-0,49	5485390,63	2,52	-0,59	10533444,48	4,20	1,68
Kitas materialus turtas	11136452,46	4,94	11277052,20	5,41	0,48	11319354,69	5,20	-0,21	11342112,34	4,52	-0,68
Nebaigta statyba ir išankstiniai mokėjimai	3863497,06	1,71	4257383,12	2,04	0,33	2067424,51	0,95	-1,09	3102556,31	1,24	0,29
<i>Finansinis turtas</i>	913381,11	0,40	858359,68	0,41	0,01	393094,26	0,18	-0,23	2494710,08	0,99	0,81
TRUMPALAIKIS TURTAS	24045533,53	10,66	40043633,36	19,23	8,57	49982335,06	22,98	3,76	67452352,86	26,89	3,91
<i>Atsargos, išsankstiniai apmokėjimai ir nebaigtos vykdyti sutartys</i>	3712407,45	1,65	3660472,42	1,76	0,11	3972128,64	1,83	0,07	5439227,10	2,17	0,34
<i>Atsargos</i>	2622386,88	1,16	2523686,83	1,21	0,05	2621212,26	1,21	-0,01	3818089,38	1,52	0,32
Žaliavos ir komplektavimo gaminiai	2241918,43	0,99	2191098,39	1,05	0,06	2393961,00	1,10	0,05	3560540,09	1,42	0,32
Nebaigta gamyba	210729,95	0,09	203993,73	0,10	0,00	108770,39	0,05	-0,05	119209,55	0,05	0,00
Pagaminta produkcija	169731,54	0,08	128594,71	0,06	-0,01	118480,58	0,05	-0,01	138339,74	0,06	0,00
Pirktos prekės skirtos perparduoti	6,96	0,00	0,00	0,00	0,00	0,29	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Išankstiniai apmokėjimai	1090020,57	0,48	1136785,59	0,55	0,06	1350916,38	0,62	0,08	1621137,72	0,65	0,03
<i>Per vienerius metus gautinos sumos</i>	1953541,47	0,87	6024250,23	2,89	2,03	5614051,80	2,58	-0,31	9730887,08	3,88	1,30
Pirkėjų įsiskolinimas	1378539,39	0,61	1432758,39	0,69	0,08	998149,77	0,46	-0,23	1396264,34	0,56	0,10
Kitos gautinos sumos	575002,08	0,25	4591491,84	2,20	1,95	4615902,03	2,12	-0,08	8334622,74	3,32	1,20
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai</i>	18379584,61	8,15	30358910,71	14,58	6,43	40396154,62	18,57	4,00	52282238,68	20,84	2,27
TURTAS IŠ VISO	225601048,31	100,00	208261436,53	100,00	0,00	217477346,17	100,00	0,00	250855797,56	100,00	0,00

VILNIAUS KOLEGIJOS VERTIKALIOJI TURTO ANALIZĖ

	2017 m.		2018 m.		2017-2018 m.	2019 m.		2018-2019 m.	2020 m.		2019-2020 m.
	Eur	proc.	Eur	proc.		Eur	proc.		Eur	proc.	
ILGALAIKIS TURTAS	9550126,94	75,34	11341811,92	72,74	-2,60	10793048,83	71,47	-1,26	10837374,78	65,10	-6,37
<i>Nematerialus turtas</i>	86273,58	0,68	22017,74	0,14	-0,54	3062,40	0,02	-0,12	2708,66	0,02	0,00
<i>Materialus turtas</i>	9442803,15	74,49	11296725,70	72,45	-2,05	10772306,74	71,34	-1,11	10816835,20	64,97	-6,36
Pastatai ir statiniai	7578170,08	59,78	9393011,51	60,24	0,45	8849595,86	58,60	-1,64	8277138,53	49,72	-8,88
Mašinos ir įrengimai	425164,15	3,35	396774,75	2,54	-0,81	424715,46	2,81	0,27	758486,21	4,56	1,74
Transporto priemonės	2678,54	0,02	25841,13	0,17	0,14	19623,09	0,13	-0,04	12432,29	0,07	-0,06
Baldai ir biuro įranga	131749,89	1,04	144905,62	0,93	-0,11	112218,47	0,74	-0,19	339100,07	2,04	1,29
Nebaigta statyba	14654,00	0,12	0,00	0,00	-0,12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kitas materialus turtas	1290386,49	10,18	1336192,69	8,57	-1,61	1366153,86	9,05	0,48	1429678,10	8,59	-0,46
<i>Finansinis turtas</i>	20702,98	0,16	22721,25	0,15	-0,02	17332,46	0,11	-0,03	17830,92	0,11	-0,01
<i>Kitas ilgalaikis turtas</i>	347,23	0,00	347,23	0,00	0,00	347,23	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
TRUMPALAIKIS TURTAS	3125689,07	24,66	4251195,89	27,26	2,60	4307896,31	28,53	1,26	5810438,76	34,90	6,37
<i>Atsargos, išsankstiniai apmokėjimai ir nebaigtos vykdyti sutartys</i>	170313,07	1,34	335947,09	2,15	0,81	329524,00	2,18	0,03	293358,32	1,76	-0,42
<i>Atsargos</i>	56723,44	0,45	24893,58	0,16	-0,29	17706,26	0,12	-0,04	15140,54	0,09	-0,03
Žaliavos ir komplektavimo gaminiai	54304,45	0,43	23431,60	0,15	-0,28	17155,25	0,11	-0,04	13723,17	0,08	-0,03
Pagaminta produkcija	2418,99	0,02	1461,98	0,01	-0,01	551,01	0,00	-0,01	495,08	0,00	0,00
Pirktos prekės, skirtos perparduoti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	922,29	0,01	0,01
Išsankstiniai apmokėjimai	113589,63	0,90	311053,51	1,99	1,10	311817,74	2,06	0,07	278217,78	1,67	-0,39
<i>Per vienerius metus gautinos sumos</i>	847895,03	6,69	821690,25	5,27	-1,42	796734,62	5,28	0,01	1130537,57	6,79	1,51
Pirkėjų įsiskolinimas	110438,00	0,87	90152,19	0,58	-0,29	99073,75	0,66	0,08	156700,66	0,94	0,29
Kitos gautinos sumos	737457,03	5,82	731538,06	4,69	-1,13	697660,87	4,62	-0,07	973836,91	5,85	1,23
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai</i>	2107480,97	16,63	3093558,55	19,84	3,21	3181637,69	21,07	1,23	4386542,87	26,35	5,28
TURTAS IŠ VISO	12675816,01	100,00	15593007,81	100,00	0,00	15100945,14	100,00	0,00	16647813,54	100,00	0,00

VILNIAUS TECHNOLOGIJŲ IR DIZAINO KOLEGIJOS VERTIKALIOJI TURTO ANALIZĖ

	2017 m.		2018 m.		2017-2018 m.	2019 m.		2018-2019 m.	2020 m.		2019-2020 m.
	Eur	proc.	Eur	proc.		Eur	proc.		Eur	proc.	
ILGALAIKIS TURTAS	13066616,76	84,92	12924372,34	86,07	1,16	12406934,55	85,45	-0,63	15070697,67	86,79	1,35
<i>Nematerialus turtas</i>	34365,48	0,22	22590,53	0,15	-0,07	71763,23	0,49	0,34	53845,09	0,31	-0,18
<i>Materialus turtas</i>	13032251,28	84,69	12901781,81	85,92	1,23	12335171,32	84,95	-0,97	15016852,58	86,48	1,53
Pastatai ir statiniai	10693828,25	69,50	10706175,81	71,30	1,80	10254360,43	70,62	-0,68	11632463,66	66,99	-3,63
Mašinos ir įrengimai	1002658,71	6,52	869369,23	5,79	-0,73	768804,47	5,29	-0,50	2009239,60	11,57	6,28
Transporto priemonės	29419,20	0,19	23027,40	0,15	-0,04	16635,60	0,11	-0,04	10243,80	0,06	-0,06
Baldai ir biuro įranga	315938,29	2,05	294717,38	1,96	-0,09	271873,90	1,87	-0,09	256489,71	1,48	-0,40
Kitas materialus turtas	990406,83	6,44	1008491,99	6,72	0,28	1023496,92	7,05	0,33	1108415,81	6,38	-0,67
TRUMPALAIKIS TURTAS	2320829,06	15,08	2091015,92	13,93	-1,16	2113326,49	14,55	0,63	2292907,49	13,21	-1,35
<i>Atsargos, išsankstiniai apmokėjimai ir nebaigtos vykdyti sutartys</i>	74346,86	0,48	48405,59	0,32	-0,16	53256,62	0,37	0,04	44025,36	0,25	-0,11
<i>Atsargos</i>	30980,45	0,20	18765,50	0,12	-0,08	17128,41	0,12	-0,01	15389,66	0,09	-0,03
Žaliavos ir komplektavimo gaminiai	30980,45	0,20	18748,08	0,12	-0,08	17128,41	0,12	-0,01	15389,66	0,09	-0,03
Pagaminta produkcija	0,00	0,00	17,42	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Išsankstiniai apmokėjimai	43366,41	0,28	29640,09	0,20	-0,08	36128,21	0,25	0,05	28635,70	0,16	-0,08
<i>Per vienerius metus gautinos sumos</i>	201155,44	1,31	224348,46	1,49	0,19	250382,83	1,72	0,23	364460,35	2,10	0,37
Pirkėjų įsiskolinimas	5597,68	0,04	5535,61	0,04	0,00	12207,30	0,08	0,05	2272,92	0,01	-0,07
Kitos gautinos sumos	195557,76	1,27	218812,85	1,46	0,19	238175,53	1,64	0,18	362187,43	2,09	0,45
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai</i>	2045326,76	13,29	1818261,87	12,11	-1,18	1809687,04	12,46	0,35	1884421,78	10,85	-1,61
TURTAS IŠ VISO	15387445,82	100,00	15015388,26	100,00	0,00	14520261,04	100,00	0,00	17363605,16	100,00	0,00

MYKOLO ROMERIO UNIVERSITETO VERTIKALIOJI KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ ANALIZĖ

	2017 m.		2018 m.		2017-2018 m.	2019 m.		2018-2019 m.	2020 m.		2019-2020 m.
	Eur	proc.	Eur	proc.		Eur	proc.		Eur	proc.	
NUOSAVAS KAPITALAS	1181734,20	4,38	3890802,70	13,73	9,35	5823097,56	20,83	7,10	5453422,31	17,41	-3,42
<i>Kapitalas</i>	1570689,51	5,82	1570689,51	5,54	-0,28	1570689,51	5,62	0,08	1570689,51	5,02	-0,60
Išstatinis kapitalas	1568415,21	5,81	1568415,21	5,53	-0,28	1568415,21	5,61	0,08	1568415,21	5,01	-0,60
Nuosavybės metodo įtaka	2274,30	0,01	2274,30	0,01	0,00	2274,30	0,01	0,00	2274,30	0,01	0,00
<i>Nepaskirstytas pelnas (nuostoliai)</i>	-388955,31	-1,44	2320113,19	8,19	9,63	4252408,05	15,21	7,03	3882732,80	12,40	-2,81
FINANSAVIMO SUMOS	21202091,30	78,57	20453613,39	72,18	-6,39	18524004,81	66,27	-5,91	22200605,73	70,89	4,63
MOKĖTINOS SUMOS IR ĮSIPAREIGOJIMAI	4602117,40	17,05	3993844,71	14,09	-2,96	3605993,25	12,90	-1,19	3661377,15	11,69	-1,21
<i>Po vienerių metų mokėtinos sumos ir ilgalaikiai įsipareigojimai</i>	2216452,57	8,21	2093866,84	7,39	-0,82	1976958,72	7,07	-0,32	1856317,23	5,93	-1,14
<i>Finansinės skolos</i>	2207497,72	8,18	2093866,84	7,39	-0,79	1976958,72	7,07	-0,32	1856317,23	5,93	-1,14
<i>Kitos mokėtinos sumos ir ilgalaikiai įsipareigojimai</i>	8954,85	0,03	0,00	0,00	-0,03	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Per vienerius metus mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai</i>	2385664,83	8,84	1899977,87	6,70	-2,14	1629034,53	5,83	-0,88	1805059,92	5,76	-0,06
Ilgalaikių skolų einamųjų metų dalis	110277,34	0,41	113630,88	0,40	-0,01	116908,12	0,42	0,02	120641,49	0,39	-0,03
Skolos tiekėjams	8622,76	0,03	86045,26	0,30	0,27	60354,63	0,22	-0,09	128617,21	0,41	0,19
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	2162,91	0,01	0,00	0,00	-0,01	0,00	0,00	0,00	1916,88	0,01	0,01
Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	2264601,82	8,39	1700301,73	6,00	-2,39	1451771,78	5,19	-0,81	1553884,34	4,96	-0,23
FINANSAVIMO, NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO	26985942,90	100,00	28338260,80	100,00	0,00	27953095,62	100,00	0,00	31315405,19	100,00	100,00

VILNIAUS UNIVERSITETO VERTIKALIOJI KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ ANALIZĖ

	2017 m.		2018 m.		2017-2018 m.	2019 m.		2018-2019 m.	2020 m.		2019-2020 m.
	Eur	proc.	Eur	proc.		Eur	proc.		Eur	proc.	
NUOSAVAS KAPITALAS	52379388,39	23,22	65071382,65	31,25	8,03	69150717,78	31,80	0,55	78405771,06	31,26	-0,54
<i>Kapitalas</i>	42317100,68	18,76	52887079,25	25,39	6,64	50739857,01	23,33	-2,06	52841563,03	21,06	-2,27
Istatinis kapitalas	39866294,10	17,67	50491294,10	24,24	6,57	50491294,10	23,22	-1,03	52602494,10	20,97	-2,25
Nuosavybės metodo įtaka	2450806,58	1,09	2395785,15	1,15	0,06	248562,91	0,11	-1,04	239068,93	0,10	-0,02
<i>Rezervai</i>	24749080,70	10,97	24819608,07	11,92	0,95	24966228,07	11,48	-0,44	25127856,70	10,02	-1,46
<i>Nepaskirstytas pelnas (nuostoliai)</i>	-14686792,99	-6,51	-12635304,67	-6,07	0,44	-6555367,30	-3,01	3,05	436351,33	0,17	3,19
FINANSAVIMO SUMOS	162729913,01	72,13	130373872,84	62,60	-9,53	134254585,67	61,73	-0,87	155794071,08	62,11	0,37
MOKĖTINOS SUMOS IR ĮSIPAREIGOJIMAI	10491746,91	4,65	12816181,04	6,15	1,50	14072042,72	6,47	0,32	16655955,42	6,64	0,17
<i>Po vienerių metų mokėtinos sumos ir ilgalaikiai įsipareigojimai</i>	4041074,40	1,79	3812912,71	1,83	0,04	3566750,92	1,64	-0,19	3314328,75	1,32	-0,32
<i>Finansinės skolos</i>	4041074,40	1,79	3812912,71	1,83	0,04	3566750,92	1,64	-0,19	3314328,75	1,32	-0,32
<i>Per vienerius metus mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai</i>	6450672,51	2,86	9003268,33	4,32	1,46	10505291,80	4,83	0,51	13341626,67	5,32	0,49
Ilgalaikių skolų einamųjų metų dalis	247527,67	0,11	240658,28	0,12	0,01	246161,79	0,11	0,00	252422,17	0,10	-0,01
Finansinės skolos	417089,00	0,18	452826,11	0,22	0,03	514097,98	0,24	0,02	517858,40	0,21	-0,03
Skolos tiekėjams	577875,86	0,26	802531,17	0,39	0,13	1305832,70	0,60	0,22	1609571,89	0,64	0,04
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	23700,17	0,01	13880,24	0,01	0,00	22826,42	0,01	0,00	35111,16	0,01	0,00
Sukauptos mokėtinos sumos	2704835,85	1,20	5033293,56	2,42	1,22	5748265,79	2,64	0,23	6678767,11	2,66	0,02
Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	2479643,96	1,10	2460078,97	1,18	0,08	2668107,12	1,23	0,05	4247895,94	1,69	0,47
FINANSAVIMO, NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO	225601048,31	100,00	208261436,53	100,00	0,00	217477346,17	100,00	0,00	250855797,56	100,00	0,00

VILNIAUS KOLEGIJOS VERTIKALIOJI KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ ANALIZĖ

	2017 m.		2018 m.		2017-2018 m.	2019 m.		2018-2019 m.	2020 m.		2019-2020 m.
	Eur	proc.	Eur	proc.		Eur	proc.		Eur	proc.	
NUOSAVAS KAPITALAS	3104186,00	24,49	3863281,35	24,78	0,29	3729467,07	24,70	-0,08	4680830,35	28,12	3,42
<i>Kapitalas</i>	2653275,85	20,93	2655294,12	17,03	-3,90	2650405,33	17,55	0,52	2650903,79	15,92	-1,63
Išstatinis kapitalas	2633101,83	20,77	2633101,83	16,89	-3,89	2633101,83	17,44	0,55	2633101,83	15,82	-1,62
Nuosavybės metodo įtaka	20174,02	0,16	22192,29	0,14	-0,02	17303,50	0,11	-0,03	17801,96	0,11	-0,01
<i>Nepaskirstytas pelnas (nuostoliai)</i>	450910,15	3,56	1207987,23	7,75	4,19	1079061,74	7,15	-0,60	2029926,56	12,19	5,05
FINANSAVIMO SUMOS	8536381,67	67,34	10674284,62	68,46	1,11	10262122,39	67,96	-0,50	10672612,29	64,11	-3,85
MOKĖTINOS SUMOS IR ĮSIPAREIGOJIMAI	1035248,34	8,17	1055441,84	6,77	-1,40	1109355,68	7,35	0,58	1294370,90	7,78	0,43
<i>Per vienerius metus mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai</i>	1035248,34	8,17	1055441,84	6,77	-1,40	1109355,68	7,35	0,58	1294370,90	7,78	0,43
Ilgalaikių skolų einamųjų metų dalis		0,00		0,00	0,00		0,00	0,00		0,00	0,00
Skolos tiekėjams	44441,42	0,35	34914,15	0,22	-0,13	32133,53	0,21	-0,01	45687,94	0,27	0,06
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	5,22	0,00	563,92	0,00	0,00	234,42	0,00	0,00	440,57	0,00	0,00
Sukauptos mokėtinos sumos	708972,20	5,59	687328,05	4,41	-1,19	728549,34	4,82	0,42	875211,22	5,26	0,43
Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	281829,50	2,22	332635,72	2,13	-0,09	348438,39	2,31	0,17	373031,17	2,24	-0,07
FINANSAVIMO, NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO	12675816,01	100,00	15593007,81	100,00	0,00	15100945,14	100,00	0,00	16647813,54	100,00	0,00

VILNIAUS TECHNOLOGIJŲ IR DIZAINO KOLEGIJOS VERTIKALIOJI KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ ANALIZĖ

	2017 m.		2018 m.		2017-2018 m.	2019 m.		2018-2019 m.	2020 m.		2019-2020 m.
	Eur	proc.	Eur	proc.		Eur	proc.		Eur	proc.	
NUOSAVAS KAPITALAS	9773376,62	63,52	9280402,89	61,81	-1,71	8963532,49	61,73	-0,07	9970815,10	57,42	-4,31
<i>Kapitalas</i>	3198944,62	20,79	3198944,62	21,30	0,52	3198944,62	22,03	0,73	4385053,03	25,25	3,22
Istatinis kapitalas	3198944,62	20,79	3198944,62	21,30	0,52	3198944,62	22,03	0,73	4385053,03	25,25	3,22
<i>Rezervai</i>	5814928,55	37,79	5814928,55	38,73	0,94	5814928,55	40,05	1,32	5814928,55	33,49	-6,56
<i>Nepaskirstytas pelnas (nuostoliai)</i>	759503,45	4,94	266529,72	1,78	-3,16	-50340,68	-0,35	-2,12	-229166,48	-1,32	-0,97
FINANSAVIMO SUMOS	5135315,79	33,37	5222330,57	34,78	1,41	5015573,24	34,54	-0,24	6205920,02	35,74	1,20
MOKĖTINOS SUMOS IR ĮSIPAREIGOJIMAI	478753,41	3,11	512654,80	3,41	0,30	541155,31	3,73	0,31	1186870,04	6,84	3,11
<i>Per vienerius metus mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai</i>	478753,41	3,11	512654,80	3,41	0,30	541155,31	3,73	0,31	1186870,04	6,84	3,11
Skolos tiekėjams	12690,53	0,08	20832,25	0,14	0,06	42766,21	0,29	0,16	534411,03	3,08	2,78
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	65,10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sukauptos mokėtinos sumos	245746,90	1,60	270365,78	1,80	0,20	274679,68	1,89	0,09	411088,85	2,37	0,48
Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	220315,98	1,43	221456,77	1,47	0,04	223644,32	1,54	0,07	241370,16	1,39	-0,15
FINANSAVIMO, NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO	15387445,82	100,00	15015388,26	100,00	0,00	14520261,04	100,00	0,00	17363605,16	100,00	0,00

MYKOLO ROMERIO UNIVERSITETO HORIZONTALIOJI PELNO (NUOSTOLIŲ) ANALIZĖ

	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.	Pasikeitimai (+/-)			Pasikeitimai proc.		
	Eur	Eur	Eur	Eur	2017-2018 m.	2018-2019 m.	2019-2020 m.	2017-2018 m.	2018-2019 m.	2019-2020 m.
I. PARDAVIMO PAJAMOS	13666237,94	15232486,34	16186129,89	13236176,68	1566248,40	953643,55	-2949953,21	11,46	6,26	-18,23
II. BENDRASIS PELNAS	13666237,94	15232486,34	16186129,89	13236176,68	1566248,40	953643,55	-2949953,21	11,46	6,26	-18,23
III. VEIKLOS SAŪAUDOS	12863871,45	12594469,57	14685399,83	13853445,03	-269401,88	2090930,26	-831954,80	-2,09	16,60	-5,67
IV. TIPINĖS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)	802366,49	2638016,77	1500730,06	-617268,35	1835650,28	-1137286,71	-2117998,41	228,78	-43,11	-141,13
V. KITA VEIKLA	101694,74	123259,83	480386,32	289957,18	21565,09	357126,49	-190429,14	21,21	289,73	-39,64
VI. FINANSINĖ IR INVESTICINĖ VEIKLA	-68315,09	-52208,10	-48821,52	-42364,08	16106,99	3386,58	6457,44	-23,58	-6,49	-13,23
VII. ĮPRASTINĖS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)	835746,14	2709068,50	1932294,86	-369675,25	1873322,36	-776773,64	-2301970,11	224,15	-28,67	-119,13
VIII. PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	835746,14	2709068,50	1932294,86	-369675,25	1873322,36	-776773,64	-2301970,11	224,15	-28,67	-119,13
X. GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	835746,14	2709068,50	1932294,86	-369675,25	1873322,36	-776773,64	-2301970,11	224,15	-28,67	-119,13

VILNIAUS UNIVERSITETO HORIZONTALIOJI PELNO (NUOSTOLIŲ) ANALIZĖ

	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.	Pasikeitimai (+/-)			Pasikeitimai proc.		
	Eur	Eur	Eur	Eur	2017-2018 m.	2018-2019 m.	2019-2020 m.	2017-2018 m.	2018-2019 m.	2019-2020 m.
I. PARDAVIMO PAJAMOS	96450360,13	114810576,57	124913854,98	136158907,74	18360216,44	10103278,41	11245052,76	19,04	8,80	9,00
II. BENDRASIS PELNAS	96450360,13	114810576,57	124913854,98	136158907,74	18360216,44	10103278,41	11245052,76	19,04	8,80	9,00
III. VEIKLOS SAŃAUDOS	96180418,50	109739887,60	119588922,36	128850911,12	13559469,10	9849034,76	9261988,76	14,10	8,97	7,74
IV. TIPINĖS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)	269941,63	5070688,97	5324932,62	7307996,62	4800747,34	254243,65	1983064,00	1778,44	5,01	37,24
V. KITA VEIKLA	711301,83	4879878,01	-915104,26	-142298,40	4168576,18	-5794982,27	772805,86	586,05	-118,75	-84,45
VI. FINANSINĖ IR INVESTICINĖ VEIKLA	-186587,95	-7106,25	-14830,90	-173979,59	179481,70	-7724,65	-159148,69	-96,19	108,70	1073,09
VII. ĮPRASTINĖS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)	794655,51	9943460,73	4394997,46	6991718,63	9148805,22	-5548463,27	2596721,17	1151,29	-55,80	59,08
VIII. PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIĖŠ APMOKESTINIMĄ	794655,51	9943460,73	4394997,46	6991718,63	9148805,22	-5548463,27	2596721,17	1151,29	-55,80	59,08
X. NUOSAVYBĖS METODO ĮTAKA	-47456,42	55021,43	462282,33	9493,98	102477,85	407260,90	-452788,35	-215,94	740,19	-97,95
XI. GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	842111,93	9888439,30	3932715,13	6982224,65	9046327,37	-5955724,17	3049509,52	1074,24	-60,23	77,54

VILNIAUS KOLEGIJOS HORIZONTALIOJI PELNO (NUOSTOLIŲ) ANALIZĖ

	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.	Pasikeitimai (+/-)			Pasikeitimai proc.		
	Eur	Eur	Eur	Eur	2017-2018 m.	2018-2019 m.	2019-2020 m.	2017-2018 m.	2018-2019 m.	2019-2020 m.
I. PARDAVIMO PAJAMOS	13159424,06	13903213,03	15780018,88	16922265,50	743788,97	1876805,85	1142246,62	5,65	13,50	7,24
II. BENDRASIS PELNAS	13159424,06	13903213,03	15780018,88	16922265,50	743788,97	1876805,85	1142246,62	5,65	13,50	7,24
III. VEIKLOS SAŃAUDOS	13716972,06	14217454,58	17043169,81	16782785,30	500482,52	2825715,23	-260384,51	3,65	19,87	-1,53
IV. TIPINĖS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)	-557548,00	-314241,55	-1263150,93	139480,20	243306,45	-948909,38	1402631,13	-43,64	301,97	-111,04
V. KITA VEIKLA	950369,86	1073015,27	1125190,60	786169,14	122645,41	52175,33	-339021,46	12,91	4,86	-30,13
VI. FINANSINĖ IR INVESTICINĖ VEIKLA	5,25	321,63	4146,05	25713,94	316,38	3824,42	21567,89	6026,29	1189,07	520,20
VII. PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIĖŠ APMOKESTINIMĄ	392827,11	759095,35	-133814,28	951363,28	366268,24	-892909,63	1085177,56	93,24	-117,63	-810,96
VIII. PELNO MOKESTIS	392827,11	759095,35	-133814,28	951363,28	366268,24	-892909,63	1085177,56	93,24	-117,63	-810,96
X. GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	392827,11	759095,35	-133814,28	951363,28	366268,24	-892909,63	1085177,56	93,24	-117,63	-810,96

VILNIAUS TECHNOLOGIJŲ IR DIZAINO KOLEGIJOS HORIZONTALIOJI PELNO (NUOSTOLIŲ) ANALIZĖ

	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.	Pasikeitimai (+/-)			Pasikeitimai proc.		
	Eur	Eur	Eur	Eur	2017-2018 m.	2018-2019 m.	2019-2020 m.	2017-2018 m.	2018-2019 m.	2019-2020 m.
I. PARDAVIMO PAJAMOS	5568420,41	7220611,71	6246523,43	5858612,74	1652191,30	-974088,28	-387910,69	29,67	-13,49	-6,21
II. BENDRASIS PELNAS	5568420,41	7220611,71	6246523,43	5858612,74	1652191,30	-974088,28	-387910,69	29,67	-13,49	-6,21
III. VEIKLOS SAŃAUDOS	6192814,30	8247398,67	6632625,61	6027300,07	2054584,37	-1614773,06	-605325,54	33,18	-19,58	-9,13
IV. TIPINĖS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)	-624393,89	-1026786,96	-386102,18	-168687,33	-402393,07	640684,78	217414,85	64,45	-62,40	-56,31
V. KITA VEIKLA	480606,98	533813,23	69202,78	6796,42	53206,25	-464610,45	-62406,36	11,07	-87,04	-90,18
VI. FINANSINĖ IR INVESTICINĖ VEIKLA	322,04	0,00	29,00	0,00	-322,04	29,00	-29,00	-100,00	#DIV/0!	-100,00
VII. ĮPRASTINĖS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)	-143464,87	-492973,73	-316870,40	-161890,91	-349508,86	176103,33	154979,49	243,62	-35,72	-48,91
VIII. PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIĖŠ APMOKESTINIMĄ	-143464,87	-492973,73	-316870,40	-161890,91	-349508,86	176103,33	154979,49	243,62	-35,72	-48,91
X. GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	-143464,87	-492973,73	-316870,40	-161890,91	-349508,86	176103,33	154979,49	243,62	-35,72	-48,91